

T.C.

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

DOĞAL AFETLERİN RİSK YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

**SAĞLIK ÇALIŞANLARININ DEPREM FARKINDALIKLARI
ÇANAKKALE İLİ ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

CENK GÖKÇE

Tez Danışmanı

DR. ÖĞR. ÜYESİ SERKAN ÖZDEN

ÇANAKKALE – 2022

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

DOĞAL AFETLERİN RİSK YÖNETİMİ ANABİLİM

**SAĞLIK ÇALIŞANLARININ DEPREM FARKINDALIKLARI ÇANAKKALE
İLİ ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS YETERLİK TEZİ

CENK GÖKÇE

Tez Danışmanı

DR. ÖĞR. ÜYESİ SERKAN ÖZDEN

ÇANAKKALE – 2022

ETİK BEYAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi taahhüt ve beyan ederim.

Cenk GÖKÇE

17/08/2022

TEŞEKKÜR

Bu tezin gerçekleştirilmesinde çalışmam boyunca benden bir an olsun yardımlarını esirgemeyen saygı değer danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÖZDEN'e, çalışma süresince tüm zorlukları benimle göğüsleyen eşim Gizem GÖKÇE ve kızım Gülce Naz GÖKÇE'ye, Merkez 2 Nolu 112 ekibine (1711) alışma arkadaşlarıma, Hakan ALAN, Seval GÜRBÜZ, arkadaşlarıma hayatımın her evresinde bana destek olan değerli aileme sonsuz teőekkürlerimi sunarım.”

Cenk GÖKÇE
anakkale, Ağustos 2022

ÖZET

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ DEPREM FARKINDALIKLARI ÇANAKKALE İLİ ÖRNEĞİ

Cenk GÖKÇE

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Doğal Afetlerin Risk Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÖZDEN

17/08/2022, 133

Dünyada her an afet olarak nitelendirilebilecek insan ya da doğal kaynaklı olaylar olmaktadır. Türkiye coğrafi ve jeopolitik konumu, iklimi vb. sebeplerle afetlerle sık sık karşılaşmaktadır. Bütün toplum için geçerli olan deprem farkındalığı sağlık çalışanları için ayrı bir öneme sahiptir. Sağlık çalışanlarının deprem konusundaki farkındalıkları, depremle her an karşılaşma riski taşımanın yanında, çalışma alanlarında da depremler konusunda büyük görev ve sorumluluklar üstlenmeleri gerektiği için önemlidir. Sağlık çalışanlarının deprem farkındalıklarını belirlemek amacıyla yapılan çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yapılarak ve görüşme tekniği kullanılarak veriler toplanmıştır. Çalışmanın evrenini sağlık çalışanları, örneklemini ise Çanakkale ilinde bulunan ve amaçlı örneklem yoluyla seçilen 201 sağlık çalışanı oluşturmuştur. Çanakkale ili aktif fay hatları Kuzey Anadolu Fay Kuşağı ve Batı Anadolu Fay Kuşağı üzerinde olduğu için bu ilde yaşayan sağlık çalışanları amaçlı örneklem olarak seçilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 23 Paket Programı kullanılmıştır. Çalışmada Çanakkale ilinde çalışan sağlık personelinin deprem farkındalık düzeyinin yeterli seviyede olduğu, çalışma alanları ile farkındalık düzeylerinin orta seviyelerde olduğu belirlenmiş, elde edilen verilerden yola çıkılarak ilgililere önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Deprem farkındalığı, Sağlık çalışanları, Çanakkale

ABSTRACT

EARTHQUAKE AWARENESS OF HEALTHCARE PROFESSIONALS THE EXAMPLE OF ÇANAKKALE

Cenk GÖKÇE

Çanakkale Onsekiz Mart University

School of Graduate Studies

Risk Management Department of Natural Disasters Master Thesis

Advisor: Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÖZDEN

17/08/2022, 133

In the world, there are events of human or natural origin that can be described as disasters at any moment. Turkey's geographical and geopolitical location, climate, etc. frequently encounters disasters. Earthquake awareness, which is valid for the whole society, has a special importance for health workers. Awareness of health workers about earthquakes is important as they have to take on great duties and responsibilities in the field of earthquakes in addition to the risk of encountering earthquakes at any time. In the study conducted to determine the earthquake awareness of healthcare workers, data were collected by conducting a case study, one of the qualitative research methods, and using the interview technique. The population of the study and the sample of health workers consisted of 201 health workers in Çanakkale province and selected through purposeful sampling. Since the active fault lines in Çanakkale are on the North Anatolian Fault Zone and the West Anatolian Fault Zone, the health workers living in this province were chosen as a sample for purpose. SPSS 23 Package Program was used to evaluate the data. In the study, it was determined that the earthquake awareness level of the health personnel working in Çanakkale was at a sufficient level, their work areas and awareness levels were at medium levels, and suggestions were made to the relevant people based on the data obtained.

Keywords: Çanakkale, Health Wolkers, Earthquake Awareness

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ETİK BEYAN.....	i
TEŞEKKÜR.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
SİMGELER ve KISALTMALAR.....	vii
TABLolar DİZİNİ.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

	1
1.1. Problemin Durumu.....	2
1.2. Konunun Önemi.....	2
1.3. Araştırmanın Amacı.....	2
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
1.5. Araştırmanın Varsayımları.....	3
1.6. Tanımlar.....	3
1.6.1. Afet Kavramı.....	3
1.6.2. Afetler ile ilgili Diğer Kavramlar.....	4
1.6.3. Afet Türleri.....	5
1.6.4. Afet Yönetimi.....	15
1.6.5. Dünyanın Afetselliği ve Depremselliği.....	16
1.6.6. Türkiye'nin Afetselliği ve Depremselliği.....	17
1.6.7. Çanakkale İlinin Afetselliği ve Depremselliği.....	22

İKİNCİ BÖLÜM KURAMSAL ÇERÇEVE/ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR	25
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ARAŞTIRMA YÖNTEMİ/MATERYAL YÖNTEM	27
3.1. Araştırma Modeli.....	27
3.2. Araştırma Evreni ve Örneklem.....	27
3.3. Verilerin Toplanma Süreci.....	28
3.4. Veri Toplama Yöntemi ve Araçları.....	28
3.5. Verilerin Analizi	29
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ARAŞTIRMA BULGULARI	30
BEŞİNCİ BÖLÜM SONUÇ ve ÖNERİLER	119
KAYNAKÇA	129
EKLER	I
EK 1. ÇOMÜ ETİK KURUL	II
EK 2. İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ ONAY.....	III

SİMGELER VE KISALTMALAR

SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
AFAD	T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
TDK	Türk Dil Kurumu
TC	Türkiye Cumhuriyeti
ODD	Olağan Dışı Durum
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
OGM	Orman Genel Müdürlüğü
EMDAT	The International Disaster Database
DASK	Doğak Afet Sigortalar Kurumu
AKUT	Arama Kurtarma Derneği
CRED	Centre for Research on the Epidemiology of Disasters
BM	Birleşmiş Milletler
MTA	Maden Teknik ve Arama Genel Müdürlüğü
TABB	Türkiye Afet Bilgi Bankası
ASHİ	Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu
SU	Sabancı Üniversitesi
UMKE	Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi

TABLULAR DİZİNİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo 1	Çanakkale merkez ve ilçelerine ait toplanma alanları	12
Tablo 2	Tarihleri arasında Türkiye’de gerçekleşen afet sayıları	19

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Şekil Adı	Sayfa No
Şekil 1	TÜİK toplam nüfus dağılımı	7
Şekil 2	2016-2021 Yılları arasında yanmış orman alanları	8
Şekil 3	2016-2021 Yılları arasında meydana gelen yangın sayıları	8
Şekil 4	2021 yılında meydana gelen yangın çeşitleri	9
Şekil 5	Modern ve bütünleşik afet yönetim sistemi ve döngüsü	15
Şekil 6	Dünya deprem kuşakları	17
Şekil 7	01.01.1999-31.12.2019 tarihleri arasında meydana gelen afetlerin sayı ve dağılımı	18
Şekil 8	8. 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arasında meydana gelmiş olan afetlerde hayatını kaybeden kişi sayısı ve dağılımı	18
Şekil 9	2000 yılından 2018 yılına kadar Türkiye’de meydana gelen doğal afetlerin çekirdek yoğunluk haritalandırması	20
Şekil 10	Yenilenmiş Türkiye aktif fay haritası	21
Şekil 11	Türkiye ve yakın çevresinde, 01.01.1900 tarihinden itibaren M>6.0 olan depremler	21
Şekil 12	Türkiye deprem tehlike haritası	22
Şekil 13	TABB verilerine göre 2010 ve 2020 yılları arasında Çanakkale’de meydana gelen afetlerin türlerine göre sayısı	23
Şekil 14	Çanakkale deprem bölge haritası	24
Şekil 15	Depremlerin oluşumları hakkında bilgi sahibi misiz?	30
Şekil 16	Yaşadığımız bölgede deprem riski var mıdır?	31
Şekil 17	Yaşadığımız binanın yapısal bilgisi hakkında bilgi sahibi misi	31
Şekil 18	Yaşadığımız binada yapısal ve yapısal olmayan riskler hakkında bilgi sahibi misiniz?	32
Şekil 19	Oturduğunuz evdeki su elektrik doğalgaz bağlantı ve vanalarının yerlerini biliyor musunuz?	33

Şekil 20	Depremden zarar görmemek için yaşadığınız yerde önlemler alıyor musunuz?	34
Şekil 21	İlk 72 saat hakkında bilginiz var mı?	34
Şekil 22	Yaşam üçgeni hakkında bilginiz var mı?	35
Şekil 23	Çök kapan tutun pozisyonu hakkında bilginiz var mı?	36
Şekil 24	Deprem sonrası güvenli toplanma alanları hakkında bilginiz var mı?	36
Şekil 25	Evinizin içinde güvenli alanlar belirlediniz mi?	37
Şekil 26	Aile bireyleri içerisinde acil durum planı yaptınız mı?	38
Şekil 27	Deprem çantasında bulunması gereken malzemeleri biliyor musunuz?	38
Şekil 28	Deprem çantasındaki malzemeleri düzenli aralıklarla kontrol ediyor musunuz?	39
Şekil 29	Yaşadığınız bölgede depremler ile ilgili eğitim vb. etkinliklere kurslara katılıyor musunuz?	40
Şekil 30	Deprem ile ilgili müdahale amaçlı eğitim aldınız mı?	40
Şekil 31	Temel afet bilinci eğitimi aldınız mı?	41
Şekil 32	Deprem sonrası ikincil afetler hakkında bilginiz var mı?	42
Şekil 33	Zorunlu deprem sigortası hakkında bilginiz var mı?	42
Şekil 34	Zorunlu deprem sigortası yaptırdınız mı veya yaptıracak mısınız?	43
Şekil 35	DASK haricinde farklı bir sigorta yaptırdınız mı?	44
Şekil 36	UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi misiniz ya da üyesi olmayı düşünüyor musunuz??	45
Şekil 37	Çalıştığımız esnada iş yerinde deprem yaşadınız mı?	46
Şekil 38	Çalışma alanındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri biliyor musunuz?	46
Şekil 39	Çalışma alanındaki güvenli yerleri biliyor musunuz?	47
Şekil 40	Çalışma alanındaki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi misiniz?	48

Şekil 41	Çalışma alanlarındaki güvenli çıkış yerleri hakkında bilgi sahibi misiniz?	48
Şekil 42	Deprem ile ilgili kurumunuzda eğitim aldınız mı?	49
Şekil 43	Deprem sonrasında müdahale için görev aldınız mı?	50
Şekil 44	Enkaz altında müdahale için bulundunuz mu?	50
Şekil 45	Sahra hastanede ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalıştınız mı?	51
Şekil 46	Öncelikli kurtarılacaklar hakkında bilgi sahibi misiniz?	52
Şekil 47	Hastaların deprem öncesi güvenliğini sağladınız mı?	52
Şekil 48	Deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi misiniz?	53
Şekil 49	Depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi misiniz?	54
Şekil 50	İletişim zinciri hakkında bilginiz var mı?	54
Şekil 51	Kişisel koruyucu ekipmanınızın bulunduğu çantanız var mı?	55
Şekil 52	Çalışma yerinizde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri biliyor musunuz?	56
Şekil 53	Çalışma yerinizdeki elektrik gaz ve su vanalarının yerlerini biliyor musunuz?	57
Şekil 54	Çalışma yerinizde yangın söndürücü tüp bulunuyor mu?	57
Şekil 55	Bulduğunuz kurumda deprem tatbikatında bulundunuz mu?	58
Şekil 56	Katılımcıların yaşlarına göre UMKE ya da diğer kurum kuruluşların üyesi misiniz ya da olmayı düşünüyor musunuz?	59
Şekil 57	Katılımcıların yaşlarına göre çalıştığınız esnada deprem yaşadınız mı?	60
Şekil 58	Katılımcıların yaşlarına göre çalışma alanlarında ki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri biliyor musunuz?	61
Şekil 59	Katılımcıların yaşlarına göre çalışma alanınızda ki güvenli yerleri biliyor musunuz?	62
Şekil 60	Katılımcıların yaşlarına göre çalışma yerinizde ki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi misiniz?	63

Şekil 61	Katılımcıların yaşlarına göre güvenli çıkış yerleri hakkında bilginiz var mı?	64
Şekil 62	Katılımcıların yaşlarına göre deprem ile ilgili kurumunuzda eğitim aldınız mı?	65
Şekil 63	Katılımcıların yaşlarına göre deprem sonrası müdahale için görev aldınız mı?	66
Şekil 64	Katılımcıların yaşlarına göre enkaz altında müdahale amaçlı buldunuz mu?	67
Şekil 65	Katılımcıların yaşlarına göre sahra hastanede ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalıştınız mı?	68
Şekil 66	Katılımcıların yaşlarına göre öncelikli kurtarılabilecekler hakkında bilgi sahibi misiniz?	69
Şekil 67	Katılımcıların yaşlarına göre hastaların deprem öncesi güvenliğini sağladınız mı?	70
Şekil 68	Katılımcıların yaşlarına göre deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi misiniz?	71
Şekil 69	Katılımcıların yaşlarına göre depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi misiniz?	72
Şekil 70	Katılımcıların yaşlarına göre iletişim zinciri hakkında bilginiz var mı?	73
Şekil 71	Katılımcıların yaşlarına göre kişisel koruyucu ekipmanınızın bulunduğu çantanız var mı?	74
Şekil 72	Katılımcıların yaşlarına göre çalışma yerinizde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri biliyor musunuz?	75
Şekil 73	Katılımcıların yaşlarına göre çalışma bölgenizde ki elektrik gaz ve su vanalarının yerini biliyor musunuz?	76
Şekil 74	Katılımcıların yaşlarına göre çalışma bölgenizde yangın söndürücü(kkt) bulunuyor mu?	77
Şekil 75	Katılımcıların yaşlarına göre bulunduğunuz kurumda deprem tatbikatında buldunuz mu?	78
Şekil 76	Katılımcıların mesleklerine göre UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi misiniz ya da üyesi olmayı düşünüyor musunuz?	79

Şekil 77	Katılımcıların mesleklerine göre çalıştığınız esnada deprem yaşadınız mı?	80
Şekil 78	Katılımcıların mesleklerine göre çalışma alanlarında ki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri biliyor musunuz?	81
Şekil 79	Katılımcıların mesleklerine göre çalışma alanınızda ki güvenli yerleri biliyor musunuz?	82
Şekil 80	Katılımcıların mesleklerine göre acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi misiniz?	83
Şekil 81	Katılımcıların mesleklerine göre güvenli çıkış yerleri hakkında bilginiz var mı?	84
Şekil 82	Katılımcıların mesleklerine göre deprem ile ilgili kurumunuzda eğitim aldınız mı?	85
Şekil 83	Katılımcıların mesleklerine göre deprem sonrası müdahale için görev aldınız mı?	86
Şekil 84	Katılımcıların mesleklerine göre enkaz altında müdahale amaçlı bulundunuz mu?	87
Şekil 85	Katılımcıların mesleklerine göre sahra hastanede ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalıştınız mı?	88
Şekil 86	Katılımcıların mesleklerine göre öncelikli kurtarılacaklar hakkında bilgi sahibi misiniz?	89
Şekil 87	Katılımcıların mesleklerine göre hastaların deprem öncesi güvenliğini sağladınız mı?	90
Şekil 88	Katılımcıların mesleklerine göre deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi misiniz?	91
Şekil 89	Katılımcıların mesleklerine göre depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi misiniz?	92
Şekil 90	Katılımcıların mesleklerine göre iletişim zinciri hakkında bilginiz var mı?	93
Şekil 91	Katılımcıların mesleklerine göre kişisel koruyucu ekipmanınızın bulunduğu çantanız var mı?	94
Şekil 92	Katılımcıların mesleklerine göre çalışma yerinizde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri biliyor musunuz?	95
Şekil 93	Katılımcıların mesleklerine göre çalışma bölgenizde ki elektrik gaz ve su vanalarının yerini biliyor musunuz?	96

Şekil 94	Katılımcıların mesleklerine göre çalışma bölgenizde yangın söndürücü(kkt) bulunuyor mu?	97
Şekil 95	Katılımcıların mesleklerine göre bulunduğunuz kurumda deprem tatbikatında bulundunuz mu?	98
Şekil 96	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi misiniz ya da üyesi olmayı düşünüyor musunuz?	99
Şekil 97	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalıştığınız esnada deprem yaşadınız mı?	100
Şekil 98	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma alanlarında ki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri biliyor musunuz?	101
Şekil 99	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma alanınızda ki güvenli yerleri biliyor musunuz?	102
Şekil 100	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi misiniz?	103
Şekil 101	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre güvenli çıkış yerleri hakkında bilginiz var mı?	104
Şekil 102	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre deprem ile ilgili kurumunuzda eğitim aldınız mı?	105
Şekil 103	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre deprem sonrası müdahale için görev aldınız mı?	106
Şekil 104	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre enkaz altında müdahale amaçlı bulundunuz mu?	107
Şekil 105	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre sahra hastanede ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalıştınız mı?	108
Şekil 106	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre öncelikli kurtarılacaklar hakkında bilgi sahibi misiniz?	109
Şekil 107	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre hastaların deprem öncesi güvenliğini sağladınız mı?	110
Şekil 108	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi misiniz?	111
Şekil 109	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi misiniz?	112

Şekil 110	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre iletişim zinciri hakkında bilginiz var mı?	113
Şekil 111	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre kişisel koruyucu ekipmanınızın bulunduğu çantanız var mı?	114
Şekil 112	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma yerinizde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri biliyor musunuz?	115
Şekil 113	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma bölgenizde ki elektrik gaz ve su vanalarının yerini biliyor musunuz?	116
Şekil 114	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma bölgenizde yangın söndürücü(kkt) bulunuyor mu?	117
Şekil 115	Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre bulunduğunuz kurumda deprem tatbikatında bulundunuz mu?	118

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Afetler; toplumların kendi kendine üstesinden gelme kabiliyetlerini aşan, çeşitli can ve mal kayıplarına sebebiyet veren, afete maruz kalan toplulukların ciddi şekilde olumsuz yönde etkilendiği büyük olaylardır. Özellikle depremler doğal kaynaklı afetler içinde en fazla kayıplara sebep olan büyük çaplı olaylardır.

Meydana gelen bir deprem sonrası kurtarma ekiplerinin ve yardımların, olayın meydana geldiği bölgeye gelmesi uzun süre alabilir. Bu yüzden depremler yaşanmadan toplumun depremler konusundaki bilinç düzeyleri artırılarak depremlere hazırlıklı olmaları sağlanmalıdır. Yapılacak olan afet farkındalık çalışmaları ile depremlere hazırlık sağlanarak depremlerin yıkıcı etkileri en aza indirgenir. Bu anlamda kişilerin öncelikle yaşadıkları bölgelerdeki afet risklerini ve tehlikelerini bilerek direnç kazanmaları önemlidir. Bireylerin özellikle yaşadıkları yerlerde ki yapısal olan ve yapısal olmayan tehlikeleri bilmeleri ve deprem öncesi, anında ve sonrası ne yapmaları gerektiğini bilmeleri deprem farkındalıkları açısından önemlidir.

Bu araştırmanın amacı; Çanakkale’de çalışan çeşitli branşlardaki sağlık çalışanlarının depremler konusundaki farkındalıkları ve bu sayede depremlere hazırlık seviyeleri arasındaki durumu tespit etmektir. Çalışmanın birinci bölümünde araştırmanın amacı, konunun önemi ve durumundan literatür taranarak afet kavramı, afet türleri, afetlere hazırlık, dünyanın, Türkiye’nin ve Çanakkale ilinin afet ve depremsellikleri üzerinde araştırma yapılmıştır İkinci bölümde daha önce yapılan çalışmaların özetlerine yer verilmiştir. Üçüncü ve dördüncü bölümde Çanakkale ilinde çalışan sağlık çalışanlarının deprem farkındalıklarını ve afetlere hazırlık durumlarını ölçmek için saha çalışmasına yer verilmiş ve sonuçları açıklanmıştır. Beşinci bölümde de araştırma sonuçlarına göre sonuç ve öneriler kısmı yazılmıştır.

1.1. Problemin Durumu

Bu araştırmada sağlık çalışanlarının deprem farkındalıkları ana problem olarak belirlenmiştir. Bu ana problemde yola çıkılarak Çanakkale ilinde yer alan çeşitli branşlardaki sağlık çalışanlarının depremler konusundaki bilgi, tutum ve davranışlarının ve bilinç düzeylerinin nasıl olduğu sorularına cevap aranmıştır.

1.2. Konunun nemi

nce genel olarak deprem farkındalığından bahsedilecek sonra Çanakkale ve sağlık çalışanları açısından konunun önemine vurgu yapılacak Çanakkale ve etrafında genellikle Kuzey Anadolu Fay kuşağının güney kolu ve orta kolu içerisindeki dalları yer almaktadır. Birinci derece deprem bölgesinde bulunan Çanakkale ilinde çeşitli sağlık kurumlarında çalışan sağlık personellerinin, özellikle depremler konusundaki anlık farkındalıkları llmek istenmiş ve daha sonrası için farkındalık düzeylerini geliştirmek amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Depremler can ve mal kaybına sebebiyet veren doğal kaynaklı afet grubundandır. Toplumların halihazırda deprem tehlikesini görmezden gelerek yaşamaları imkansızdır. Bu amaçla depremlerin sebebiyet verdiği kayıpları en aza indirerek bu tehlikelere daha fazla direnmek gerekir. Bu sebeple insanların ve toplumun depremlere karşı bilinçli ve hazırlıklı olması gereklidir. Farkındalık alışmaları ile bu bilinç ve hazırlık durumları arttırılabilir. Araştırmanın amacı Çanakkale ilinde çalışan çeşitli kurumlarda ve çeşitli branşlarda görevli sağlık çalışanlarının depremler hakkında farkındalıklarının belirlenmesidir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Çanakkale ilinde görev yapan sağlık çalışanlarının deprem farkındalığı ve depremlere hazırlık düzeyleri ile sınırlıdır.
- Araştırma kaynakça olarak elektronik ve yazılı içeriklerle sınırlıdır.

1.5. Araştırmanın varsayımları

- Araştırmaya katılan Çanakkale ilinde görev yapan 201 sağlık çalışanının verdiği cevapların gerçeği yansıttığı varsayılmaktadır.
- Konu olan sağlık çalışanlarının araştırma evrenini yeterli düzeyde temsil etmektedir.

1.6. Tanımlar

1.6.1. Afet Kavramı

Afet kavramı ile ilgili literatür taraması yapıldığında çok sayıda çeşitli tanımların yapıldığı görülmüştür. AFAD'a (T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) göre afet; toplumu ya da bireyleri fiziksel, ekonomik ve sosyal alanda etkileyen yaşam faaliyetlerini durduran veya sekteye uğratan, etkilenen bölgenin müdahale kapasitesinin yetersiz kaldığı, doğa, teknoloji veya insan nedenli olay veya olaylardır. Afet bir olayın kendisi değil, olayın sonuçlarıdır (AFAD, 2022a).

Türk Dil Kurumu tanımına göre afet çeşitli doğa olaylarının neden olduğu yıkımdır. (TDK, 2011).

Bir başka tanıma göre de afet, bir toplumu ya da çevreyi olumsuz olarak etkileyen, aniden gelişen, doğal ya da insan kaynaklı olaylardır (Varol ve Güntekin, 2016). Afetlerin büyüklüğü genellikle bir olayın neden olduğu can kayıpları, yaralanmalar, yapılarındaki hasarlar ve yol açtığı sosyal ve ekonomik kayıplarla ölçülmektedir. Bu olaylar içerisinde en

kutsalı ve en önemlisi insan canı olduğu için kamuoyunda ve gündemde afetin büyüklüğünü, neden olduğu can kaybı ve yaralanmaların sayısı ile değerlendirme eğilimi vardır (Erkal ve Değerliyurt, 2009). Kayıpların bir kısmı doğrudan hemen afetle birlikte ortaya çıkarken, diğer kısmı ise belirli bir süre sonra ortaya çıkabilir. Örneğin, sel esnasında sel yüzünden can ve mal kayıpları meydana gelmektedir. Ancak, sel baskınından sonra sellerin sebep olduğu moloz, kum ve çamur akıntıları tarıma elverişli alanları verimsizleştirerek dolaylı yoldan ve uzun süreli zararlar da meydana getirebilmektedirler (Işık, ve diğerleri, 2012).

1.6.2. Afetler ile İlgili Diğer Kavramlar

Afetler ile ilgili bazı kavramlar aşağıda yer verilmiştir (Ergünay vd., 2008):

Afet tehlikesi: Tehlikeyi matematiksel terimlerle ifade edecek olursak belli büyüklükteki bir olayın, belirli bir yerde ve belirli zamanlarda olabilme ihtimali olarak tanımlandırabiliriz.

Afet riski: Gelecekte belirli bir zamanda belirli bir tehlikenin meydana gelmesi durumunda, topluma ve çevreye verilen zararın, onların zararları veya savunmasızlığı ile orantılı olma ihtimalini ifade eder.

Afet Yönetimi: Afetler toplumu etkileyen büyük olaylardır. Afetleri engellemek ve zararları azaltmak, meydana gelen bir afet sonrası zamanında ve etkili müdahale etmek, afetten etkilenen kişiler için güvenilir ortam hazırlamak tüm toplum tarafından yapılan mücadelenin tamamıdır.

Acil Durum: Büyük ve bölgesel imkanlarla baş edilebilen acil bir şekilde müdahale gerektiren olaylar (AFAD, 2022a). Acil durum ve doğal afetler genellikle beklenmeyen ve aniden meydana gelen olaylar olması sebebiyle, sonuçlarında da önemli kayıplara sebep olan durumlarla karşı karşıya kalınmaktadır (Ünsal ve Atabey, 2016).

Olağan Dışı Durum (ODD): İhtiyaçların yerel imkanlarla karşılanamadığı durumlar (Cinaver, ve diğerleri, 2011).

Olay: Meydana gelmiş oluşmuş olan her türlü durum . Her türlü iş, hadise, vaka olarak tanımlanır (TDK, 2011).

1.6.3. Afet Türleri

Afetleri teknolojik ve insan kaynaklı afetler ile doğa kaynaklı afetler olarak iki ana grupta incelemek mümkündür.

Teknolojik ve İnsan Kaynaklı Afetler

Teknolojik ve insan kaynaklı afetler, insanlar tarafından meydana getirilen ve normal yaşantıyı bozan afetlerdir. İnsan nedenli felaketlerle dünyanın herhangi bir yerinde karşılaşılabılır ve sonuçları beklenmedik derecede büyük olabilir. Afetin önemi, alınan önlemin düzeyine göre değişir. Hava kirliliği, ozon tabakasının incilmesi, asit yağmuru, nükleer ve terör saldırıları insan ve teknolojik nedenli afetlere örnek gösterilebilir.

Ülkemizde insani sebepli afetler incelendiğinde çoğunlukla ulaşımına bağlı kazalar ve terör olayları olduğu görülmüştür (Adaş, Akçakaya ve Turgut, 2012). Ülkemizde afet konusu araştırıldığında oluşan doğa kaynaklı afetler insan kaynaklı oluşan afetlerden daha fazla yıkıma sebebiyet vermektedir (Akdur, 2005).

Terör Saldırıları

Dünyada ve Türkiye’de çeşitli zaman dilimlerinde artan ya da azalan, toplumda fazla miktarda insan kayıplarına ve yaralanmalara sebebiyet veren olaylardır. Terör olayları ülkede mevcut olan ve genellikle ülkenin askerlerini ve polislerini yani güvenlik güçlerini hedef alan, yaralanmalara ve can kayıplarına neden olan durumlardır. Can kayıpları ve yaralanmalar dışında, sakatlık yaşayan insanların topluma geri döndürülebilmeleri için psikolojik ve fiziksel desteğe ihtiyaç gelişir. (Sarı, 2016). Terör olaylarında genellikle silahlar ve bombalar kullanılarak saldırılar gerçekleştirilir.

Terör saldırıları, toplumda kargaşaya neden olmayı hedefleyerek yıldırma ve toplum içerisinde güvensizlik ortamı oluşturmayı hedeflemektedir. Saldırıların en önemli amacı kamu düzenini bozmak veya öncelikle toplumu hedef göstermek olabilmektedir. Ayrıca halkın yaşamını sürdürdüğü yerlerde ortaya çıkan terör saldırıları o bölgede yaşayan insanları göç etmek mecburiyetinde bırakabilir.. Bu şekilde terör saldırısı afete dönüşmüş olur. Göç etmek zorunda kalan halk ekonomik açıdan yıpranır. Göç alan yerlerde plansız ve çarpık kentleşme nedeniyle gettolaşmalar oluşur ve zaman içerisinde bu alanlar aynı tür olayların tekrarlandığı bölgeler haline gelerek toplumsal refaha zarar verirler (Ağahan, 2018).

Göçler

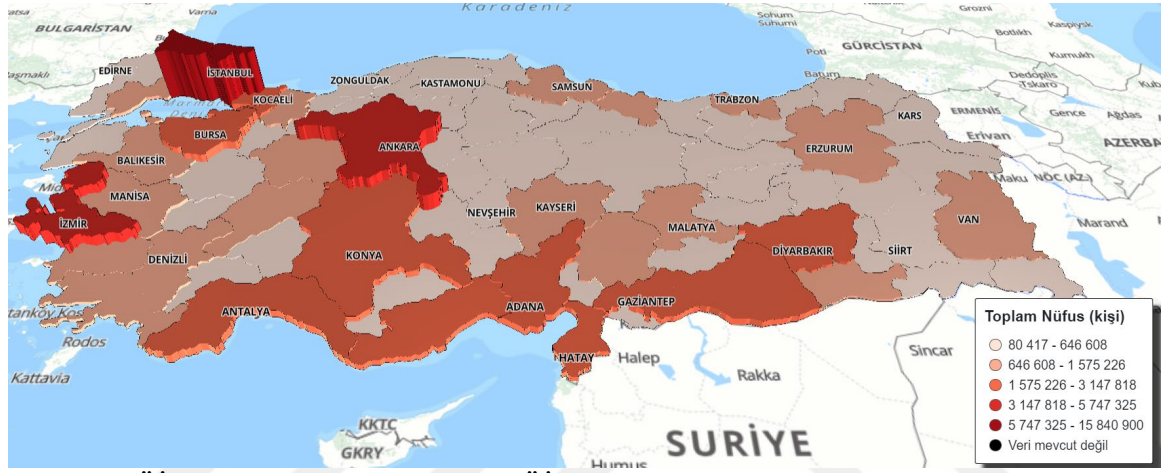
Göç, insanların bir sebebe bağlı olmakla beraber siyasi ve ekonomik sebeplere de bağlı olarak şahsi veya toplu olarak yaşamış oldukları bölgeden başka bir yere gitmeleri ya da uzaklaşmaları olarak tanımlanabilir (Şahin, 2001).

Göç genel anlamı ile kişilerin tek başına veya toplu halde yaptıkları, yaşamış oldukları yerleri değiştirme olarak da tanımlanabilir. Bu yaşam alanı değiştirme olayı kısa ya da uzun süreli olması farketmeksizin aynı toplum içinde oluşuyorsa iç göç, farklı toplum bireyleri içine göç gerçekleşiyorsa dış göç, ortaya çıkmış siyasi olaylardan ya da

doğal olaylardan dolayı oluşuyor ise zorunlu göç, özgürce kendi istek ve arzular ile oluşuyor ise gönüllü göç olarak tanımlanır (Yıldırım, 2008).

Göç yapan toplum, genellikle siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel ve diğer birçok açıdan toplulukları ilgilendiren ve değişimlerin ortaya çıkmasına sebebiyet veren bir olaydır. Bu açıdan göç olayları birçok bilimsel araştırmanın konusu olmuştur (Şahin,2001).

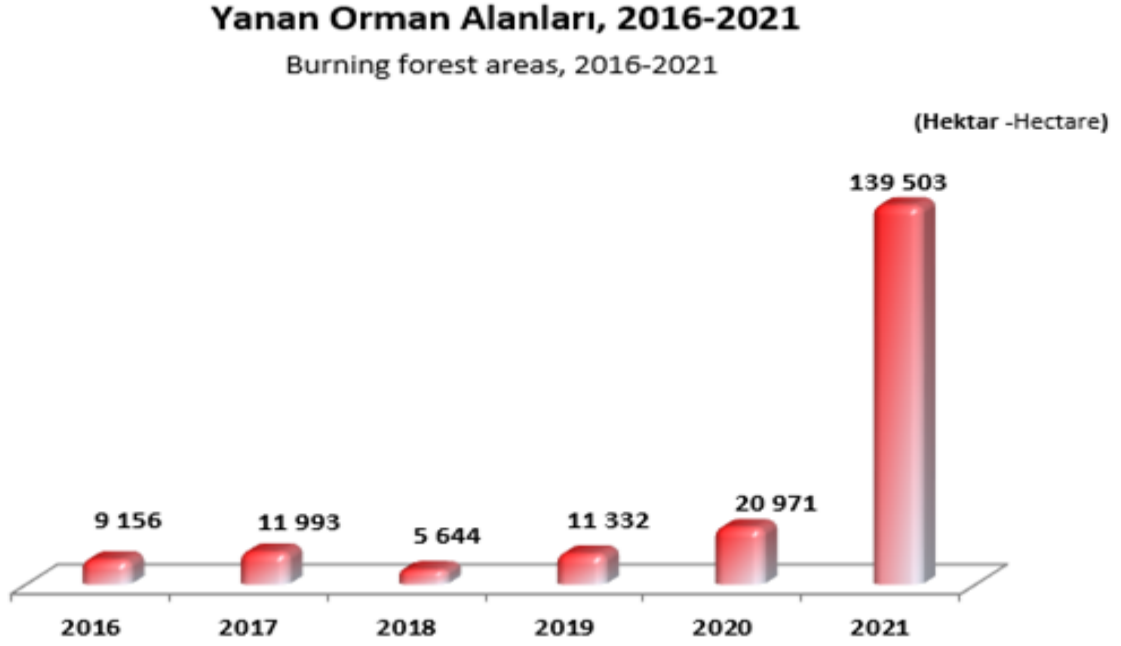

Şekil 1. TÜİK toplam nüfus dağılımı (TÜİK, 2022).

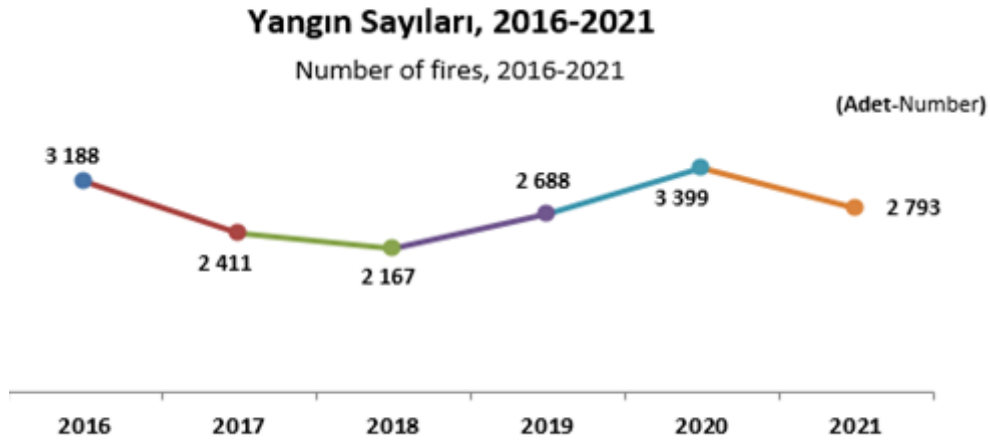
Yangınlar

Bir yangının meydana gelmesi için üç ana unsurun ortamda bulunması gerekir. Bunlar ısı, yanıcı madde ve oksijendir. Bu üç madde yanma olayını meydana getirir. Şayet bu üç maddeden herhangi biri ortamdaki uzaklaşırsa yanma olayı durur ve yangın söner (Arıoğlu, vd., 2000). Yangın korunma önlemleri alınmaz ise yangınların çıkma olasılığı büyür. Bununla birlikte bilgi eksikliği, dikkatsizlik, sıçrama, ihmal, kazalar, doğa olayları ve sabotaj gibi olaylar nedenleriyle çeşitli bölgelerde yangınların çıktığı gözlemlenmiştir (Genç ve Pekey, 2014).

Dünyada oluşan orman yangınlarının yaklaşık %98,8 inin insanların aktivitelerinin sonucu olduğu raporlanmıştır. Orman yangınlarının %25'i dikkat eksikliği, %40'ı kasıt, %34'ü ihmal ve tedbir yetersizliği nedeni ile gerçekleşmektedir. (Şahin ve Sipahioğlu, 2003).

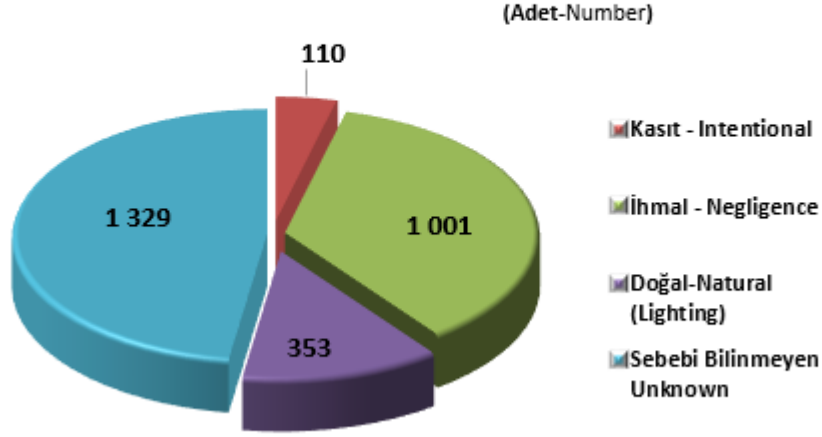
Şekil 2. 2016-2021 Yılları arasında yanmış orman alanları (OGM, 2021).

Şekil 3. 2016-2021 Yılları arasında meydana gelen yangın sayıları (OGM, 2021).

Çıkış Nedenlerine Göre Yangın Adetleri, 2021

Total output according to cause of fire, 2021

Şekil 4. 2021 yılında meydana gelen yangın çeşitleri (OGM, 2021)

Doğa Kaynaklı Afetler

Meydana geldiği yerlerde zararlara neden olan, oluşma zamanı bilinmeyen, ilk oluştuğunda müdahale edilemeyen, sonuçları yoğun ve büyük boyutta olan olaylara doğa kaynaklı afetler denir (Kanlı ve Ünal, 2004).

Afetler, maddi ve manevi kayıpların yanı sıra ülkelerin ekonomilerini de negatif yönden etkilemektedir. Doğa kaynaklı afetler zaman zaman başka afetleri veya ikincil olayları tetikleyebilir ve afetin bilaçosunu daha da artırabilirler. Örneğin bir deprem sonrasında yangın oluşabilmekte, altyapı harap olabilmekte, içme sularındaki kirlilik de bulaşıcı hastalıklara sebep olabilmektedir (Öztürk, 2003).

Doğa kaynaklı afetlerin mevcut sistem üzerinde oldukça fazla zararları olmaktadır. Özellikle doğal afetlerin etkilerinin çok yüksek seviyede olduğu anda birçok olumsuz sonuçla karşılaşmaktadır. Genellikle oluşan bir afet sonrasında ilk olarak afet sonucu

oluşan yıkım ve kayıplar üzerinde çalışma yapılır. Ancak afet sonucunda ortaya çıkan fiziksel ve sosyal çöküntünün ne boyutta olduğu konusunda hesaplama yapmak pek mümkün değildir. Gelişmekte olan ülkelerde doğal afetler sonucunda meydana gelen maddi manevi hasarlar uzun yıllar çözülemeyecek problemlere neden olmuştur (Aydiner, 2014).

AFAD'ın resmi internet adresinden ve EM-DAT (The International Disaster Database) veri bankasından edinilen bilgiler doğrultusunda doğa veya teknolojik nedenli afetler ve alt başlıkları 37 farklı türde ve 5 grup halinde düzenlenmektedir (Ağahan, 2018). Dünya genelindeki doğa kaynaklı afetler incelendiğinde, 31 adet doğal afetin 28 adetinin meteorolojik kaynaklı afetler olduğu görülür (AFAD, 2022a).

Deprem

Araştırmalara göre çeşitli tanımları olan deprem, tektonik faaliyetlerin yer yüzünde sebep olduğu kırılma olayı nedeniyle meydana gelen enerjinin, sismik dalgalar halinde yayılması ve yeryüzünde meydana getirdiği sarsıntı olayıdır (Ergünay, vd., 2008). Levha olarak isimlendirilen yer kabuğunun faaliyetlerinden ötürü zamanla ortaya çıkan kırılmalar ya da mevcut olan yapısının bozulması nedeniyle oluşan yüksek enerjinin yeryüzünde sarsıntılar veya titreşimler şeklinde hissedilmesine deprem denir (Kızıloğlu, vd., 2006). 1900 yılından itibaren yaşanmış ve kaydedilmiş en büyük deprem, 1960'da Şili'de 9,5 büyüklüğünde ortaya çıkmıştır. Türkiye'de kaydedilmiş depremler içinde en büyüğü 1939 yılında Erzincan ilinde meydana gelmiş ve 33.000 can kaybı yaşanmıştır (Özey, 2006, s.28).

Deprem Öncesi Yapılması Gerekenler

Yerleşim bölgeleri iyi belirlenmeli gevşek zemin üzerine yapı yapılmamalıdır. Yapılacak yapılar depreme karşı dirençli inşa edilmeli, konut için ayrılmış bölgeler dışına konut yapılmamalıdır. Vadi ve boğazların içine yapı yapılmamalıdır, kar yağışı çok olan ve çığ ihtimali olan yamaçlara yapı yapılmamalıdır, mevcut binaların dayanıklılık seviyesi artırılmalı konutlara deprem sigortası yaptırılmalıdır (AFAD, 2018).

Deprem öncesinde alınacak önlemler bulunduğumuz konuma göre değişiklik göstermektedir.

Depreme hazırlık evde alınacak önlemlerden bazıları; yapısal olmayan malzemelerin sabitlenmesi, yangın çıkarma ihtimali olan elektrik kabloları, doğalgaz hatları vb. uygun duruma getirilmesidir. Yanıcı nitelikteki malzemeler güvenli dolaplarda bulundurulmalıdır. Açık alanlarda üst geçit ve ağaçlardan uzak bölgeler güvenli bölge olarak belirlenmelidir. Bunun dışında bölgesel olarak acil toplanma alanları bilinmelidir. Doğalgaz, su ve elektrik vanalarının yerleri aile üyelerine gösterilmeli, çocuklara 112 acil çağrı merkezinin nasıl aranacağı öğretilmelidir. Acil durum çantası hazırlanmalı, acil iletişim planı hazırlanmalı, olası deprem tatbikatlarında bulunarak bilgi güncellemesi yapılmalıdır. Uygun arazilere, güvenli yapılar yapılarak binaya DASK (Doğal Afet Sigortalar Kurumu) yapılmalıdır (Taş,2003).

Tablo 1

Çanakkale merkez ve ilçelerine ait toplanma alanları (Ağahan, 2018).

İlçe Adı	Toplanma Alanı
Merkez	Özgürlük Parkı İçi
Merkez	Rotary Parkı İçi
Merkez	Hastane Bayırı Spor Tesisleri İçi
Merkez	Halk Bahçesi İçi
Merkez	Cumhuriyet Meydanı İçi
Merkez	Dardanel Spor Tesisleri İçi
Ayvacık	Atatürk Kültür Parkı İçi
Ayvacık	80. Yıl Cumhuriyet Parkı İçi
Bayramiç	Meydan Toplanma Alanı İçi
Bayramiç	Harmanlık Halk Pazarı
Biga	85. Yıl Milli Egemenlik Parkı
Biga	Kutlu Doğum Parkı
Bozcaada	Meydan
Çan	Şehitler Parkı İçi
Çan	Menderes Parkı İçi
Çan	Öğretmenler Parkı İçi
Eceabat	Şht. Sat. Kom. Beşş. Ahmet Toprak karıştırılan Parkı İçi
Eceabat	Meydan (Park Alanı) içi
Ezine	Toplanma (Çifte Havuzlar Parkı) İçi
Gelibolu	Evcil Kuşları Koruma ve Yaşatma Derneği Parkı İçi
Gelibolu	Gelibolu Belediyesi Çevre Parkı
Gökçeada	Şht. Kara Pilot Üsteğmen Hulki Kamuralp Özcan Parkı İçi
Gökçeada	Çocuk Parkı İçi
Lapseki	Sıtkı Turan Parkı İçi
Yenice	Sosyal Tesis (Marmara Parkı) İçi
Yenice	Meydan İçi

Deprem Anında Yapılması Gerekenler

Deprem anında yapılması gerekenler bulunduğumuz konum itibari ile değişiklik göstermektedir. Deprem anında bina içinde bulunuyorsak; “YAT-KORUN-TUTUN” pozisyonuna gelmek en güvenlisi olacaktır. Bu pozisyonda yere uzanıp bacaklarımızı karnımıza doğru çekip başımızı sert cisimlerden korumak için yumuşak bir cisim ile desteklemeliyiz. Sarsıntı esnasında sert bir cisme tutunarak onunla birlikte salınım yaparsak cisimlerin bize zarar vermelerinin önüne geçmiş oluruz. Bunun dışında bina içerisinde

merdiven, balkon ve asansörlerden uzak durmalı, iletişim araçlarını gereksiz meşgul etmemeliyiz (AKUT, 2021).

Deprem anında konumumuz açık alanda ise; ÇÖK- KAPAN pozisyonuna gelin. Burada bir diz yere bir diz yukarı bakacak şekilde çökmeli, başımız kollarımızın arasında kapanarak güvenli bir yere tutunulmalıdır. Ağaç, elektrik direği gibi devrilme ihtimali olan ya da toprak kayması, çökme ihtimali olan yerlerden uzak durulmalıdır (AKUT, 2021).

Deprem anında araç kullanıyorsanız; sağa ekip uygun bir alana park edilmelidir. Sarsıntı durunca kontak anahtarı aracın üzerinde bırakılarak açık arazilere çıkılmalıdır. Sarsıntı sırasında bir tünel içerisindeyse ve çıkışa yakın değilsek araç yanına uzanarak ÇÖK-KAPAN-TUTUN yapılmalıdır. Kapalı bir otoparktaysak yine arabadan inerek, arabanın yanına yan uzanıp eller ile baş ve boyun korunmalıdır. Deprem anında metro ya da toplu taşıma aracındaysak; gerekmedikçe kesinlikle araçtan inmemeli, sıkıca tutunabileceğimiz bir yere tutunmalı ve görevli personelin talimatlarına uymalıyız. (AFAD, 2018).

Deprem Sonrasında Yapılması Gerekenler

Deprem sonrası kapalı alanda, sakın kalmaya çalışarak önce kendi emniyetimiz ve daha sonra yardım edebileceğimiz biri olup olmadığını kontrol etmeliyiz. İkincil bir afete maruz kalmamak için yangın çıkarabilecek vana vb. kontrol edilmelidir. Gaz kokusu alınıyorsa cam ve kapılar açılmalı ve acil durum çantası alınarak bina terk edilmelidir. Belirlenen buluşma noktasına gidilmeli, kitle iletişim araçlarından yapılan uyarılar dinlenmelidir. Sarsıntılar bitene kadar binalara girilmemelidir (AFAD, 2018).

Açık alanda deprem sonrası hasarlı binalardan ve enerji hatlarından uzaklaşarak yardıma ihtiyacı olanlara destek olmaya çalışarak yardım çalışmalarına dahil olunmalı; ardından mahalle toplanma alanlarınıza gidilmelidir (AFAD, 2018).

Depremden sonra enkaz altındaysanız; sakın kalmaya çalışarak kendinizi kontrol edin. Sıkışık durumdaysanız zorlamayın enerjinizi boşa harcamayın ve kurtarma ekiplerini bekleyin. El ve ayak bölgenizde yeterli alan varsa vurarak ya da seslenerek konumunuzu yardım ekiplerine belli etmeye çalışabilirsiniz (AFAD, 2018).

Seller

Çok miktardaki yağışlar, karların hızlı bir şekilde erimesi, şiddetli fırtına, barajların taşması, heyelanlar sonucu akarsu yataklarının değişmesi, kanalizasyon sularının taşması gibi sebeplerden, normal zamanda kuru olan yerlerin bir süreliğine su ile dolması ve o bölgelerde suların toplanması sonucu çeşitli zararlara yol açan afet türü sel olarak nitelendirilir (Türkiye Bilimler Akademisi, 2013).

Çığ

Genellikle bitki örtüsü bulunmayan eğimi yüksek bölgelerde karın tabakalar şeklinde birikmesi ve bir kuvvetin tetiklemesi nedeniyle yukarıdan aşağıya hızlı bir şekilde kayması olayına çığ denir. Türkiye’de ocak ve şubat aylarında çığ oranı %80'lere ulaşmaktadır. (Akengin ve Dölek, 2016).

Kuraklık

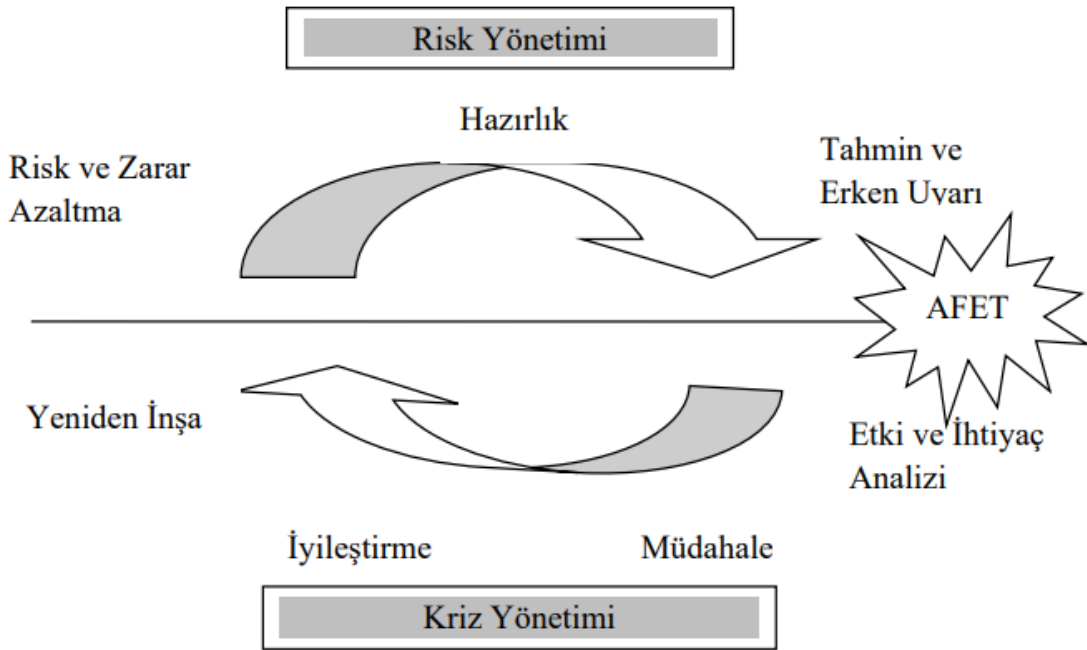
Suyun belirli bir yerde belirli bir zaman diliminde ihtiyaç duyulan miktardan daha düşük miktarda olmasına kuraklık denir (Şahin, 1991). Bir bölgede yağış seviyesinin normal seviyenin altında olması nedeniyle meydana gelen afet çeşididir. Yağışın sürekli az olduğu bölgeye kurak bir bölge demek yanlış olur. Bir bölgeye kurak diyebilmek için uzun bir süre bölgede yağış miktarının olması gereken seviyenin altında seyretmesi gereklidir (Mishra ve

Singh, 2010). İnsan ve çevre için gerekli olan suyun normal miktardan daha az olması nedeniyle oluşan bir afettir (Estrela ve Vargas, 2012).

1.6.4. Afet Yönetimi

İnsanlık hala sahip olduğu bilgi ve teknoloji düzeyine karşın, doğal felaketlere neden olabilen deprem, kuraklık, volkanik patlama ve fırtınalar gibi doğal olayların oluşumu üzerinde herhangi bir etkiye sahip değildir. Özellikle bu felaketlerin önlenmesi amacıyla, insanların yapabilecekleri çok sınırlıdır. Günümüzde ve gelecekte afetlere karşın yapılabilecek en etkili faaliyetler, bu afetlerin etkilerinden kurtulmak veya bunların toplum üzerindeki etkilerini en aza dereceye indirmek için çalışmalar yapmak, çeşitli planlar geliştirmek ve bunları uygulamaya koymaktır. İşte insanların buldukları bölgede meydana gelen doğal olaylardan haberdar olmaları, bunları sebeplerine kadar ayrıntısı ile tanımaları ve bu olayların tekrar etmeleri durumunda bu olaylardan hiç etkilenmeme veya en az oranda etkilenmelerine olanak sağlayan çalışmaların tümü afet yönetimi olarak nitelendirilmektedir (Erkal ve Değerliyurt, 2009)

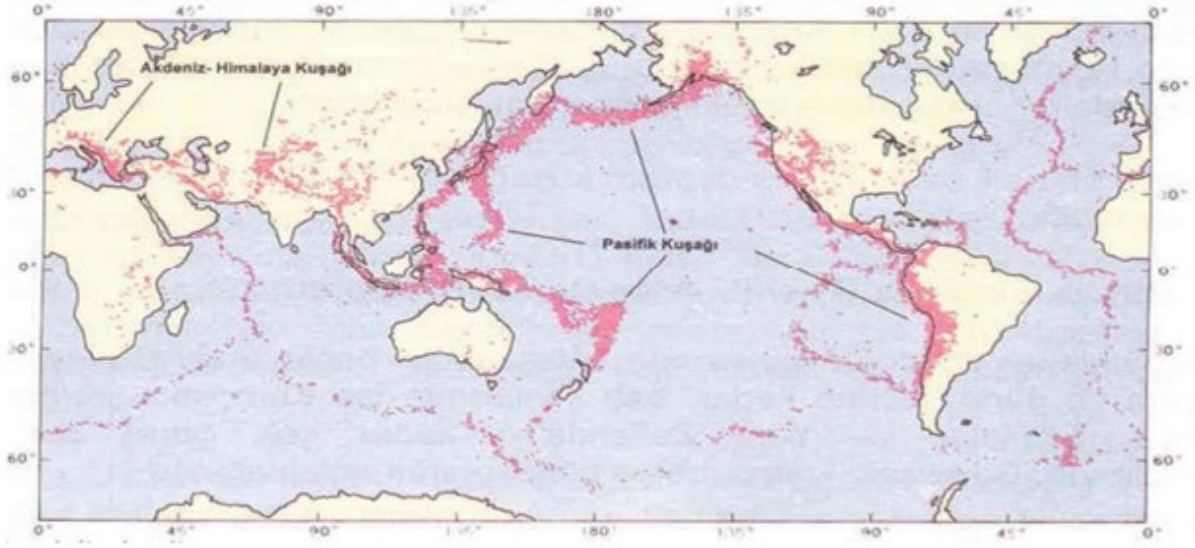

Şekil.5 Modern ve bütünlük afet yönetim sistemi ve döngüsü (Memiş ve Babaoğlu, 2020)

1.6.5. Dünyanın Afetselliği ve Depremselliği

Geçmişten günümüze dünyamız afetler ile zaman zaman mücadele etmek durumunda kalmış ve kimi zaman meydana gelen afetlerden çok etkilenilmiş, kimi zaman ise üstesinden gelinebilmiştir. Kesin olan şudur ki afetler her zaman yaşamımızın bir parçası olmuştur ve olmaya devam edecektir. Bu denli can yakan olaylar karşısında insanlar, tarihin hiçbir döneminde durmamış, afetlere ve afetlerin meydana getirdiği etkilere karşı sürekli mücadele içinde olmuştur (Usta, 2019).

Dünyanın afet tarihi, insanlık tarihinden çok daha eskidir. 4,6 milyar yaşındaki dünyamız sayısızca meydana gelen afetler sebebi ile beş kez yok oluş yaşamıştır. Volkanik patlamalar, meteor hareketleri, iklimsel değişiklikler genel anlamda dünyanın yok olmasına sebep olmuştur. Yinelenen deprem, sel, volkanik patlama, heyelan, kasırga, hortum vb. gibi afetler dünyamızın bugünkü şeklini almasına sebep olmuştur. Afetler bölgesel olabildiği gibi küresel de olabilmektedir. Küresel gerçekleşen afetler bazı canlı türlerinin tükenmesine sebep olmaktadır. İnsanoğlu henüz dünyada yokken önemli, bitki ve hayvan türleri yok olmuştur. Dünyadaki insanlık tarihinden sonra, insanoğlu afetleri dünyayı olumlu ve olumsuz anlamda etkilemeye başlamıştır. Bu en çok da olumsuz anlamda olmuş ve afetler daha da şiddetlenerek ekonomik kayıplar yaşatmaya başlamıştır. Ateşin bulunması ve fazla avlanma sonucu yağışlarda azalmalar meydana gelmiş ve bitki örtüsü değişerek,, erozyon artmıştır. Bu olayların tüm dengeleri etkilemesi neticesinde iklim değişimleri meydana gelmeye başlamıştır (Ersoy, 2017).

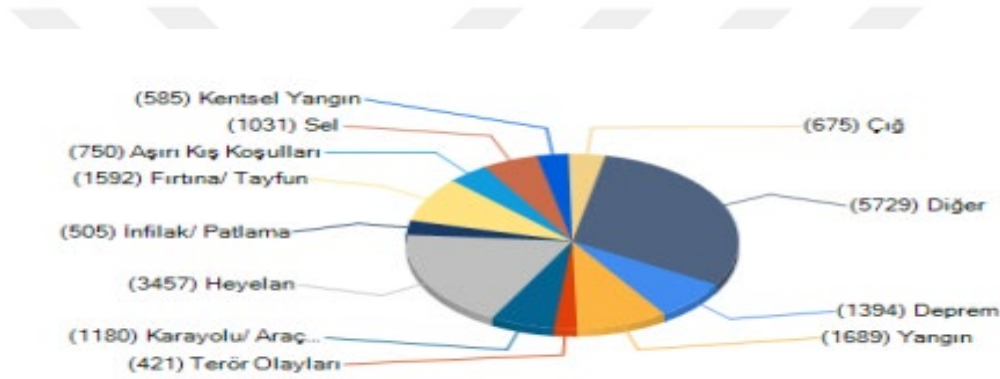
Şekil6: Dünya deprem kuşakları (Sayıl ve Osmaşahin, 2005).

Dünya tarihinde çok sayıda doğa ve insan kaynaklı afetler gerçekleşmiştir. Gelecekte, antibiyotiğe direnç, ormansızlaşma, çölleşme, kuraklık, ekonomik çöküntü küresel ısınma, kıtlık, Gulf Stream'in akıntısının durması, Süper kasırga (hypercane), terörizm, su krizi, aşırı nüfus artışı, jeomanyetik terslenme, buzul çağı, göktaşı çarpması, küresel yok oluş, mega bindirme depremi, mega tsunami, nükleer savaş, aşırı tüketim, aşırı avlanma, süper volkanlar, deniz seviye yükselimi, petrolün tükenmesi, bulaşıcı hastalıklar ve dünya dışı etkiler gibi tehlikeler yaşamamız için büyük riskler oluşturacaktır (Ersoy, 2017).

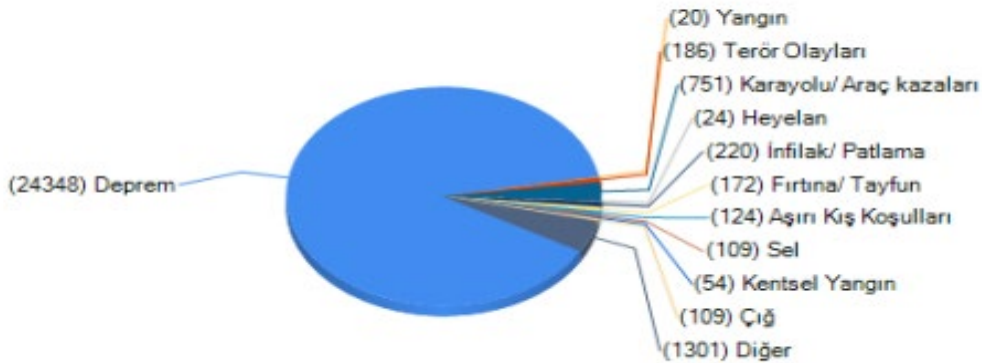
1.6.6. Türkiye'nin Afetselliği ve Depremselliği

Coğrafyamız maalesef ki afet çeşitliliği bakımından zengin bir ülke olup, hem doğal hem de insan kaynaklı afetler sıklıkla yaşanmaktadır. Türkiye'nin doğal afet tehlikesi ve riskine sahip olmasının başlıca sebepleri; ülke coğrafyasının tektonik oluşumu, jeolojik yapısı ve meteorolojik özellikleridir. Bu sebepten başta depremler olmak üzere, seller ve su baskınları, heyelanlar vb. gibi birçok afet ülkemizde meydana gelmektedir. Doğal afetlerin yanı sıra ülkemizin jeopolitik konumu, siyasal, ekonomik ve toplumsal anlamda istikrarsız bir coğrafyada bulunmasından dolayı teknolojik afetler de gerçekleşmektedir (Usta, 2019).

Türkiye yaşanan afetler açısından, Dünya Risk Raporlarında en yüksek riskli ülkeler arasında 12. sırada bulunmaktadır. “Risk Düzeyi ve Eğilimi” açısından incelendiğinde de Türkiye “riski en yüksek ve artış eğilimli” ilk 10 ülke içerisinde yer almaktadır. Türkiye, ortalama %5,21 Dünya Risk İndeks Puanı (WRI) ile düşük riskli ülkeler sınıfında yer almakta ve 171 ülke arasında 106. Sırada bulunmaktadır. Afetlerle baş etme risk puanı (%69,11) ile afetlere maruz kalma risk puanı (%12,25) fazladır. Savunmasızlık ve uyum gösterme alanı açısından orta düzeyli ülkeler arasında yer almaktadır. (%19,20) (Ersoy, 2017). Afet ve acil durumların sayısal verileri için Türkiye Afet Bilgi Bankası verilerine bakarsak;

Şekil 7. 01.01.1999 - 31.12.2019 tarihleri arasında meydana gelen afetlerin sayıları ve dağılımı (AFAD, 2022a).

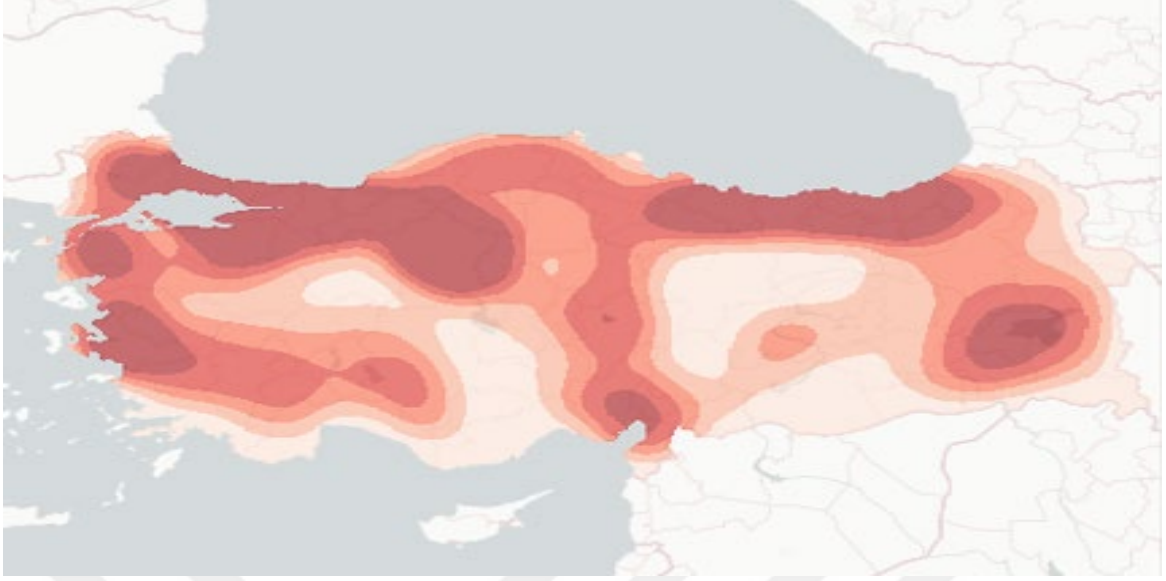
Şekil 8. 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arasında meydana gelmiş olan afetlerde hayatını kaybeden kişi sayısı ve dağılımı (AFAD, 2022a).

Bu kısımda EMDAT afet verileri dikkate alınarak, Türkiye'nin 1900-2018 yılı aralığındaki afet istatistikleri üzerinde durulacak ve en çok yaşanan afetler üzerinden ülkemizin afetselliği ortaya konulmaya çalışılacaktır. Emergency Events Database (EMDAT) Türkçe karşılığı Acil Durum Veri Tabanı, Belçika merkezlidir. Afetlerin Epidemiyolojisi Araştırma Merkezi (The Centre for Research on the Epidemiology of Disasters - CRED) kar amacı olmayan bir kuruluşun uluslararası veri tabanlarından bir tanesidir. En önemli amaçları ulusal ve uluslararası düzeyde insani yardımı desteklemek, karar vericileri afet hazırlığı için örgütlemek, kırılganlığı ve öncelikleri değerlendirmek için nesnel bir temel sağlamaktır. EMDAT, doğal ve insan kaynaklı afetlerin 115 senelik evrensel verisini tamamen ücretsiz olarak sunmaktadır. Bu veri tabanı doğrultusunda, bir olayın afet olarak sayılabilmesi için en az 10 kişinin hayatını kaybetmesi, en az 100 kişinin olaydan etkilenmesi, olağanüstü hal ilan edilerek, yardım çağrısı yapılması kriterlerinden en az bir tanesi gerçekleşmiş olmalıdır. EMDAT veri tabanı Birleşmiş Milletler (BM) kuruluşları, sigorta şirketleri, sivil toplum örgütleri, araştırma kuruluşları ve medya gibi çeşitli kaynaklardan toplanan veriler doğrultusunda derlenerek hazırlanmaktadır. (Bahadır ve Uçku, 2018: 29).

Tablo 2

1900-2018 Tarihleri arasında Türkiye'de gerçekleşen afet sayıları (EMDAT, 2022).

Doğal Afet	Teknolojik Afet
162	160
Toplam:	322

Şekil 9. 2000 yılından 2018 yılına kadar Türkiye’de meydana gelen doğal afetlerin çekirdek yoğunluk haritalandırması (EMDAT, 2022).

Türkiye’de meydana gelen afetler sebebi ile gerçekleşen ölümlerin %1’i çığ düşmesi, %12’si su baskını %7’si kaya düşmesi, %15’i heyelan ve %65’i deprem gibi doğa nedenli olaylar sonucu ortaya çıkmaktadır (Akdur, 2001). Bu ölüm oranlarına bakıldığında ülkemizi en çok etkileyen afetin deprem olduğu görülmektedir.

Ülkemiz, dünyanın en aktif bölgelerden biri olarak bilinen Akdeniz-Himalaya (Alp-Himalaya) Deprem Kuşağının en hareketli kısmında bulunmaktadır ve bu bölgede tarih boyunca büyük depremler yaşanmıştır. (Sayıl ve Osman Şahin, 2005).

MTA tarafından 2012 yılında yayınlanan Türkiye Aktif Fay Haritasına göre, Türkiye’deki toplam aktif fay sayısı 326, alt bileşenler ile birlikte deprem meydana getirme kapasitesi mevcut 485 fay bulunmaktadır. Aktif fay sayısının çok olması sebebi ile, Türkiye’nin büyük bir bölümü geçmiş dönemlerde olduğu gibi günümüzde de deprem riski içerisinde bulunmaktadır. Türkiye ve yakın bölgesinde, 01.01.1900 tarihinden bugüne kadar ülkemizi doğrudan etkileyecek $M > 6.0$ olan 182 adet, $M < 7.0$ olan 31 adet deprem olmuştur. (Çamarası, 2019)

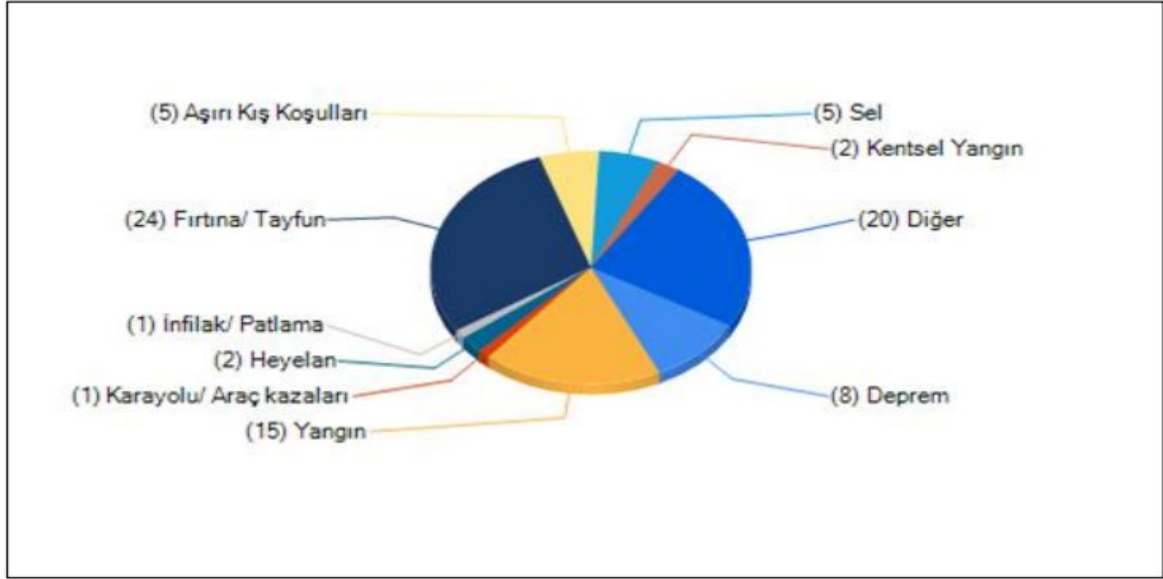
Şekil 10. Yenilenmiş Türkiye aktif fay haritası (MTA, 2012).

Şekil 11. Türkiye ve yakın çevresinde, 01.01.1900 tarihinden itibaren $M > 6.0$ olan depremler (AFAD, 2022b). (Mor ile işaretlenmiş olanlar $M > 6.0$ olan depremleri, kırmızı ile işaretlenmiş olanlar ise $M > 7.0$ olan depremleri ifade etmektedir.)

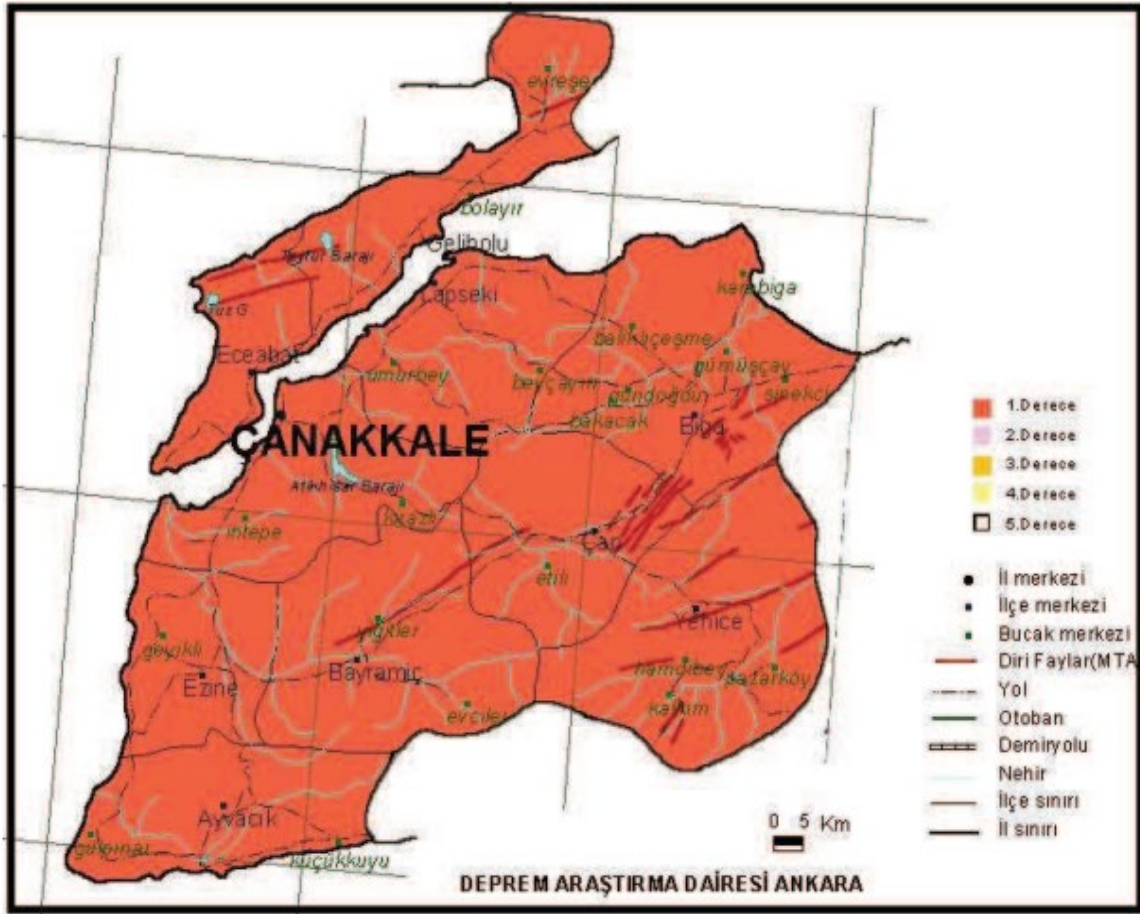

Şekil 13. TABB verilerine göre 2010 ve 2020 yılları arasında Çanakkale’de meydana gelen afetlerin türlerine göre sayısı (Türkiye İstatistik Kurumu, 2013).

Çanakkale, kaya düşmesi, heyelan ve sel taşkınlarının ülkemizin diğer şehirlerine oranla daha az sayıda meydana geldiği illerimizdendir. Ayvacık ilçesinde kaya düşmesi vakaları görülmüştür. (“Marmara doğal afet analizi”,2017; Gökçe ve ark., 2008). Çanakkale ilini afet riskleri açısından inceleyecek olursak genellikle karşımıza depremden kaynaklı riskler çıkacaktır. Buna göre Çanakkale için depremin fazlaca öneme sahip olduğunu söyleyebiliriz (Ağahan,2018).

Çanakkale ve civarında genel olarak Kuzey Anadolu Fay kuşağının Güney Kolu ve orta kolu içerisindeki uzantıları yer almaktadır. Biga yarımadası da Batı Anadolu graben sisteminin etkilediği bir bölgede yer almaktadır. Biga yarımadası ve Gelibolu yarımadasındaki Saroz-Gaziköy kırığı, Çan-Biga kırık kuşağı, Etili kırığı, Sarıköy kırığı ve Yenice-Gönen kırığının oluşturduğu depremler sebebi ile hareketli oldukları bilinen kırık bölgeleridir (Şaroğlu vd., 1992; Akol, 2009).

Şekil 14. Çanakkale deprem bölge haritası (T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, 1996).

Çanakkale, bulunduğu konum ve riskler nedeniyle afetler arasında en fazla depremler bakımından tehdit altındadır. Şekil 1 incelendiğinde Çanakkale'nin 1. derece deprem bölgesinde bulunduğu haritada görülmektedir. Gerçekten de Çanakkale'nin afet tarihi incelendiğinde geçmişte birçok depremin yaşandığı raporlanmıştır.. EM-DAT' ta yer alan verilere göre 18.03.1953 tarihinde gerçekleşen 7,2 büyüklüğündeki Yenice–Çanakkale depremi son yıllarda Çanakkale'de meydana gelen afetlerdendir. Bu depremde 1200 can kaybı yaşanmış, 50000 vatandaş ise depremden etkilenmiştir (Ağahan, 2018).

Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinde 6 Şubat 2017 tarihinde (yerel saatle 06:51) 'de 5,3 şiddetindeki ilk depremle başlayan deprem silsilesi bölgedeki deprem gerçeğini bir kez daha gündeme getirmiştir. Günlerce süre gelen sarsıntılar bölgedeki halkı tedirgin etmiş ve ortaya çıkan depremler çok sayıda yapının hasar görmesine sebebiyet vermiştir (Utkucu, Budakoğlu ve Kızıllıbuğa, 2017).

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE/ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Araştırmamın bu bölümünde literatür taraması ile afetler ve deprem farkındalıkları ile ilgili daha önceden yapılmış bazı çalışmalara, yöntem ve sonuçlarına kısa notlar halinde yer verilmiştir.

Ağahan (2018), yapmış olduğu araştırmasında Çanakkale 112 ASHİ görev yapan personelin afet farkındalığı ve afetlere hazırlık düzeylerini ölçmek amacıyla yapmış olduğu ve ortaya çıkan sonuçlarla afet farkındalığını ve afetlere hazırlık düzeylerini göstermeyi hedeflemiştir. AFAD'ın 2014'de uygulamış olduğu "Türkiye, Afet Farkındalığı ve Afetlere Hazırlık Araştırması" kapsamında hazırlanmış olan anket formundan yararlanılmıştır. Araştırmada 50 soruluk "Afet Farkındalığı Anketi" ve 8 soruluk demografik bilgilerin yer aldığı iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, sağlık personellerinin afetler konusunda belirli bir bilgiye sahip oldukları görülmüştür. Afetlere hazırlık aşamasında çevresindeki afet risklerini bilmelerine rağmen yeterli düzeyde afet hazırlıklarında bulunmadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Baysal (2018), yapmış olduğu araştırmasında Sabancı Üniversitesi (SU) akademik ve idari personelinin depremler konusunda ki farkındalıkları ölçülmek istenmiştir. Kurumda çalışan personellere anket çalışması uygulanmıştır. Anket, 315 personele sunulmuş, 161 personelin anketi cevapladığı araştırılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre; ankete katılan kişilerin depremler konusundaki temel bilgilerinin yeterli olduğu, ancak afetlere karşı hazırlık önlemlerini almadıkları ve acil durum planlaması yapmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Meral (2014), yapmış olduğu araştırmasında Gümüşhane'nin Köse ilçesinde ikamet eden kişilerin afet ile ilgili temel bilgi ve bilinç düzeylerinin saptanması amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, bilinç ve bilgi düzeyinin düşük olduğu görülmüştür. Bilgi ve bilinç düzeyinin düşük olması afetlerin yıkıcı gücünü etkiler. Afet eğitimi ile bilinç ve bilgi

düzeyinin artırılması sonucuna ve bu nedenle de afetlerin yıkıcı gücünün azaltılacağı sonucuna varılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ/MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Çalışma Çanakkale ilinde çalışan sağlık çalışanlarının deprem farkındalıklarını değerlendirmek amacıyla planlanan betimsel tipte bir çalışmadır.

Çalışma nitel bir araştırmadır. Hazırlanan araştırma sorularına yanıt olarak seçeneklerde kapalı uçlu cevaplar verilmiştir. Verilerin toplanma aracı görüşme formudur. Form katılımcılara google formlar yolu ile ulaştırılmıştır. Form, açık ve anlaşılır bir şekilde ve bilimsel bir ifade ile hazırlanmıştır.

3.2. Araştırma Evreni ve Örneklem

Çanakkale de yaşayan sağlık çalışanlarının deprem farkındalıklarını görmek için yapılan çalışmaya 201 katılımcı katılmıştır. Rastgele örnekleme yoluyla katılan katılımcıların 102'si cinsiyetlerini kadın (%50,7) 99'u erkek (%49,3) olarak belirtmiştir. Medeni durumunu evli olarak belirten 126 (%62,7) katılımcı varken bekar olarak belirten 75 (%37,3) katılımcı bulunmaktadır Katılımcıların 123'ü (%61,2) 18-30 yaş aralığında, 69'u (%34,3) 31-40 yaş aralığında ve 9'u (%4,5) 41 yaş ve üzerinde olduğunu belirtmektedir. Öğrenim durumunu lisans olarak belirten 123 (%56,2), ön lisans olarak belirten 47 (%23,4), lisans üstü olarak belirten 32 (%15,9) ve ortaöğretim olarak belirten 9 (%4,5) kişi vardır. Çalışmaya 11 (%5,5) doktor, 31 (15,4) ebe/hemşire, 38 (%18,9) sağlık memuru, 60 (%29,9) tekniker, 51 (%25,4) teknisyen ve 10 (%5,0) diğer sağlık personeli katılmıştır. Katılımcılardan 89'u (%44,3) meslekte 6-10 yıl arasında, 46'sı (%22,9) 11-15 yıl arasında, 34'ü (%16,9) 0-5 yıl arasında, 25'i (%12,4) 16-20 yıl arasında ve 7'si(%3,5) 21 yıl ve üzerinde meslekte çalıştıklarını belirtmektedirler.

3.3. Verilerin Toplanma Süreci

Çalışma, Çanakkale İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı çeşitli birimlerde görev yapan Sağlık Çalışanlarıyla, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun 25.02.2021 tarih E-84026528-050.01.04-2100033075 sayılı ve Çanakkale İl Sağlık Müdürlüğü 08.04.2022 tarihli ve E-97769597-799 sayılı onayıyla, Nisan 2022 ve Haziran 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Toplam 201 sağlık çalışanına internet tabanlı anket uygulanmıştır.

3.4. Veri Toplama Yöntemi ve Araçları

Araştırma için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nden, Çanakkale İl Sağlık Müdürlüğünden izinler alınmıştır. (Ek-1) (Ek-2). Bu araştırmada belirlenmeye çalışılan Sağlık Çalışanlarının Deprem Farkındalıkları Çanakkale İli Örneği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Sağlık Çalışanlarının Deprem Farkındalıkları Çanakkale İli Örneği toplama aracı geliştirilerek veriler toplanmıştır.

Anket internet aracılığıyla gönderilmiştir. İnternet üzerinden yapılan anketler diğer yöntemlerle uygulanan anketlere kıyasla daha maliyetli ve daha hızlıdır. Hızlı cevaplanması uygulanmak istenenlere ve uygulananlara bildirimler göndermesi, yanlış oranlarının az olması internet tabanlı anketlerin diğer olumlu yönleridir (Karakoyun ve Kavak, 2008).

Ankette 6 adet demografik soru, 21 adet deprem farkındalığı ile ilgili genel ve 20 adet sağlık personeli çalışma alanı ile ilgili deprem farkındalık soruları yer almaktadır.

3.5. Verilerin Analizi

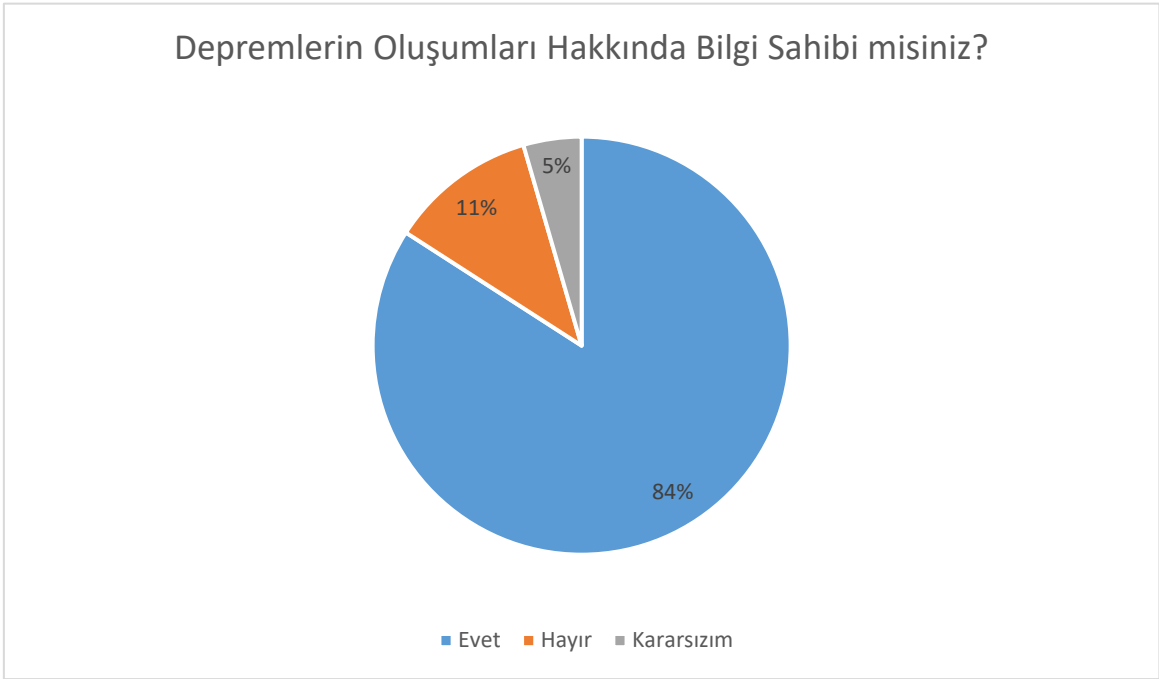
Öncelikle 201 katılımcının sorulara verdikleri yanıtların betimsel istatistik olarak frekans ve yüzdeleri incelenmiştir. SPSS 23.0 paketi frekans analiz testleri kullanılmıştır. SPSS 23.0 paket programında split file, select case komutlarından araştırma problemine uygun olanı seçilerek frekans analizleri yapılmış ve araştırma problemine uygun grafik hazırlanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI

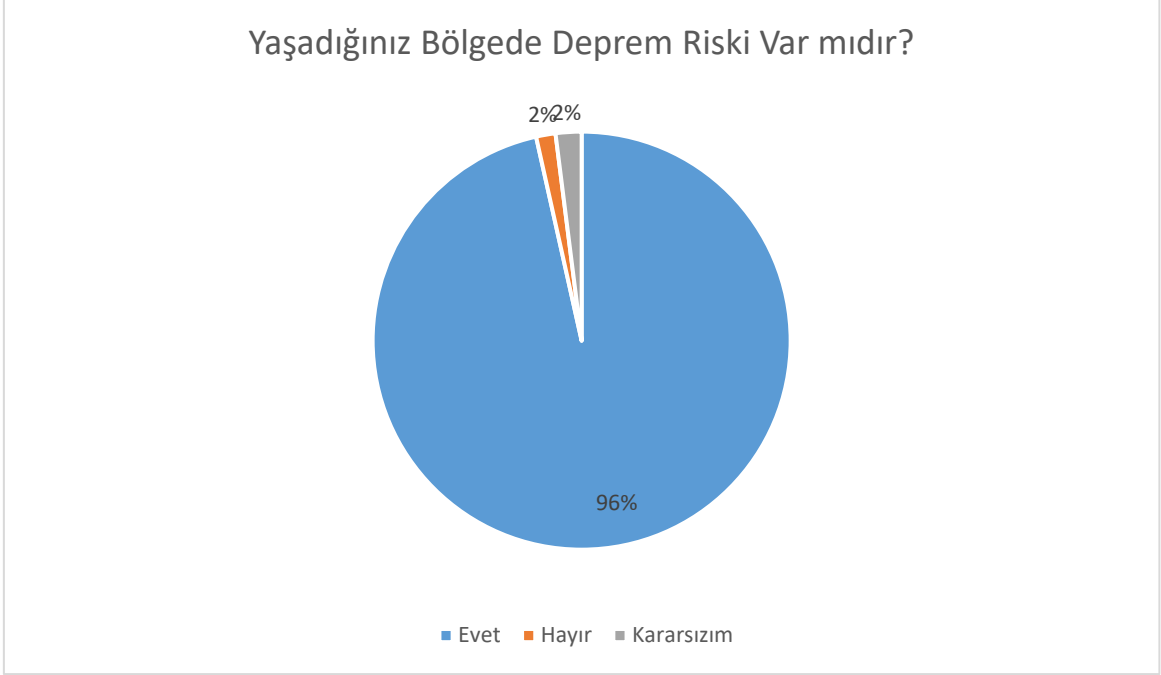
Katılımcılara depremlerin oluşumları hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 169 kişi (%84,1) evet, 23 kişi (%11,4) hayır ve 9 kişi (%4,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 15. Depremlerin oluşum hakkında bilgi sahibi misiniz?

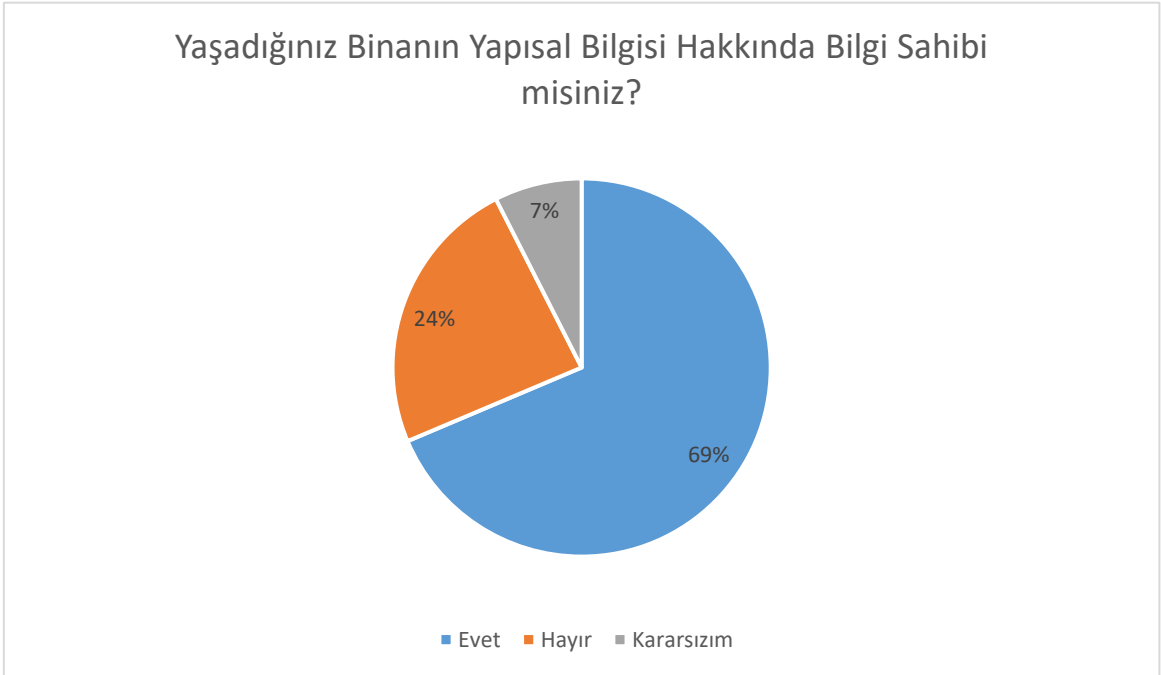
Katılımcılara yaşadıkları bölgede deprem riski olup olmadığı sorulduğunda 194 kişi (%96,5) evet, 3 kişi (%1,5) hayır ve 4 kişi (%2,0) kararsızım cevabını vermiştir.

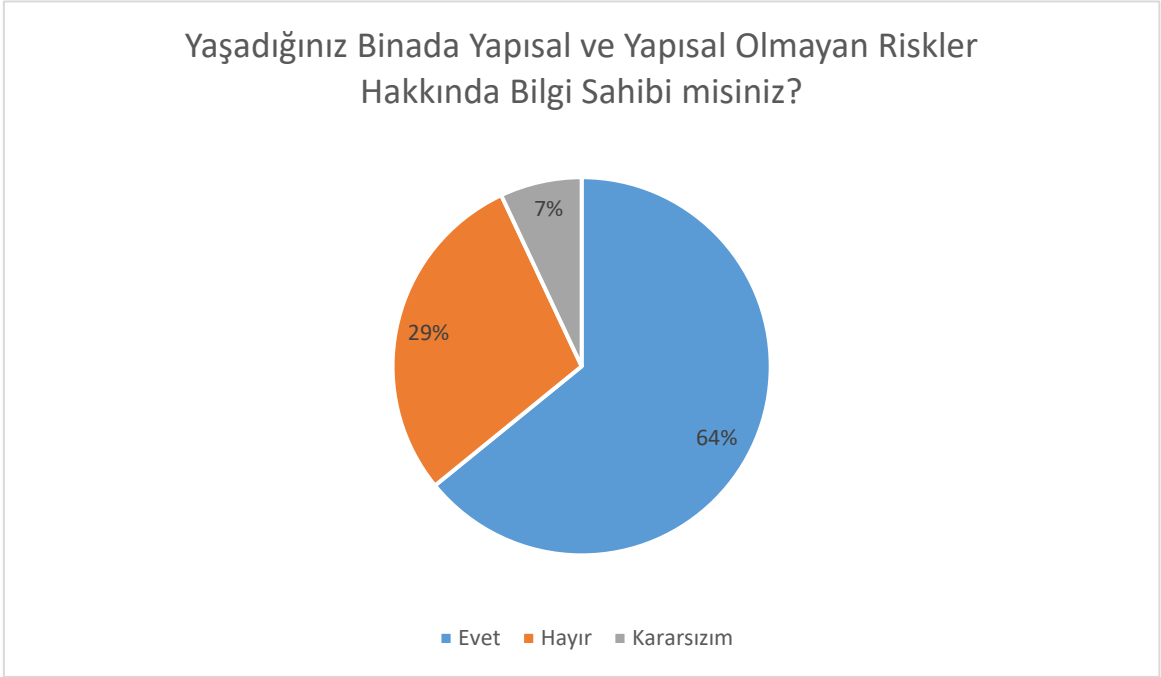
Şekil 16. Yaşadığınız bölgede deprem riski var mıdır?

Katılımcılara yaşadıkları binanın yapısal bilgisi hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 138 kişi (%68,7) evet, 48 kişi (%23,9) hayır ve 15 kişi (%7,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 17. Yaşadığınız binanın yapısal bilgisi hakkında bilgi sahibi misiniz?

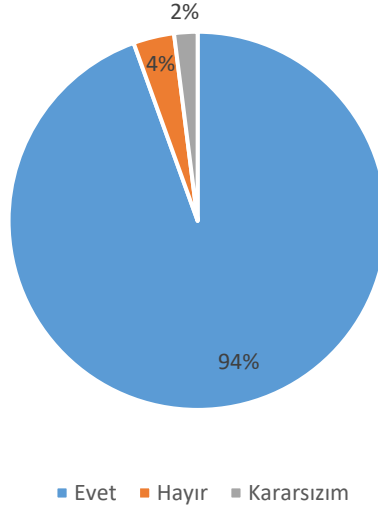
Katılımcılara yaşadıkları binada yapısal ve yapısal olmayan riskler hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 129 kişi (%64,2) evet, 58 kişi (%28,9) hayır ve 14 kişi (%7,0) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 18. Yaşadığınız binada yapısal ve yapısal olmayan riskler hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara oturdukları evdeki su elektrik doğalgaz bağlantı ve vanalarının yerleri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 190 kişi (%94,5) evet, 7 kişi (%3,5) hayır ve 4 kişi (%2,0) kararsızım cevabını vermiştir.

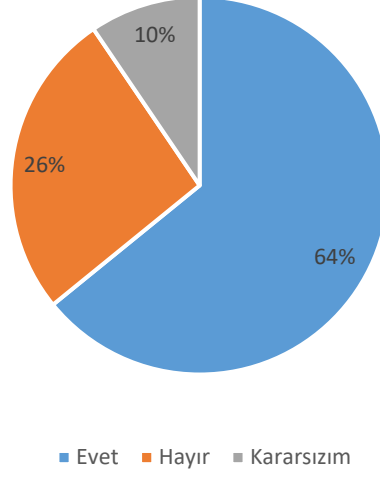
Oturduğunuz Evdeki Su Elektrik Doğalgaz Bağlantı ve Vanalarının Yerlerini Biliyor musunuz?

Şekil 19. Oturduğunuz evdeki su elektrik doğalgaz bağlantı ve vanalarının yerlerini biliyor musunuz?

Katılımcılara depremden zarar görmemek için yaşadıkları yerde önlemler alıp almadıkları sorulduğunda 129 kişi (%64,2) evet, 53 kişi (%26,4) hayır ve 19 kişi (%9,5) kararsızım cevabını vermiştir.

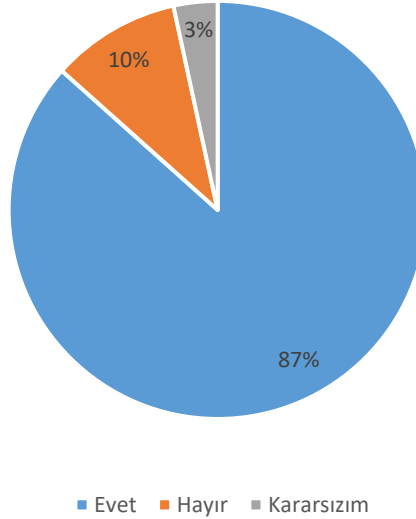
Depremden Zarar Görmemek İçin Yaşadığınız Yerde Önlemler Alıyor musunuz?

Şekil 20. Depremden zarar görmemek için yaşadığınız yerde önlemler alıyor musunuz?

Katılımcılara ilk 72 saat hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 174 kişi (%86,6) evet, 20 kişi (%10) hayır ve 7 kişi (%3,4) kararsızım cevabını vermiştir.

İlk 72 Saat Hakkında Bilginiz var mı?

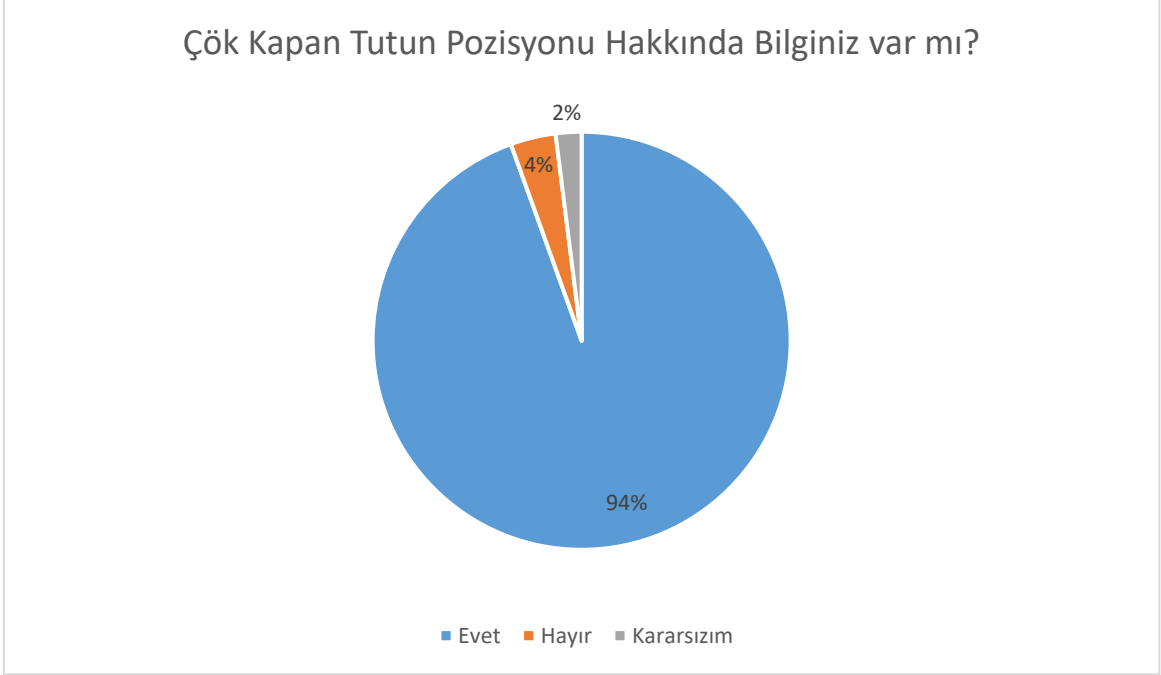
Şekil 21. İlk 72 saat hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara yaşam üçgeni hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 193 kişi (%96,0) evet, 6 kişi (%3,0) hayır ve 2 kişi (%1,0) kararsızım cevabını vermiştir.

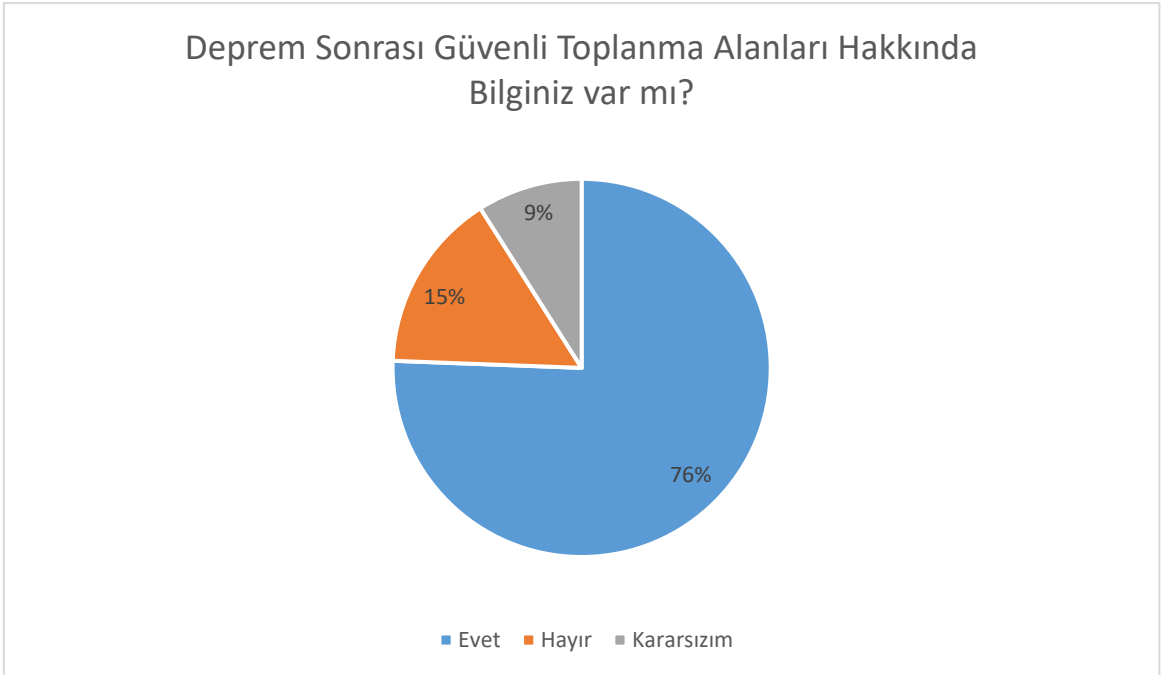
Şekil 22. Yaşam üçgeni hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara çok kapan tutun pozisyonu hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 190 kişi (%94,5) evet, 7 kişi (%3,5) hayır ve 4 kişi (%2,0) kararsızım cevabını vermiştir.

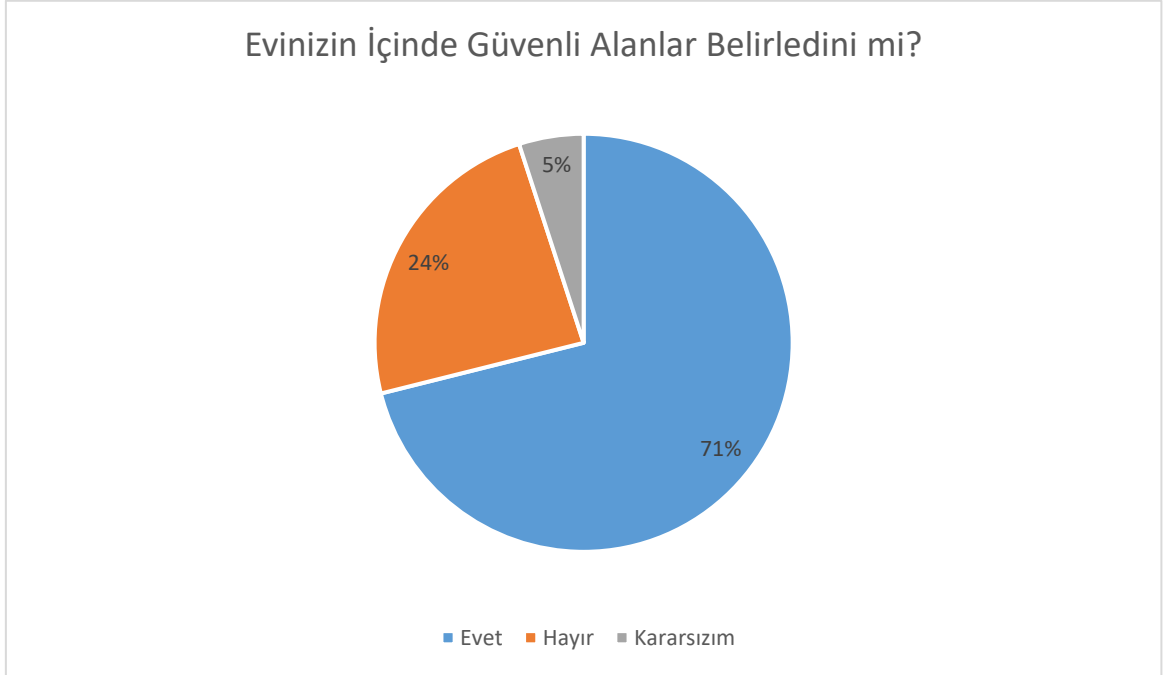
Şekil 23. Çök kapan tutun pozisyonu hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara deprem sonrası güvenli toplanma alanları hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 152 kişi (%75,6) evet, 31 kişi (%15,4) hayır ve 18 kişi (%9,0) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 24. Deprem sonrası güvenli toplanma alanları hakkında bilginiz var mı?

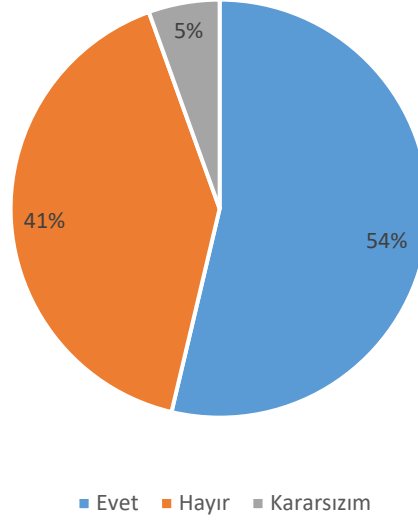
Katılımcılara evlerinin içinde güvenli alanlar belirleyip belirlemedikleri sorulduğunda 143 kişi (%71,1) evet, 48 kişi (%23,9) hayır ve 10 kişi (%5,0) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 25. Evinizin içinde güvenli alanlar belirlediniz mi?

Katılımcılara aile bireyleri içerisinde acil durum planı yapıp yapmadıkları sorulduğunda 108 kişi (%53,7) evet, 82 kişi (%40,8) hayır ve 11 kişi (%5,5) kararsızım cevabını vermiştir.

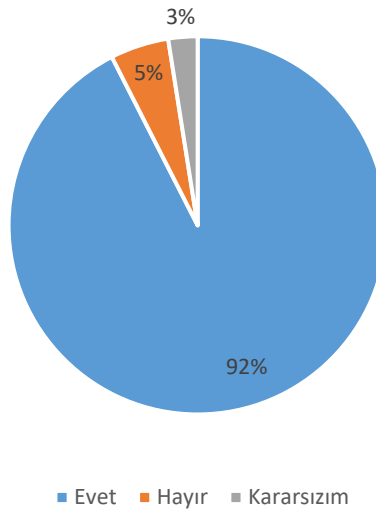
Aile Bireyleri İçerisinde Acil Durum Planı Yaptınız mı?

Şekil 26. Aile bireyleri içerisinde acil durum planı yaptınız mı?

Katılımcılara deprem çantasında bulunması gereken malzemeleri bilip bilmedikleri sorulduğunda 186 kişi (%92,5) evet, 10 kişi (%5,0) hayır ve 5 kişi (%2,5) kararsızım cevabını vermiştir.

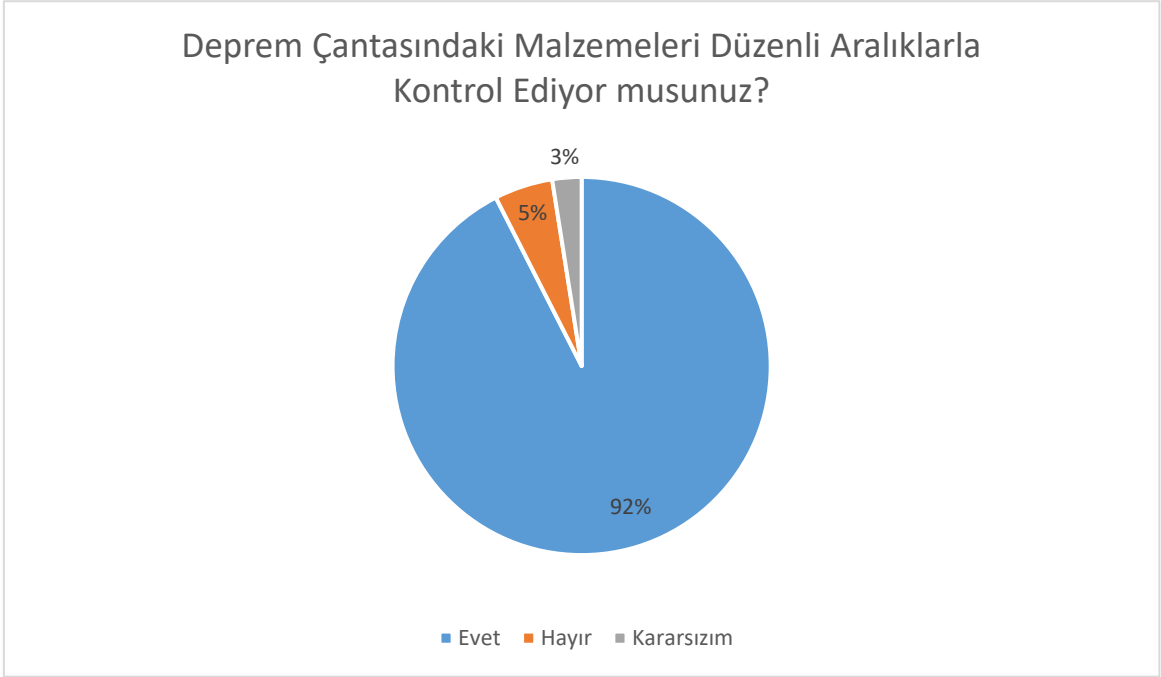
Deprem antasında Bulunması Gereken Malzemeleri Biliyor musunuz?

Şekil 27. Deprem çantasında bulunması gereken malzemeleri biliyor musunuz?

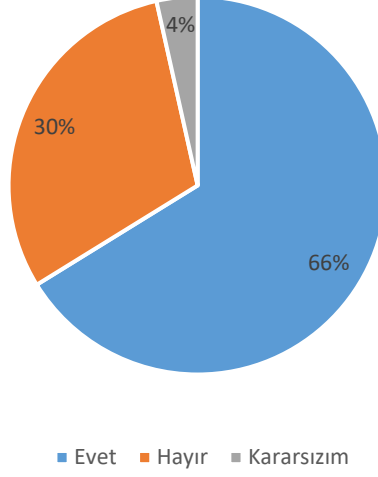
Katılımcılara kişisel deprem çantasındaki malzemeleri düzenli aralıklarla kontrol edip etmedikleri sorulduğunda 99kişi (%49,3) evet, 98 kişi (%48,8) hayır ve 4 kişi (%2) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 28. Deprem çantasındaki malzemeleri düzenli aralıklarla kontrol ediyor musunuz?

Katılımcılara yaşadıkları bölgede depremler ile ilgili eğitim vb. etkinliklere kurslara katılıp katılmadıkları sorulduğunda 133 kişi (%66,2) evet, 61 kişi (%30,3) hayır ve 7 kişi (%3,5) kararsızım cevabını vermiştir.

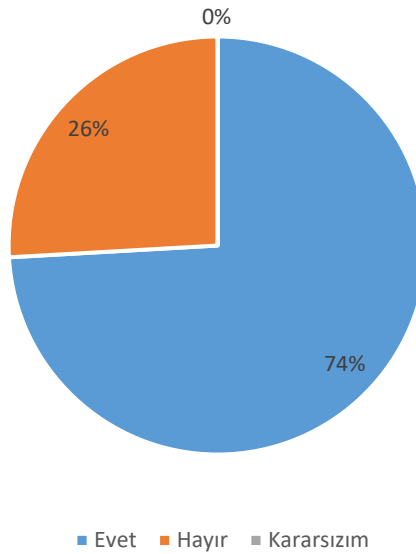
Yaşadığınız Bölgede Depremler İle İlgili Eğitim Vb.
Etkinliklere Kurslara Katılıyor musunuz?

Şekil 29. Yaşadığınız bölgede depremler ile ilgili eğitim vb. etkinliklere kurslara katılıyor musunuz?

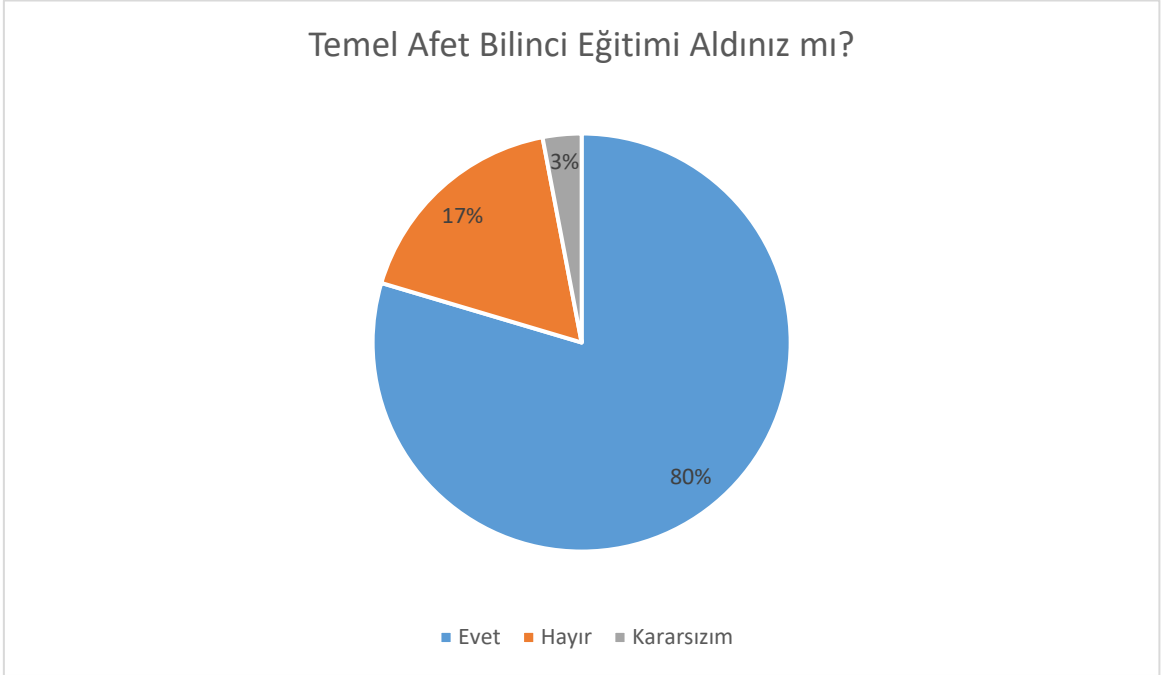
Katılımcılara deprem ile ilgili müdahale amaçlı eğitim alıp almadıkları sorulduğunda 149 kişi (%74,1) evet, 52 kişi (%25,9) hayır cevabını vermiştir.

Deprem ile İlgili Müdahale Amaçlı Eğitim Aldınız mı?

Şekil 30. Deprem ile ilgili müdahale amaçlı eğitim aldınız mı?

Katılımcılara temel afet bilinci eğitimi alıp almadıkları sorulduğunda 160 kişi (%79,6) evet, 35 kişi (%17,4) hayır ve 6 kişi (%3,0) kararsızım cevabını vermiştir.

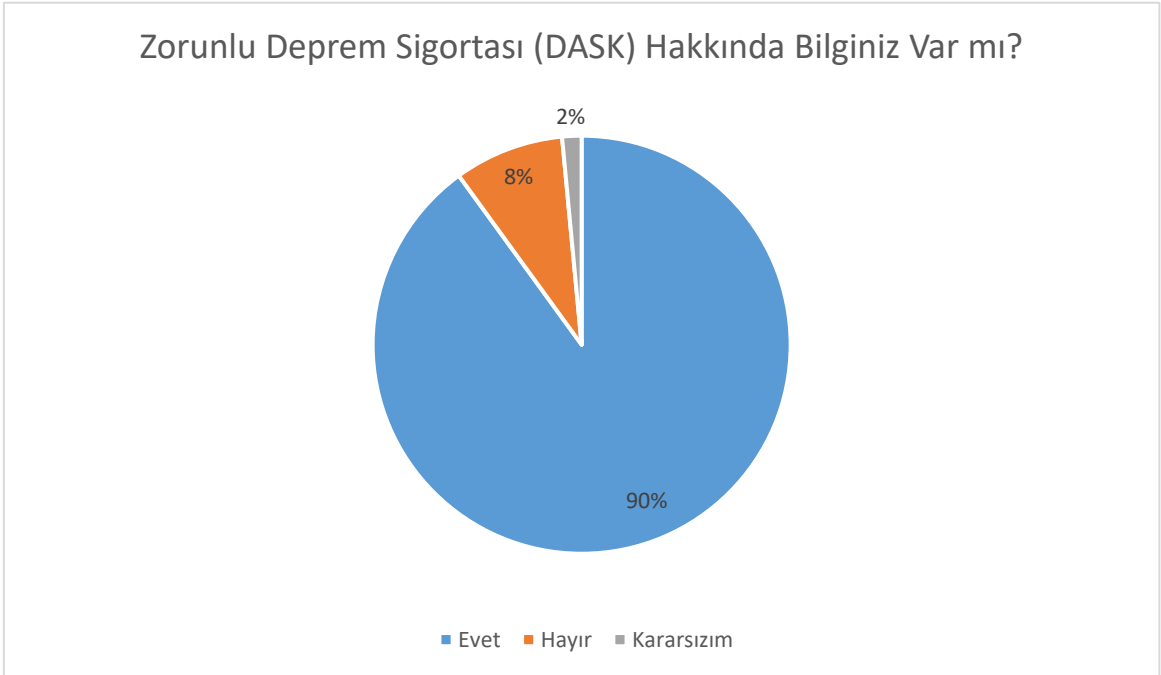
Şekil 31. Temel afet bilinci eğitimi aldınız mı?

Katılımcılara deprem sonrasında ikincil afetler hakkında bilgileri olup olmadığı sorulduğunda 169 kişi (%84,1) evet, 29 kişi (%14,4) hayır ve 3 kişi (%1,5) kararsızım cevabını vermiştir.

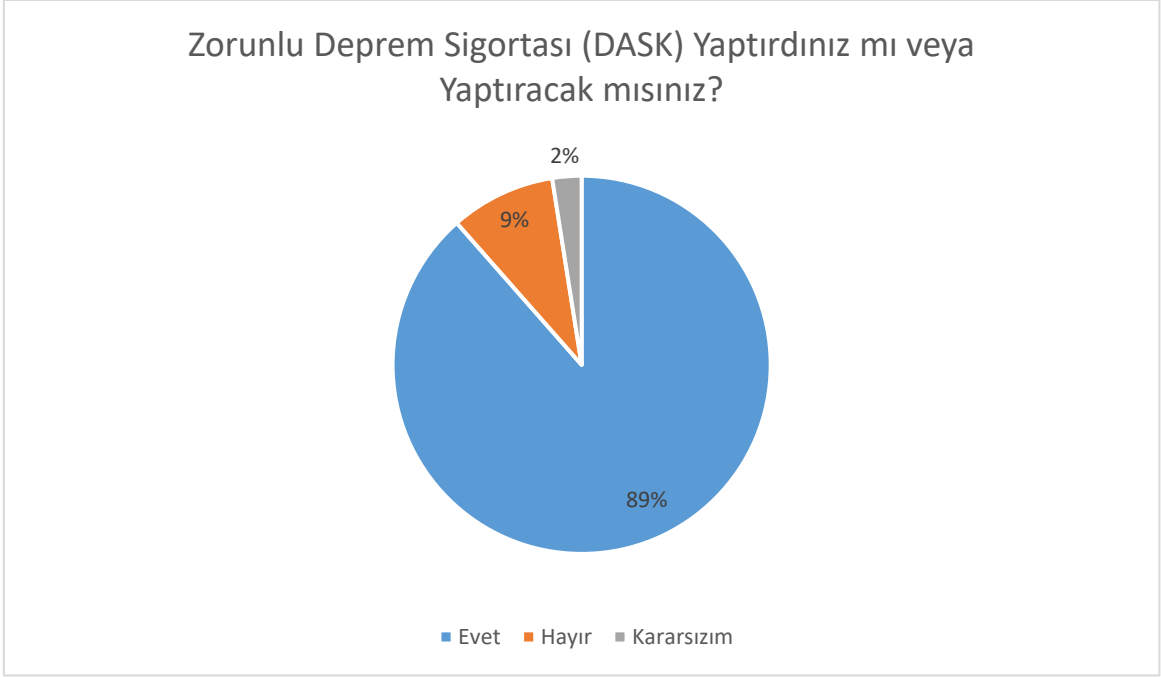
Şekil 32 Deprem sonrası ikincil afetler hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara zorunlu deprem sigortası (DASK) hakkında bilgileri olup olmadığı sorulduğunda 181 kişi (%90) evet, 17 kişi (%8,5) hayır ve 3 kişi (%1,5) kararsızım cevabını vermiştir.

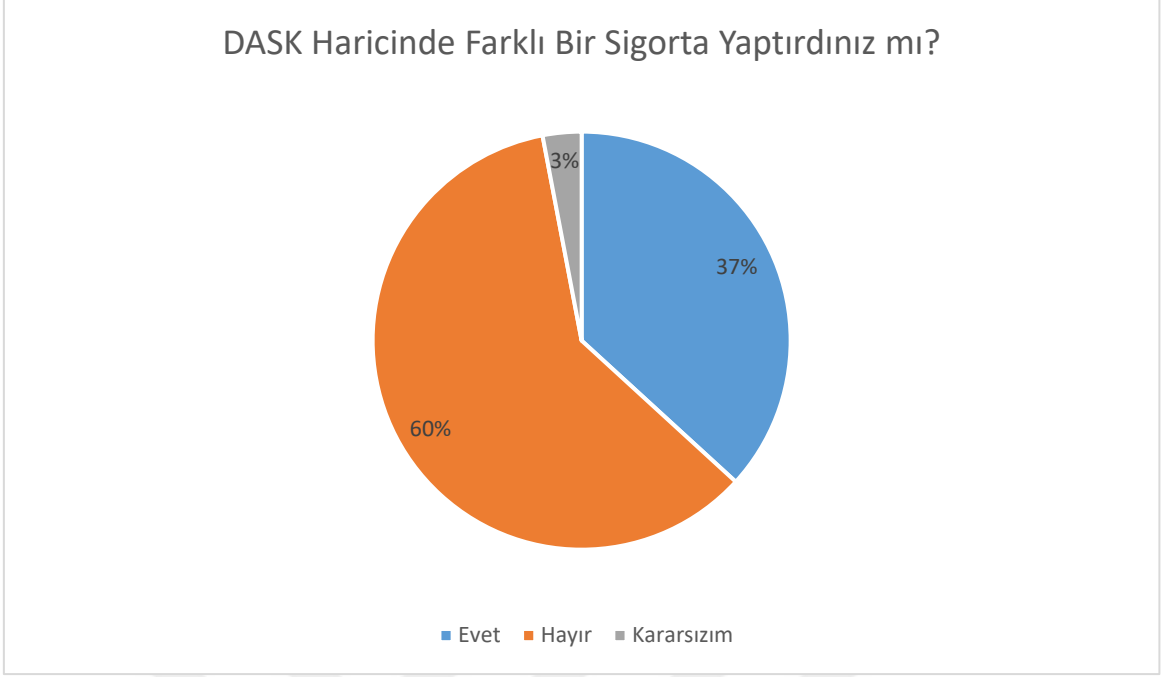
Şekil 33. Zorunlu deprem sigortası hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara oturdukları ev için DASK yaptırıp yaptırmadıkları ya da yaptırmayı düşünüp düşünmedikleri sorulduğunda 178 kişi (%88,6) evet, 18 kişi (%9,0) hayır ve 5 kişi (%2,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 34. Zorunlu deprem sigortası yaptırdınız mı veya yaptıracak mısınız?

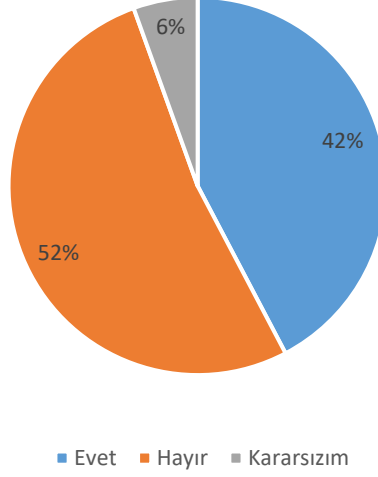
Katılımcılara DASK haricinde farklı bir sigorta yaptırıp yaptırmadıkları sorulduğunda 74 kişi (%36,8) evet, 121 kişi (%60,2) hayır ve 6 kişi (%3,0) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 35. DASK haricinde farklı bir sigorta yaptırdınız mı?

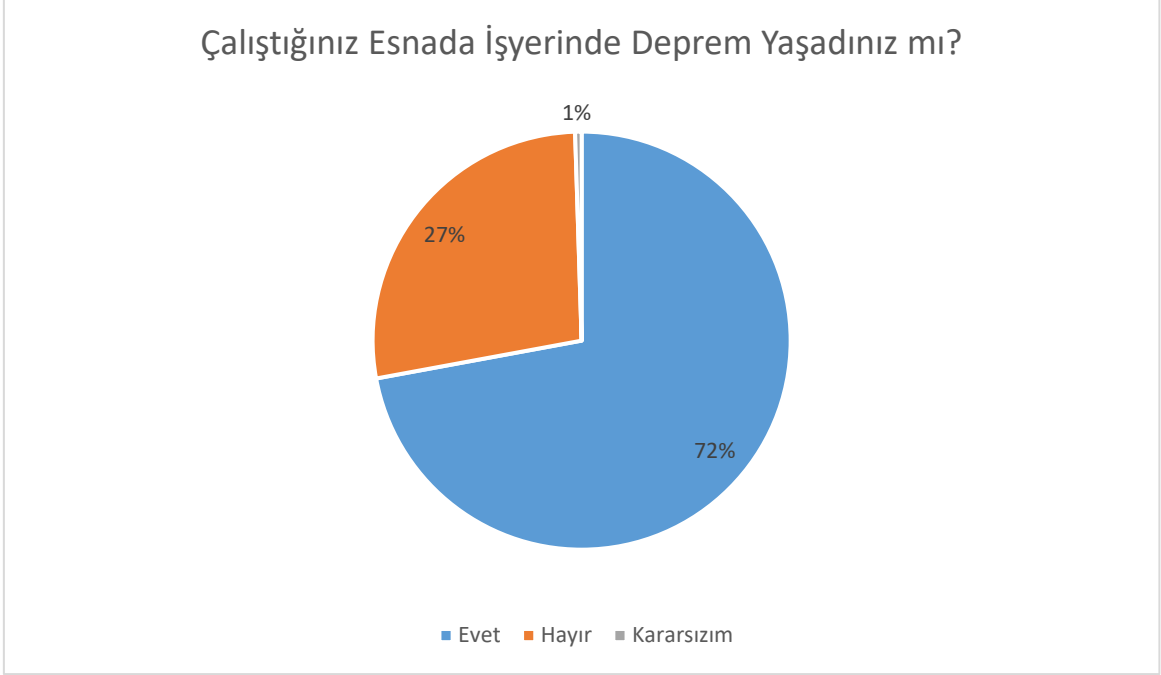
Katılımcılara UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi olup olmadıkları ya da üyesi olmayı düşünüp düşünmedikleri sorulduğunda 85 kişi (%42,3) evet, 105 kişi (%52,2) hayır ve 11 kişi (%5,5) kararsızım cevabını vermiştir.

UMKE yada Diğer Kurum, Kuruluşların Üyesi misiniz yada Üyesi Olmayı Düşünüyor musunuz?

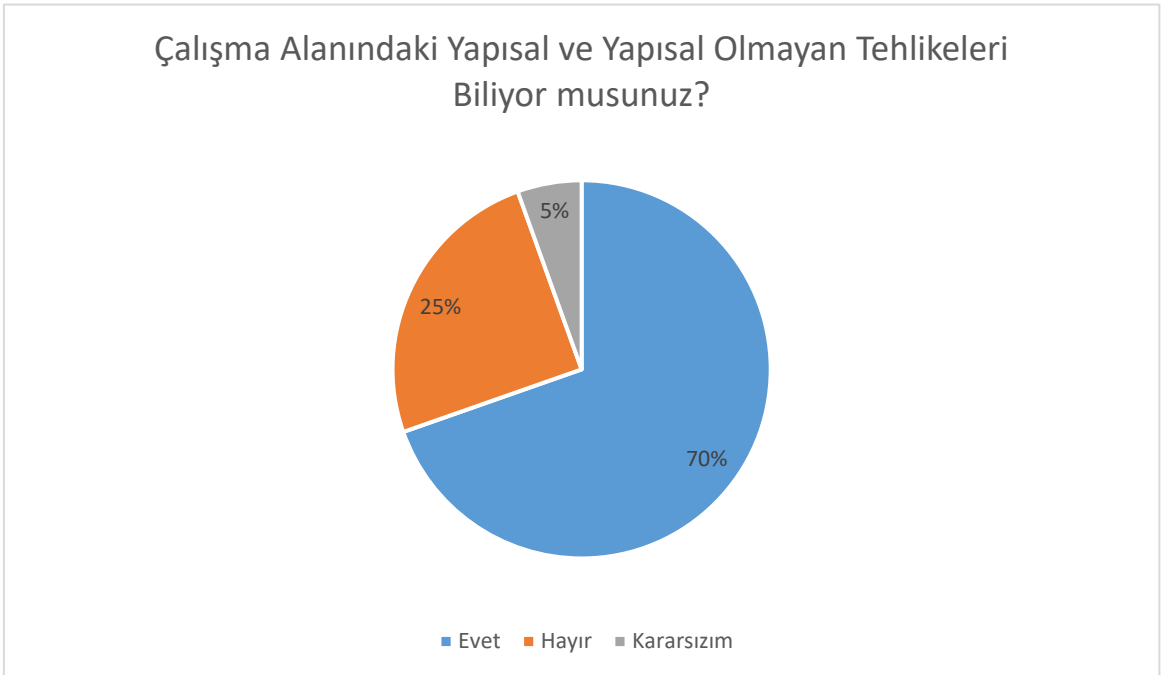
Şekil 36. UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi misiniz ya da üyesi olmayı düşünüyor musunuz?

Katılımcılara çalıştıkları sırada işyerinde deprem yaşayıp yaşamadıkları sorulduğunda 145 kişi (%72,1) evet, 55 kişi (%27,4) hayır ve 1 kişi (%0,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 37. Çalıştığınız esnada işyerinde deprem yaşadınız mı?

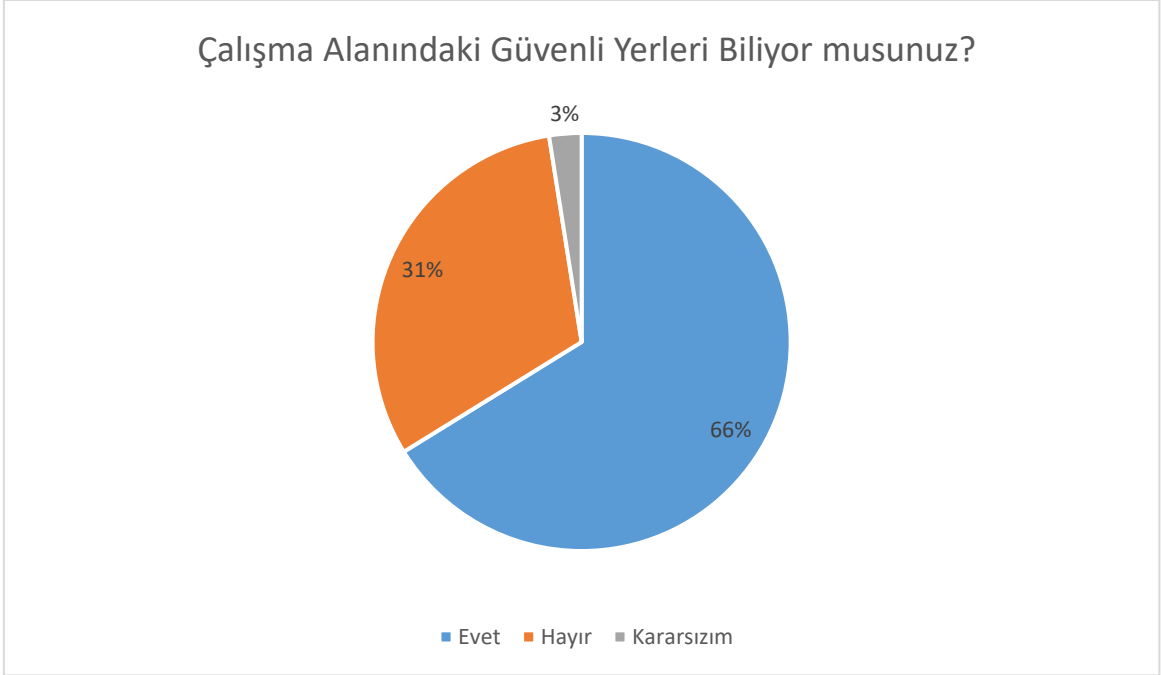
Katılımcılara çalışma alanındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri bilip bilmedikleri sorulduğunda 140 kişi (%69,7) evet, 50 kişi (%24,9) hayır ve 11 kişi (%5,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 38. Çalışma alanındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri biliyor musunuz?

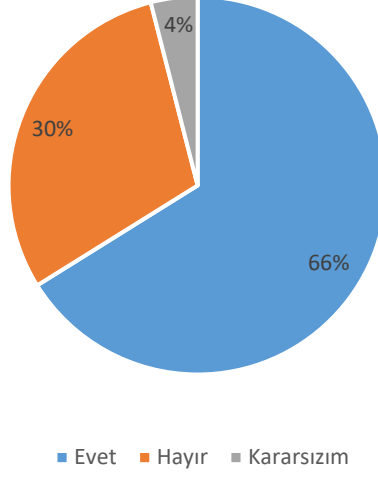
Katılımcılara çalışma alanındaki güvenli yerleri bilip bilmedikleri sorulduğunda 133 kişi (%66,2) evet, 63 kişi (%31,3) hayır ve 5 kişi (%2,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 39. Çalışma alanındaki güvenli yerleri biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma alanındaki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 133 kişi (%66,2) evet, 60 kişi (%29,9) hayır ve 8 kişi (%4,0) kararsızım cevabını vermiştir.

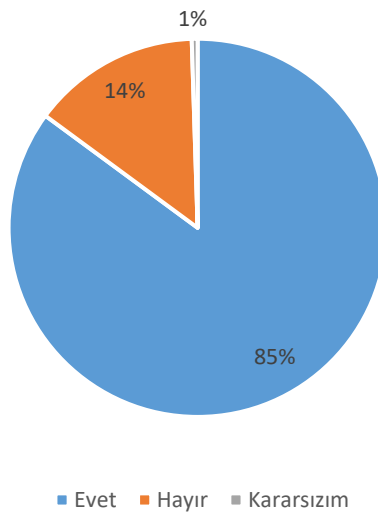
Çalışma Alanındaki Acil Toplanma Alanları Hakkında Bilgi Sahibi misiniz?

Şekil 40. Çalışma alanındaki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi misiniz?

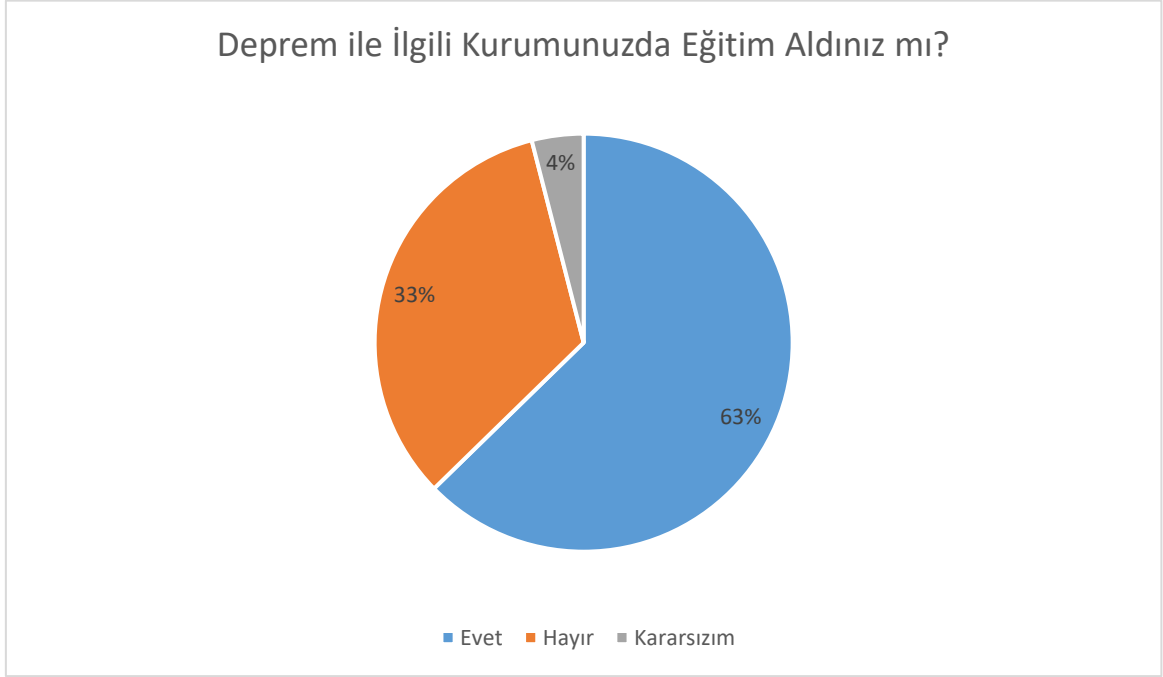
Katılımcılara güvenli çıkış yerleri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 171 kişi (%85,1) evet, 29 kişi (%14,4) hayır ve 1 kişi (%0,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Çalışma Alanındaki Güvenli Çıkış Yerleri Hakkında Bilgi Sahibi misiniz?

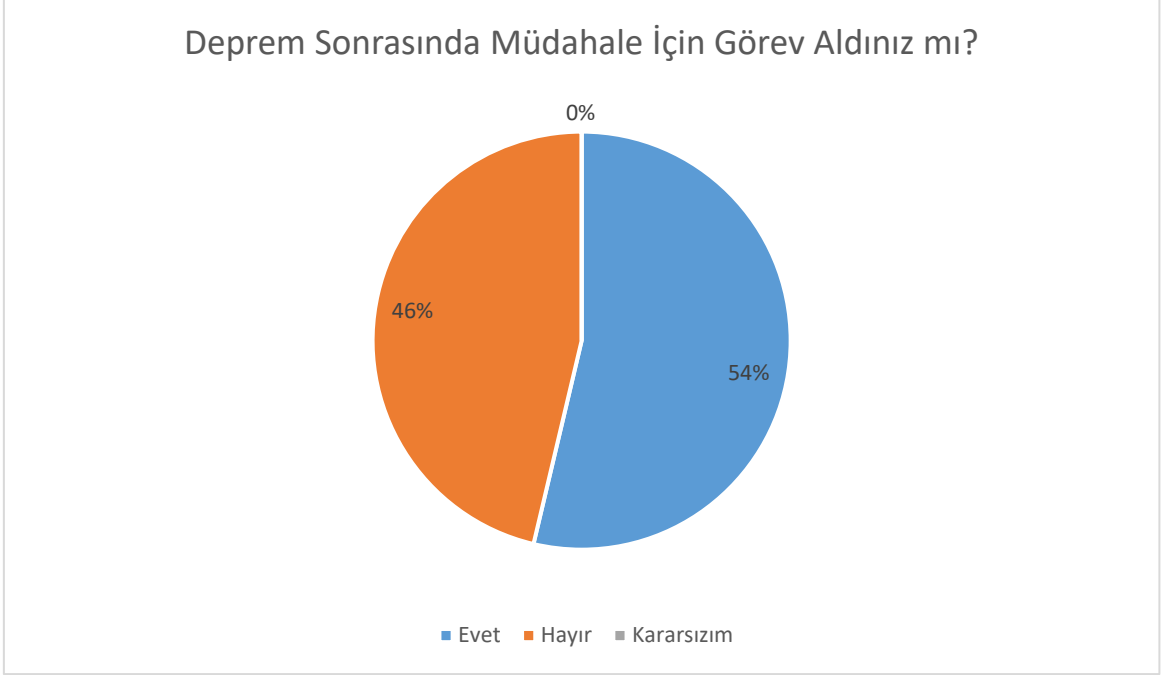
Şekil 41. Çalışma alanındaki güvenli çıkış yerleri hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara deprem ile ilgili kurumlarında eğitim alıp almadıkları sorulduğunda 126 kişi (%62,7) evet, 67 kişi (%33,3) hayır ve 8 kişi (%4,0) kararsızım cevabını vermiştir.

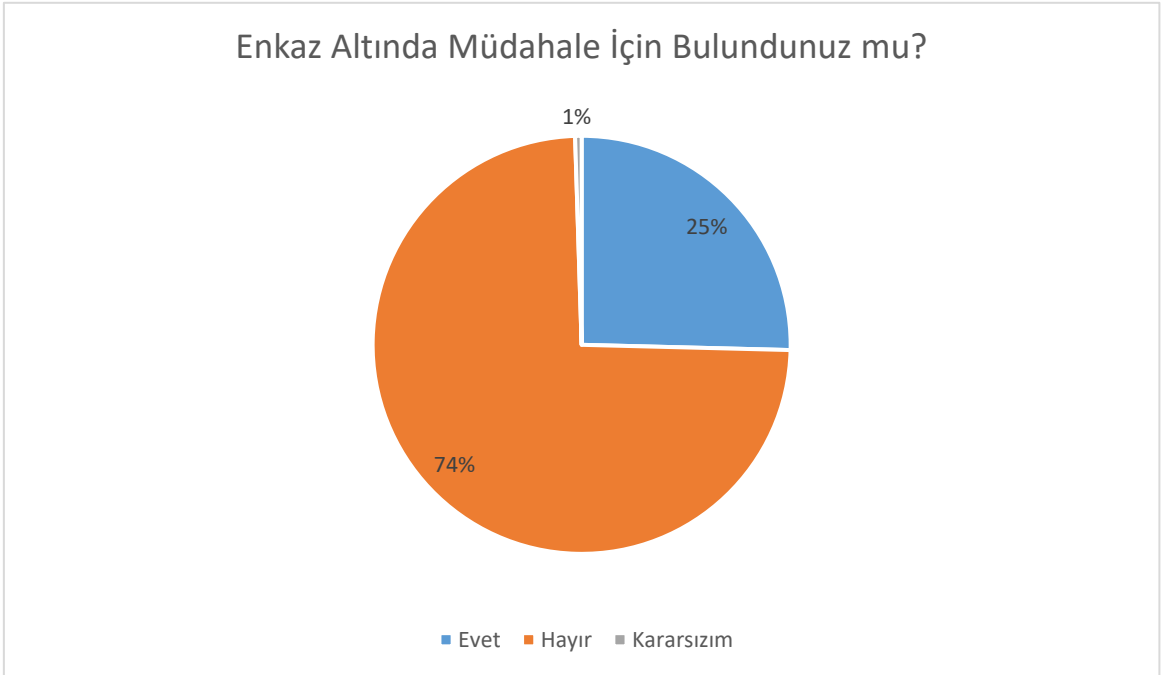
Şekil 42. Deprem ile ilgili kurumunuzda eğitim aldınız mı?

Katılımcılara deprem sonrasında müdahale için görev alıp almadıkları sorulduğunda 108 kişi (%53,7) evet, 93 kişi (%46,3) hayır cevabını vermiştir.

Şekil 43. Deprem sonrasında müdahale için görev aldınız mı?

Katılımcılara enkaz altında müdahale için bulunup bulunmadıkları sorulduğunda 51 kişi (%25,4) evet, 149 kişi (%74,1) hayır ve 1 kişi (%0,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 44. Enkaz altında müdahale için bulundunuz mu?

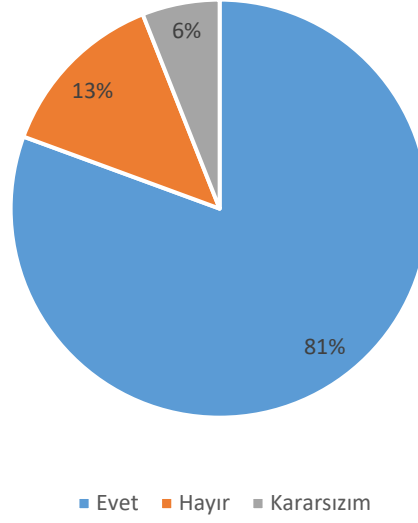
Katılımcılara sahra hastane de ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalışıp çalışmadıkları sorulduğunda 98 kişi (%48,8) evet, 103 kişi (%51,2) hayır cevabını vermiştir.

Şekil 45. Sahra hastane de ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalıştınız mı?

Katılımcılara öncelikli kurtarılacaklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 162 kişi (%80,6) evet, 27 kişi (%13,4) hayır ve 12 kişi (%6,0) kararsızım cevabını vermiştir.

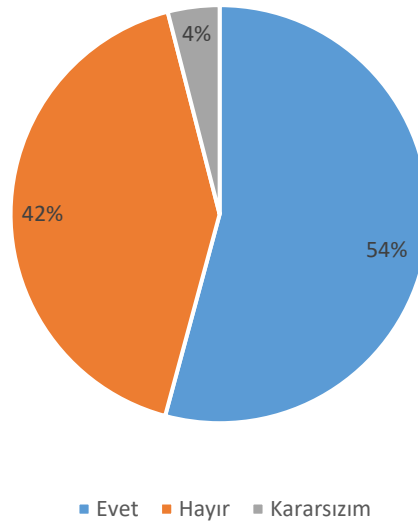
Öncelikli Kurtarılacaklar Hakkında Bilgi Sahibi misiniz?

Şekil 46. Öncelikli kurtarılacaklar hakkında bilgi sahibi misiniz?

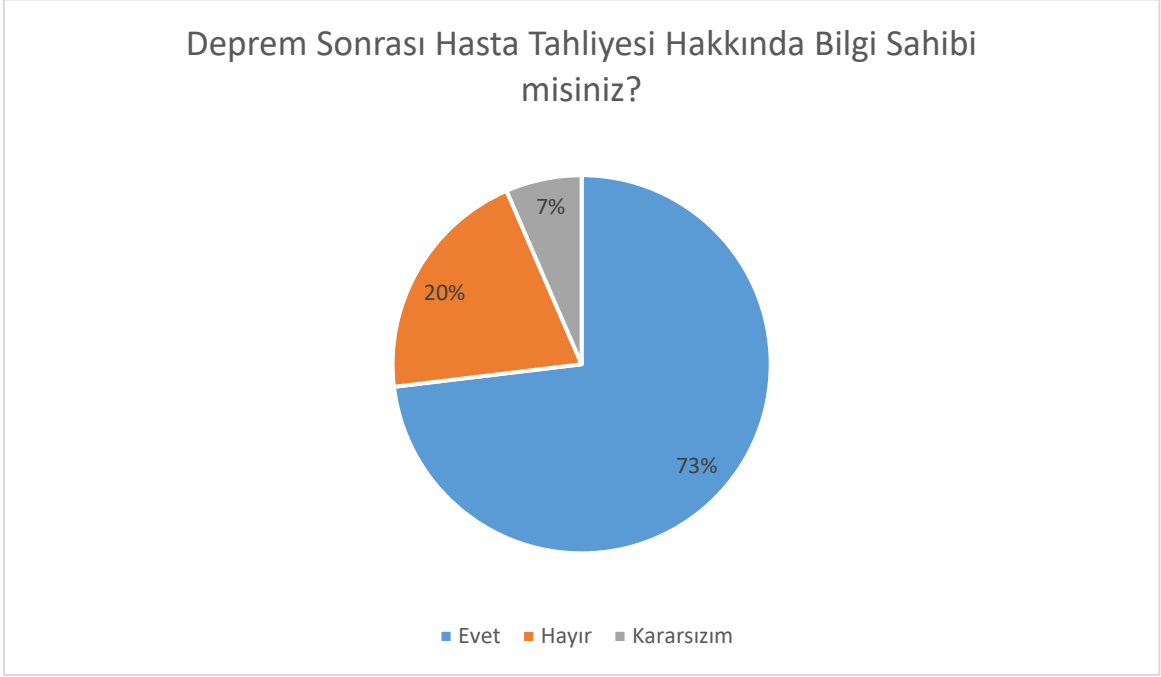
Katılımcılara hastaların deprem öncesinde güvenliklerini sağlayıp sağlamadıkları sorulduğunda 109 kişi (%54,2) evet, 84 kişi (%41,8) hayır ve 8 kişi (%4,0) kararsızım cevabını vermiştir.

Hastaların Deprem Öncesi Güvenliklerini Sağladınız mı?

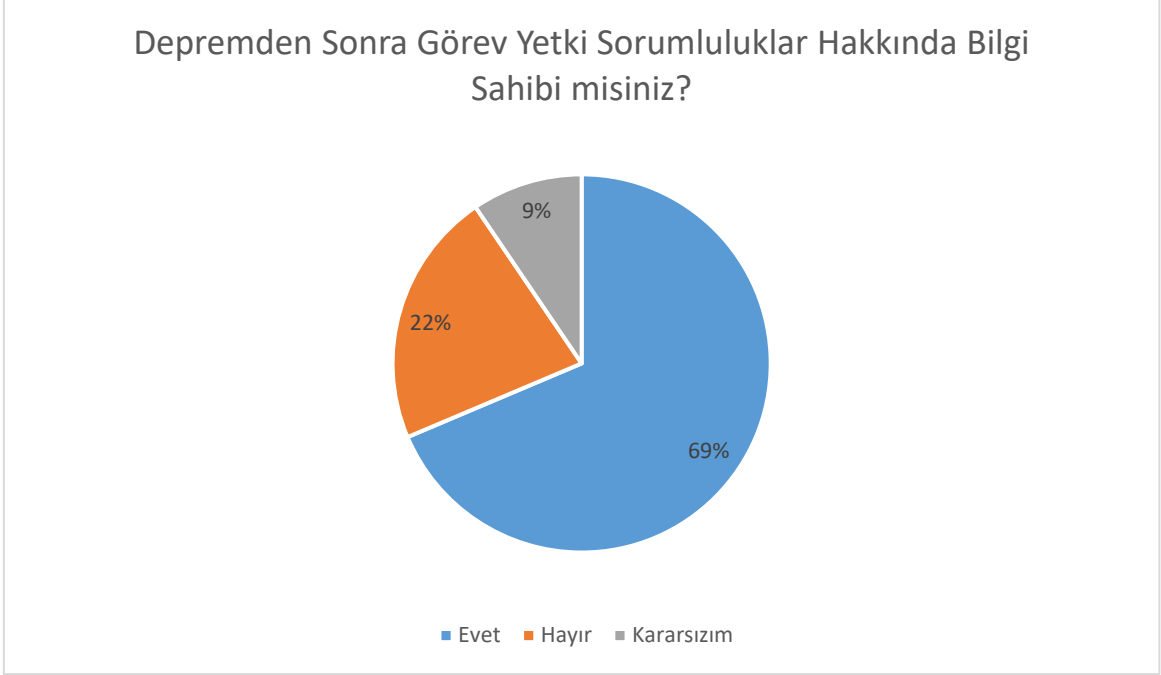
Şekil 47. Hastaların deprem öncesi güvenliklerini sağladınız mı?

Katılımcılara deprem sonrasında hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 147 kişi (%73,1) evet, 41 kişi (%20,4) hayır ve 13 kişi (%6,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 48. Deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 138 kişi (%68,7) evet, 44 kişi (%21,9) hayır ve 19 kişi (%9,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 49. Depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi misiniz?

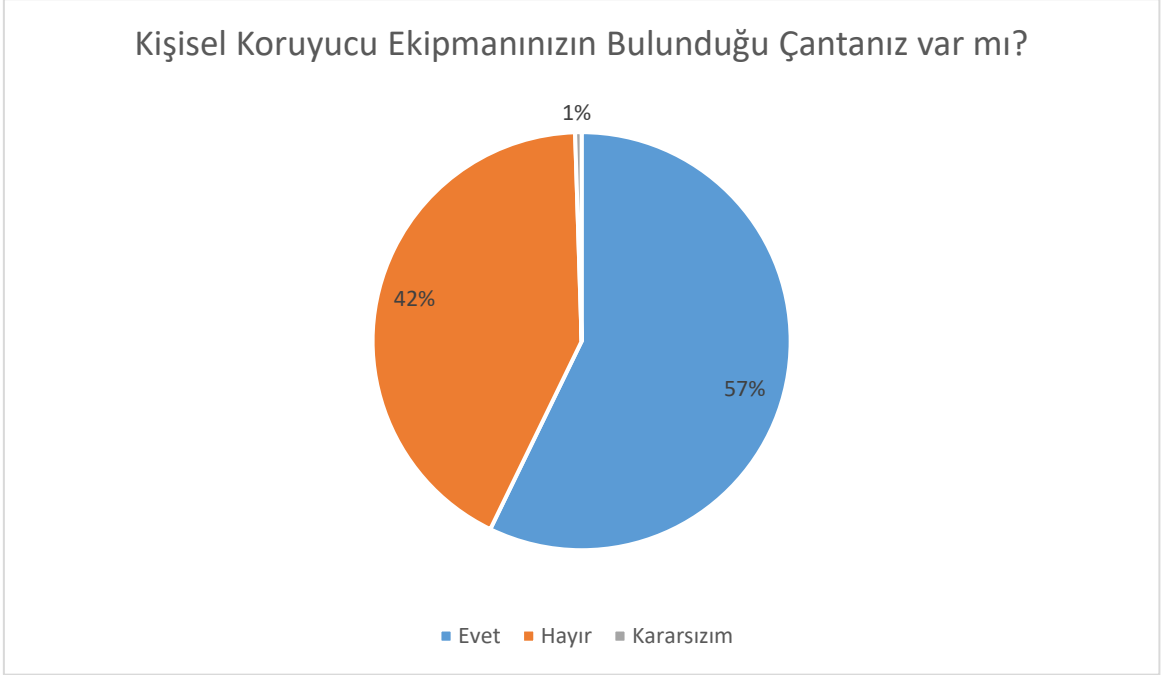
Katılımcılara iletişim zinciri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 166 kişi (%82,6) evet, 25 kişi (%12,4) hayır ve 10 kişi (%5,0) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 50. İletişim zinciri hakkında bilginiz var mı?

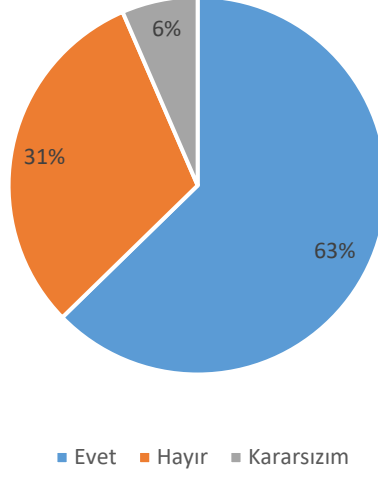
Katılımcılara kişisel koruyucu ekipmanlarının bulunduğu çantalarının olup olmadıkları sorulduğunda 115 kişi (%57,2) evet, 85 kişi (%42,3) hayır ve 1 kişi (%0,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 51. Kişisel koruyucu ekipmanınızın bulunduğu çantanız var mı?

Katılımcılara çalışma yerlerinde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri bilip bilmedikleri sorulduğunda 126 kişi (%62,7) evet, 62 kişi (%30,8) hayır ve 13 kişi (%6,5) kararsızım cevabını vermiştir.

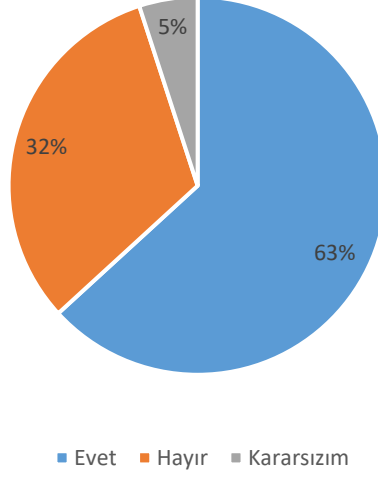
Çalışma Yerinizde Deprem Sonrası İkincil Afetlere Yönelik Tedbirleri Biliyor musunuz?

Şekil 52. Çalışma yerinizde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma yerlerindeki elektrik gaz ve su vanalarının yerlerini bilip bilmedikleri sorulduğunda 127 kişi (%63,2) evet, 64 kişi (%31,8) hayır ve 10 kişi (%5,0) kararsızım cevabını vermiştir.

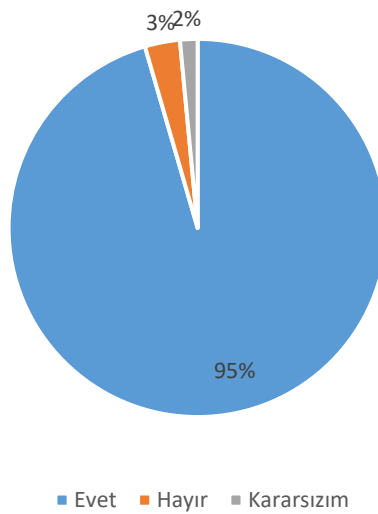
Çalışma Bölgenizde ki Elektrik Gaz ve Su Vanalarının Yerini Biliyor musunuz?

Şekil 53. Çalışma bölgenizde ki elektrik gaz ve su vanalarının yerlerini biliyor musunuz?

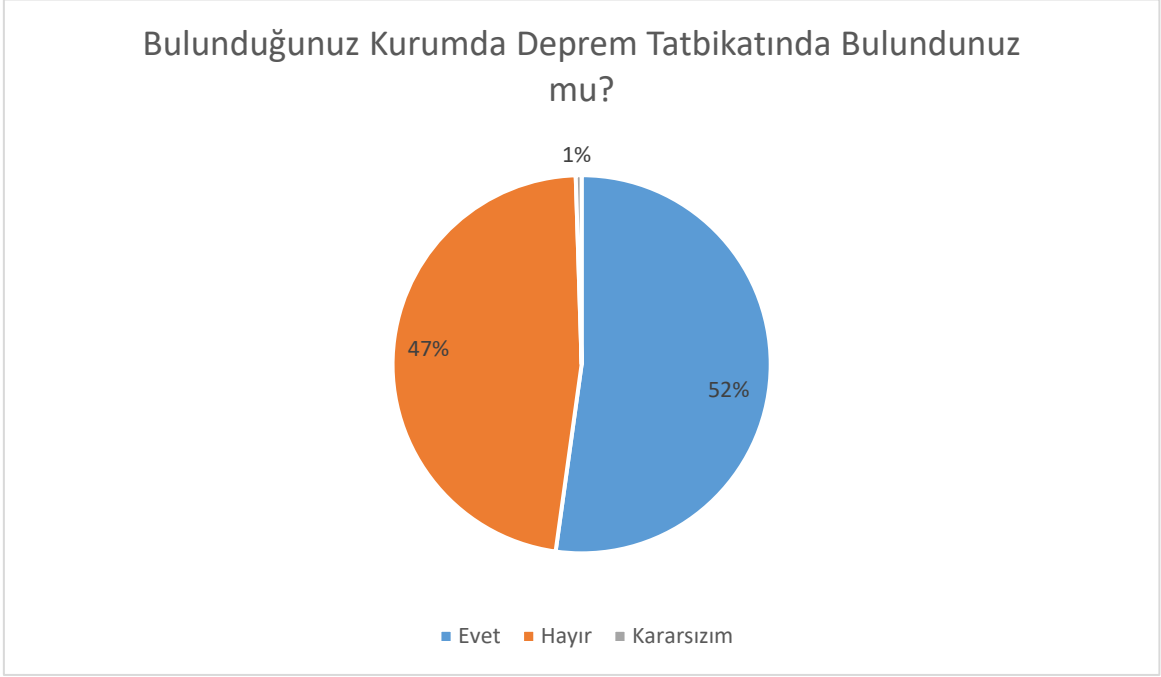
Katılımcılara çalışma yerlerindeki yangın söndürücü tüp bulunup bulunmadığı sorulduğunda 192 kişi (%95,5) evet, 6 kişi (%3,0) hayır ve 3 kişi (%1,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Çalışma Bölgenizde Yangın Söndürücü Tüp(kkt) Bulunuyor mu?

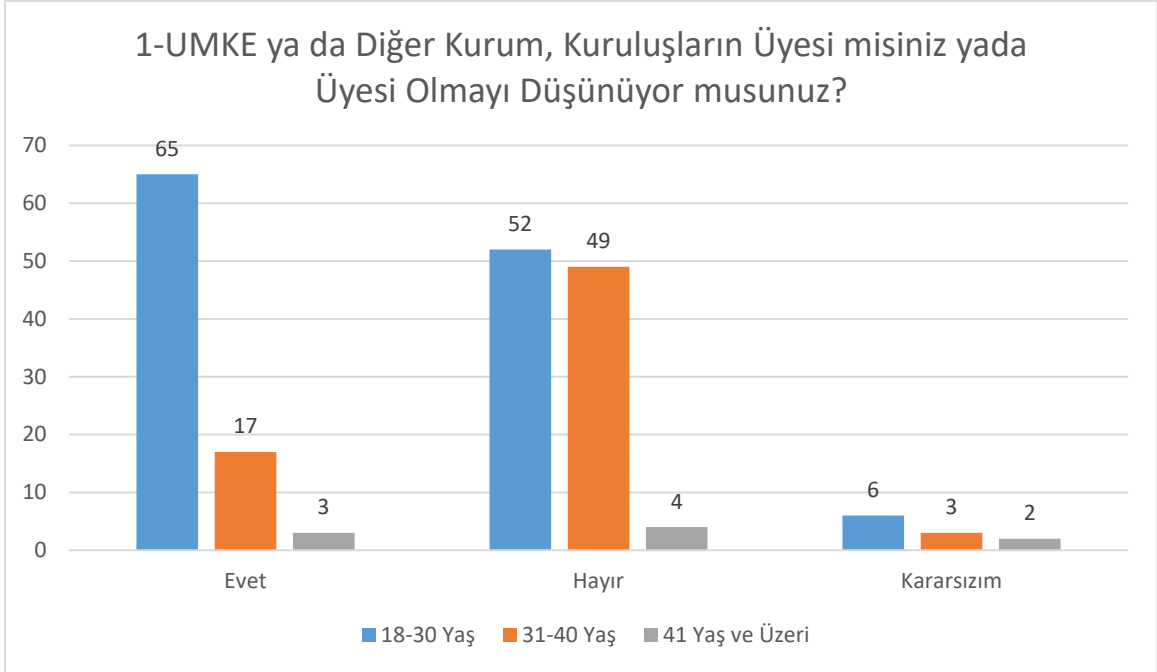
Şekil 54. Çalışma bölgenizde yangın söndürücü tüp bulunuyor mu?

Katılımcılara çalışma yerlerindeki deprem tatbikatında bulunup bulunmadıkları sorulduğunda 105 kişi (%52,2) evet, 95 kişi (%47,3) hayır ve 1 kişi (%0,5) kararsızım cevabını vermiştir.

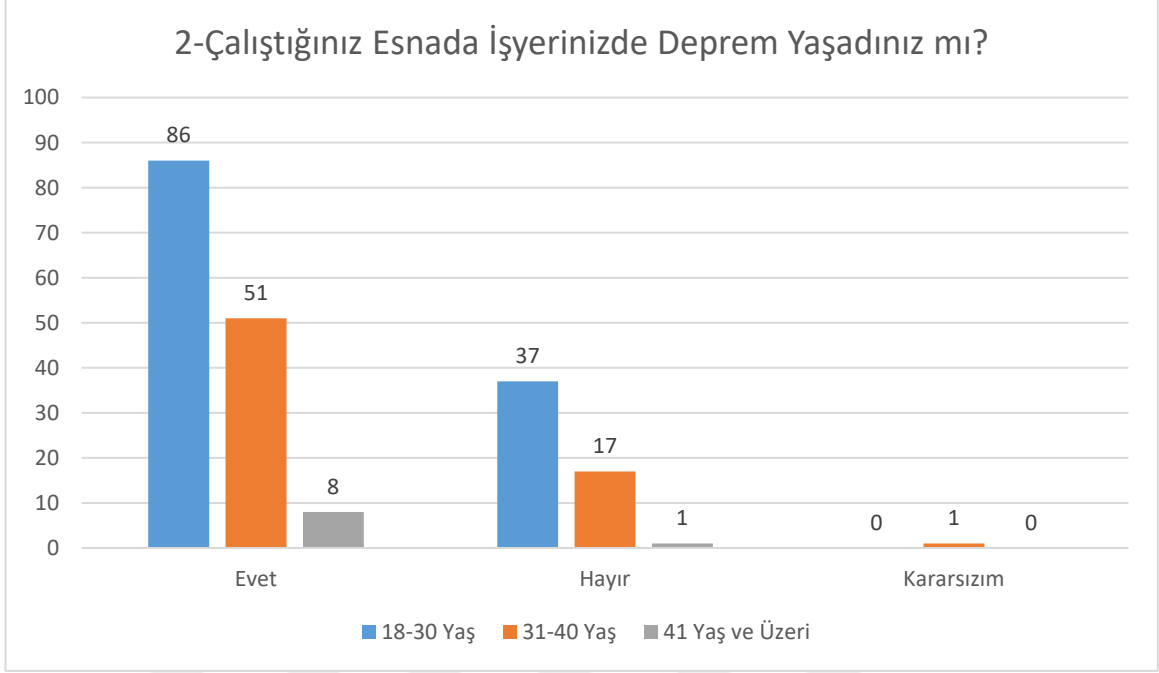
Şekil 55. Bulduğunuz kurumda deprem tatbikatında buldunuz mu?

Katılımcıların Yaşlarına Göre Sağlık Personeli Çalışma Alanı ile İlgili Deprem Farkındalık Soruları

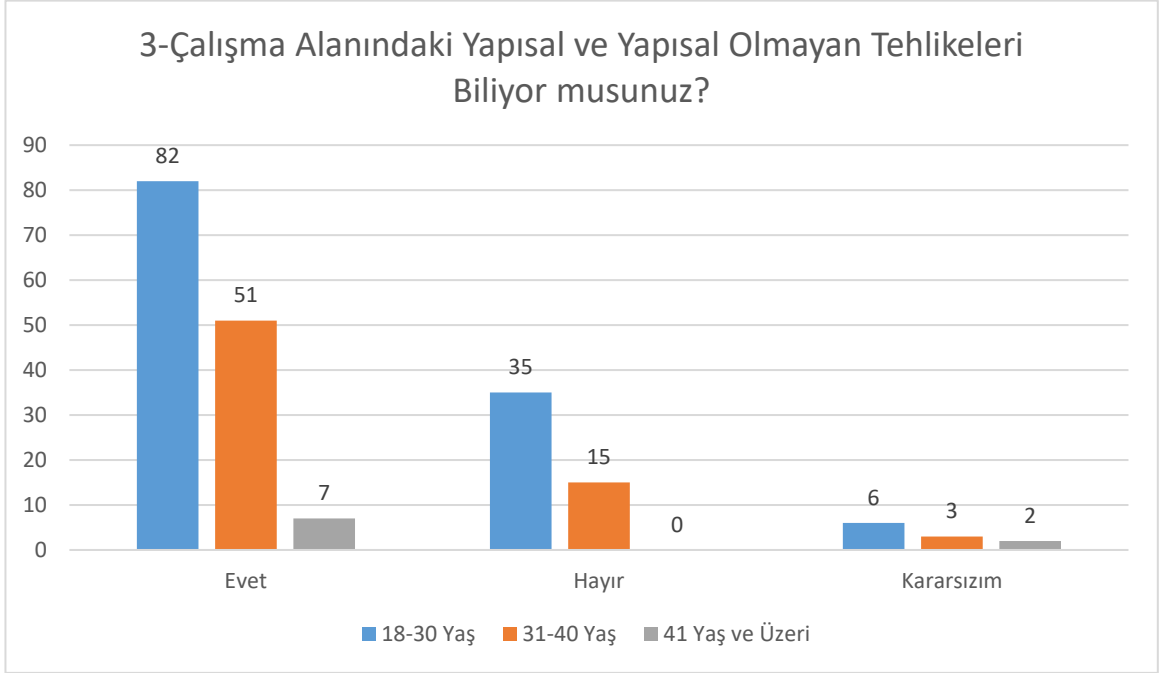
Şekil 56. Katılımcıların yaşlarına göre UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi misiniz ya da olmayı düşünüyor musunuz?

Katılımcılara UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi olup olmadıkları ya da üye olmayı düşünüp düşünmedikleri sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 65'i evet, 52'si hayır 6'sı kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 17'si evet, 49'u hayır, 3'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 3'ü evet, 4'ü hayır ve 2'si kararsızım cevabını vermiştir.

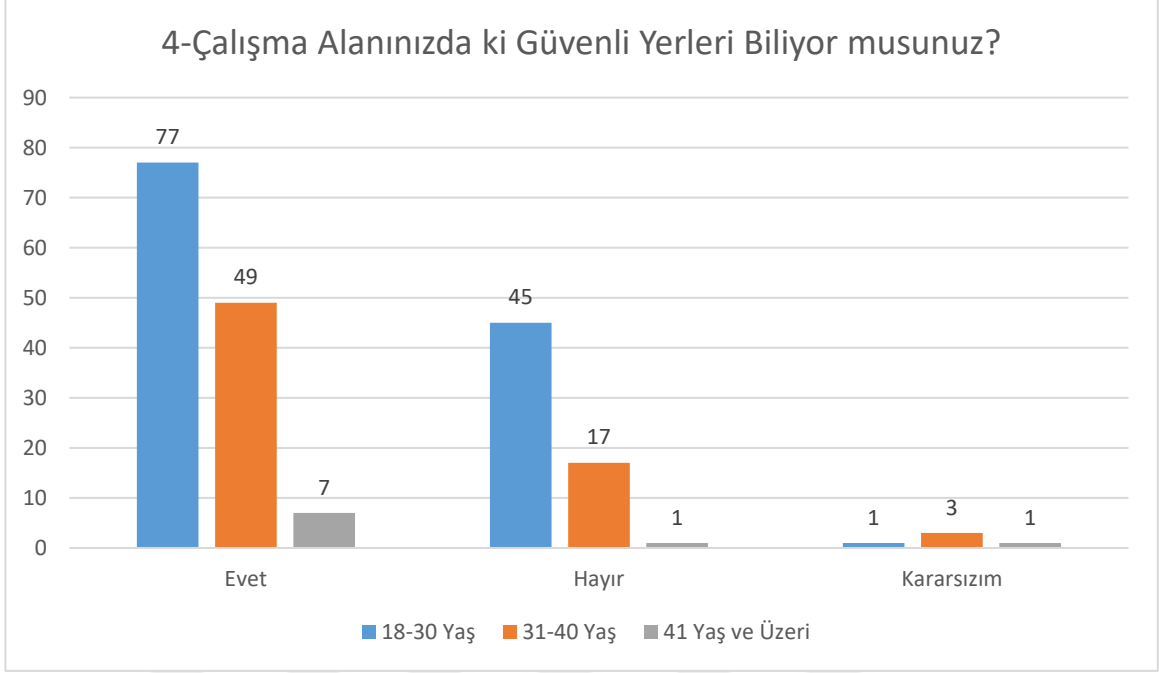
Şekil 57. Katılımcıların yaşlarına göre çalıştığınız esnada deprem yaşadınız mı?

Katılımcılara çalıştıkları esnada iş yerlerinde deprem yaşayıp yaşamadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 86'i evet, 37'si hayır, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 51'i evet, 17'si hayır, 1'i kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 8'i evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

Şekil 58. Katılımcıların yaşlarına göre çalışma alanlarındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri biliyor musunuz?

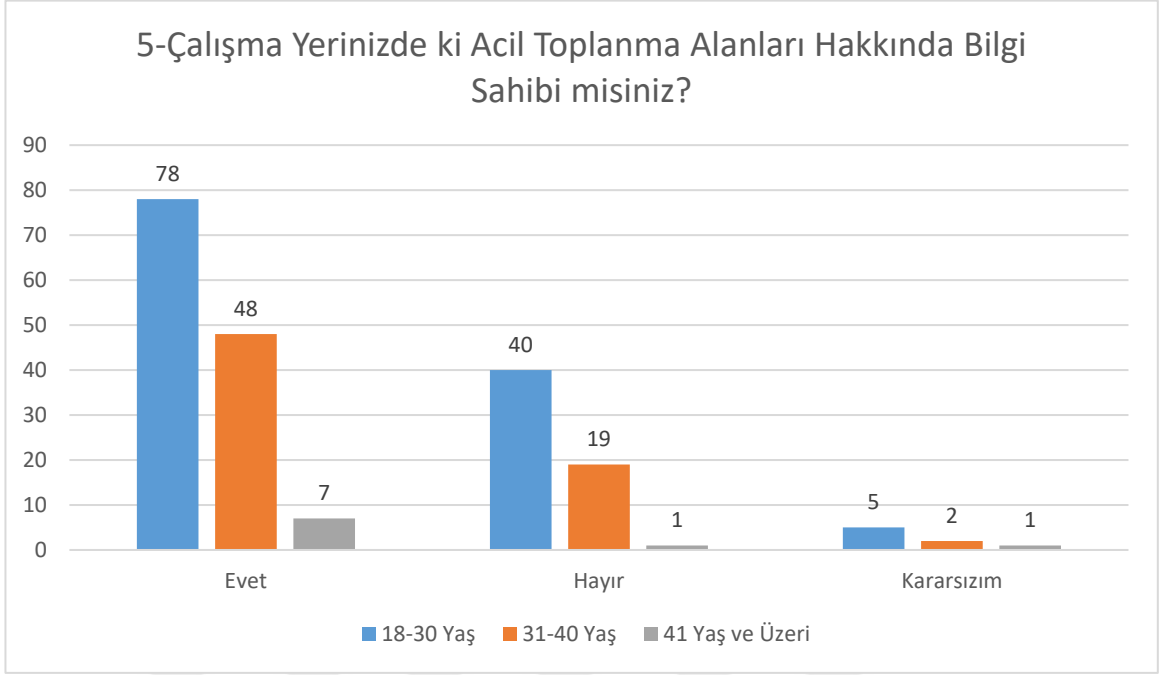
Katılımcılara çalışma alanlarındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri bilip bilmedikleri sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 82'si evet, 35'i hayır 6'sı kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 51'i evet, 15'i hayır, 3'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet ve 2'si kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 59. Katılımcıların yaşlarına göre çalışma alanınızda ki güvenli yerleri biliyor musunuz?

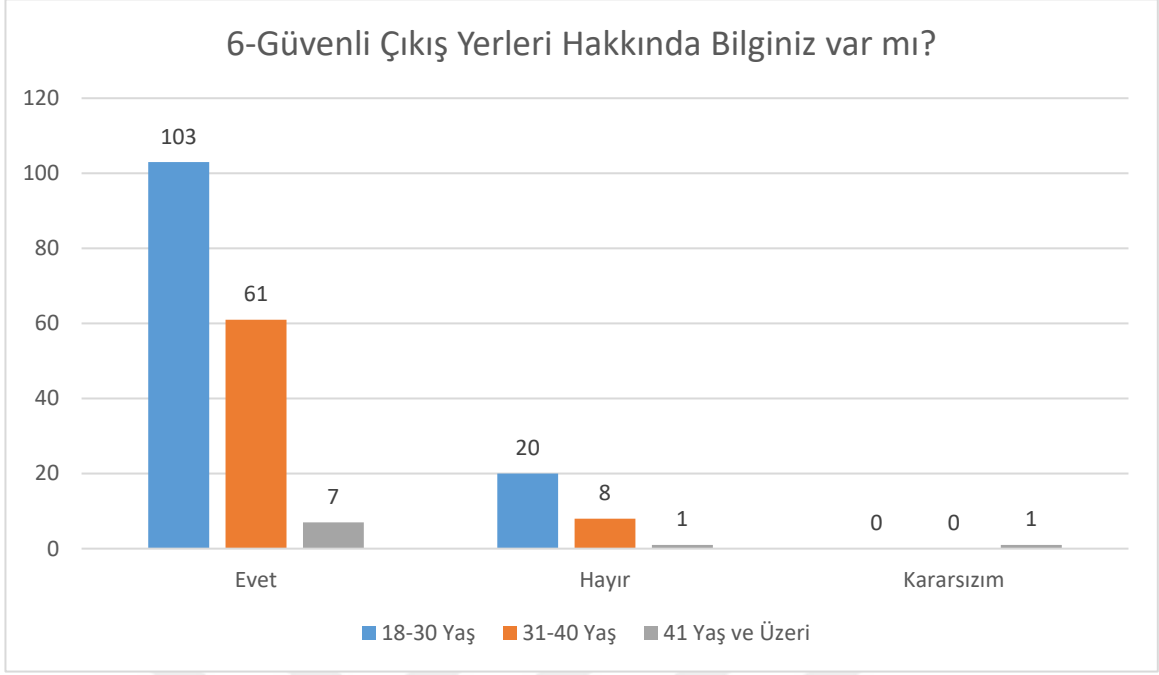
Katılımcılara çalışma alanlarındaki güvenli yerleri bilip bilmediği sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 77'si evet, 45'i hayır 1'i kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 49'u evet, 17'si hayır, 3'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet, 1'i hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

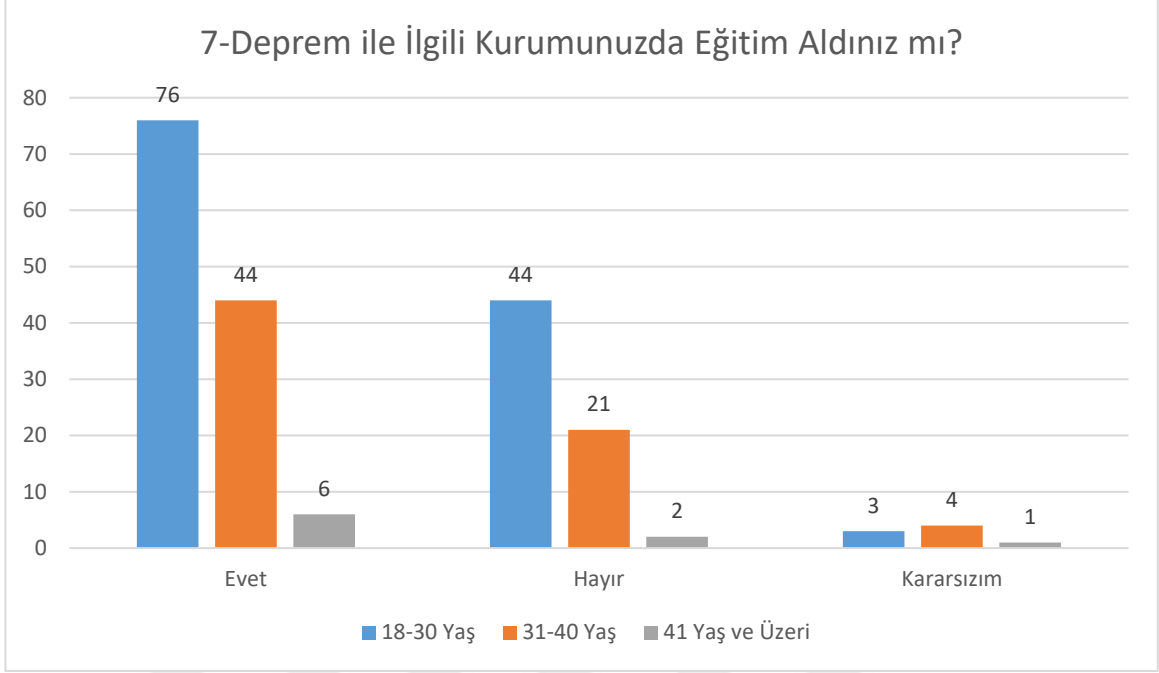
Şekil 60. Katılımcıların yaşlarına göre çalışma yerinizde ki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara çalışma yerlerindeki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 78'i evet, 40'ı hayır, 5'i kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 48'i evet, 19'u hayır, 2'si kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet, 1'i hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

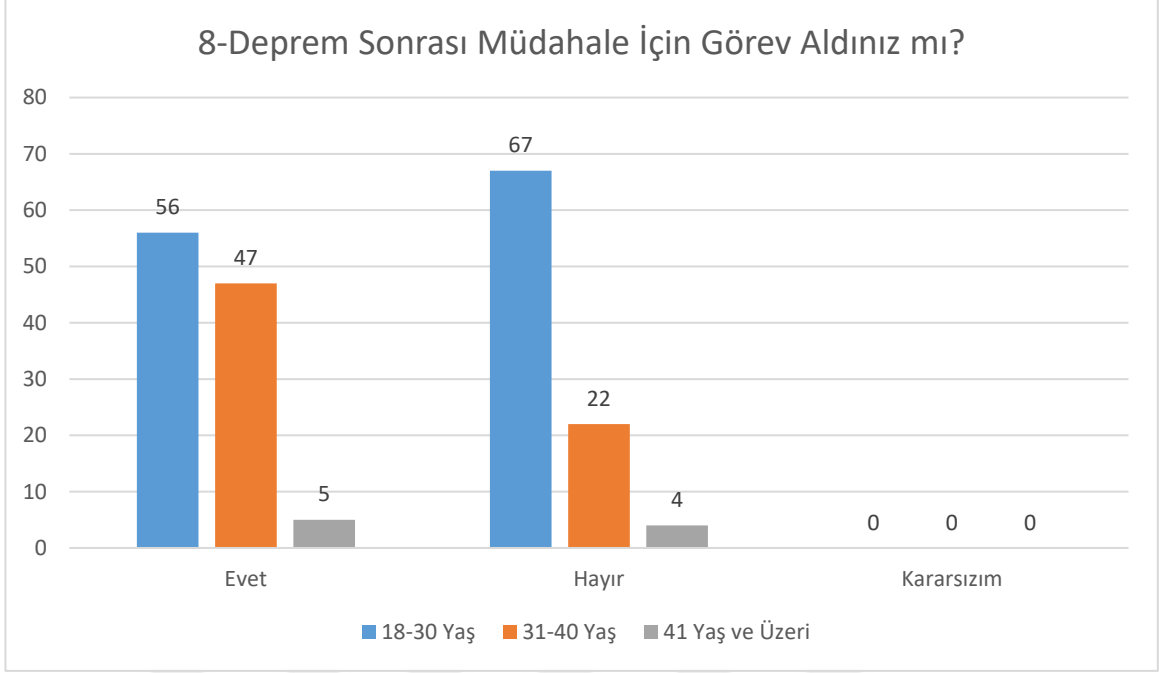
Şekil 61. Katılımcıların yaşlarına göre güvenli çıkış yerleri hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara güvenli çıkış yerleri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 103'ü evet, 20'si hayır, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 61'i evet, 8'i hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet, 1'i hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

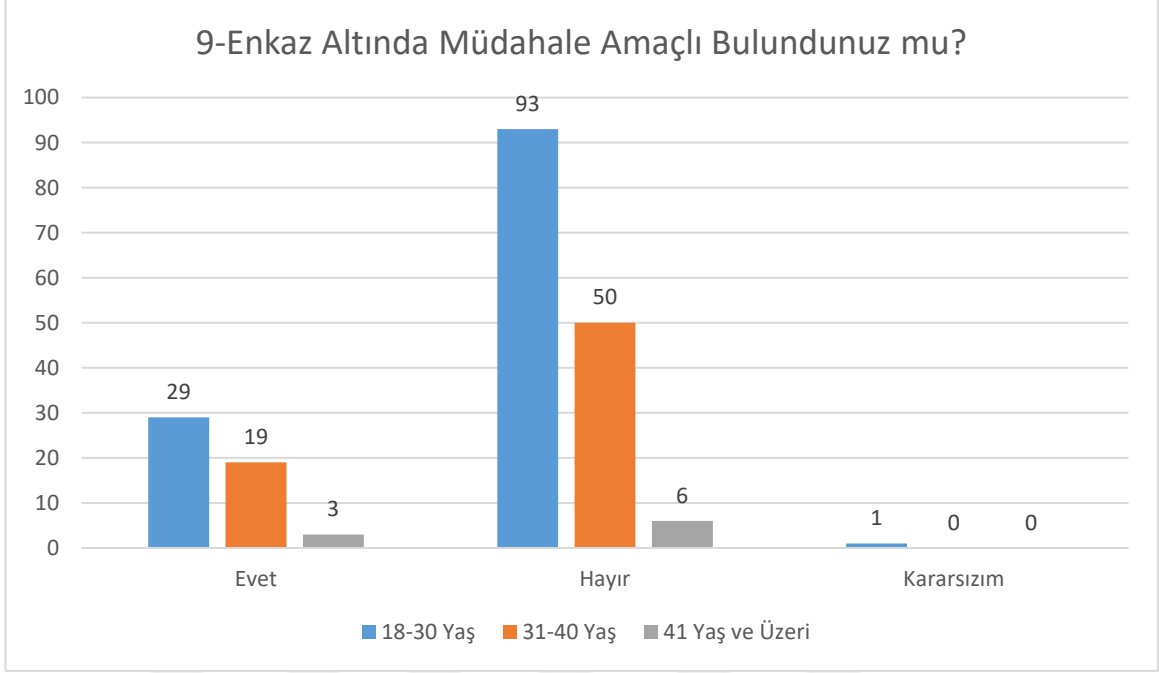
Şekil 62. Katılımcıların yaşlarına göre deprem ile ilgili kurumunuzda eğitim aldınız mı?

Katılımcılara deprem ile ilgili kurumlarında eğitim alınıp alınmadığı sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 76'sı evet, 44'ü hayır, 3'ü kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 44'ü evet, 21'i hayır, 4'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 6'sı evet, 2'si hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

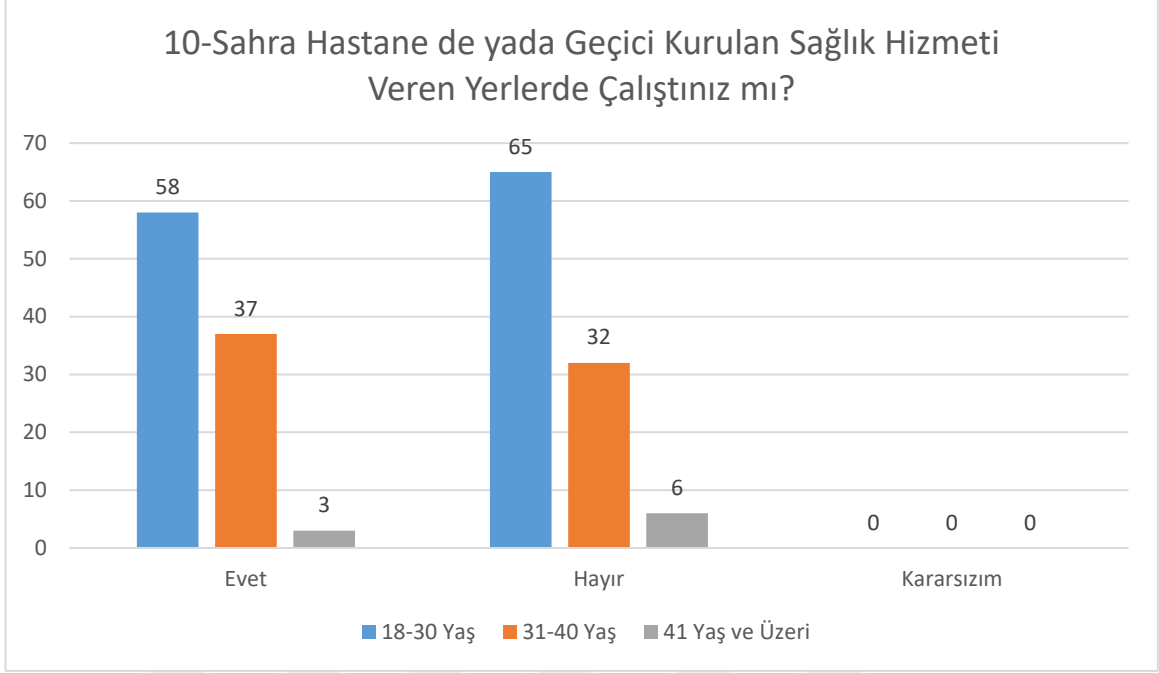
Şekil 63. Katılımcıların yaşlarına göre deprem sonrası müdahale için görev aldınız mı?

Katılımcılara deprem sonrası müdahale için görev alıp alınmadığı sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 56'sı evet, 67'si hayır, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 47'si evet, 22'si hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir.

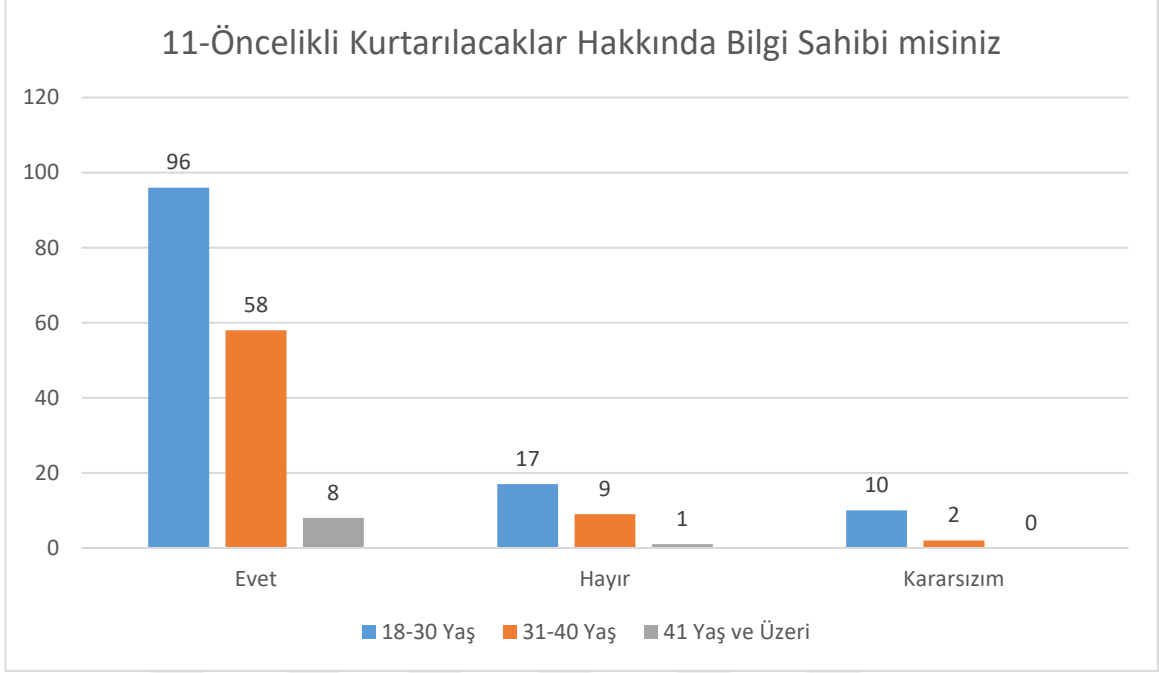
Şekil 64. Katılımcıların yaşlarına göre enkaz altında müdahale amaçlı bulundunuz mu?

Katılımcılara enkaz altında müdahale amaçlı bulunup bulunmadığı sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 29'u evet, 93'ü hayır, 1'i kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 19'u evet, 50'si hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 3'ü evet, 6'sı hayır cevabını vermiştir.

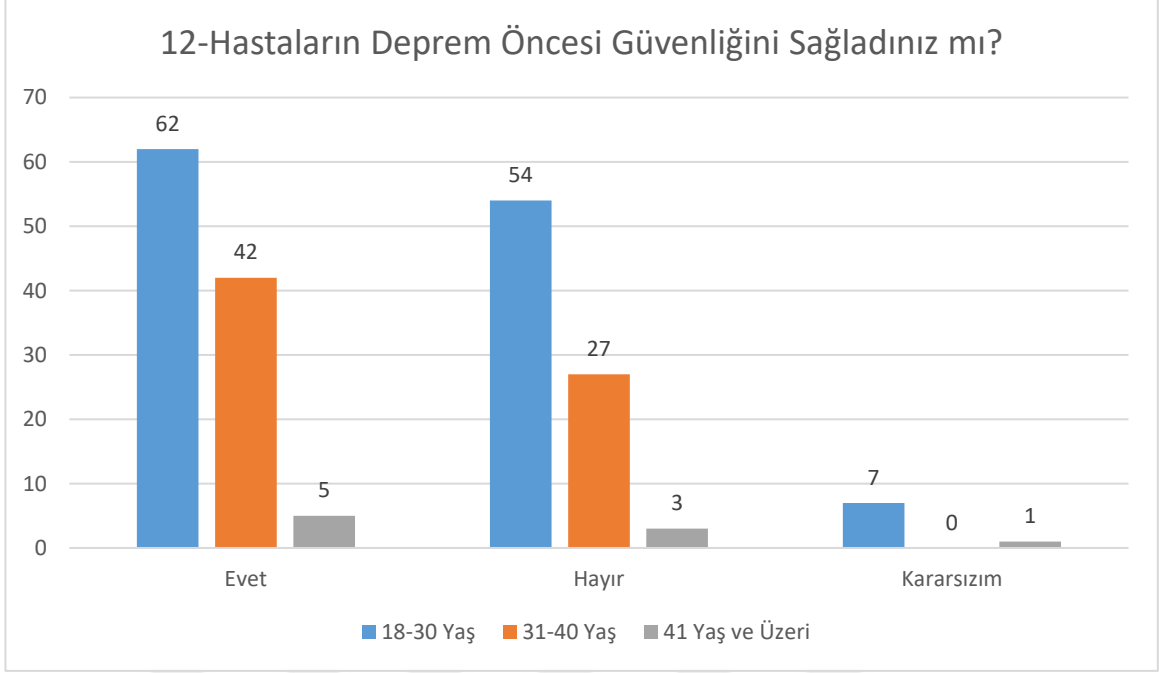
Şekil 65. Katılımcıların yaşlarına göre sahra hastane de ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalıştınız mı?

Katılımcılara sahra hastanede ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalışıp çalışmadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 58'i evet, 65'i hayır, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 37'si evet, 32'si hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 3'ü evet, 6'sı hayır cevabını vermiştir.

Şekil 66. Katılımcıların yaşlarına göre öncelikli kurtarılabacaklar hakkında bilgi sahibi misiniz?

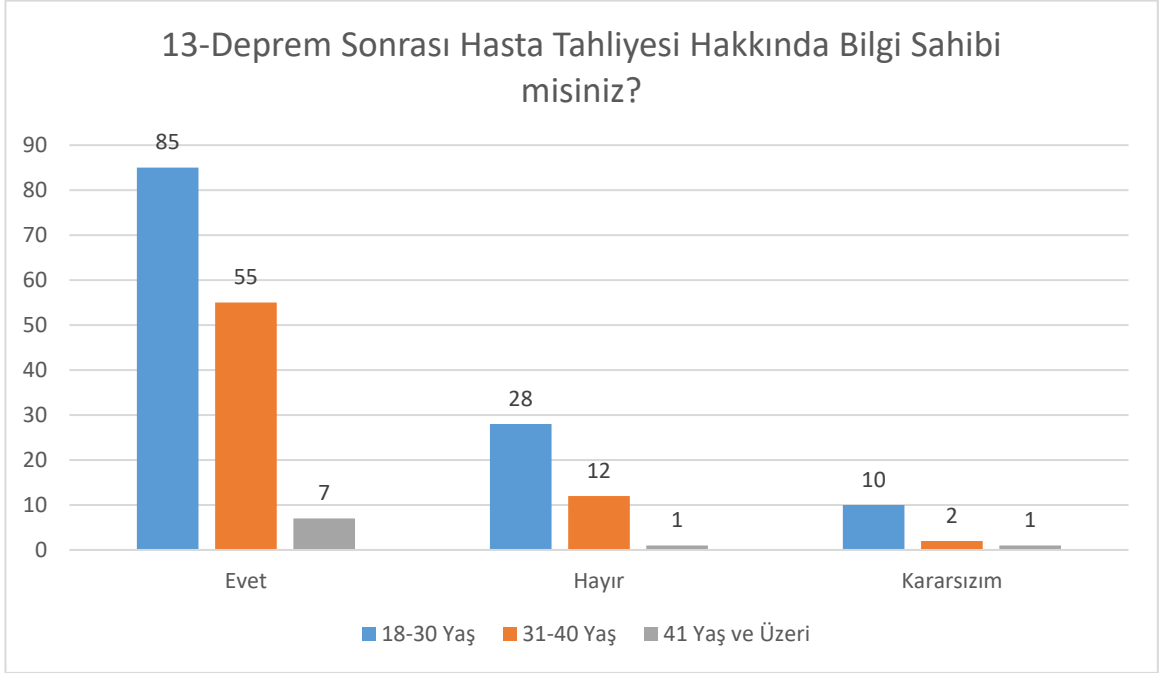
Katılımcılara öncelikli kurtarılabacaklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 96'sı evet, 17'si hayır, 10'u kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 58'i evet, 9'u hayır, 2'si kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 8'i evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

Şekil 67. Katılımcıların yaşlarına göre hastaların deprem öncesi güvenliğini sağladınız mı?

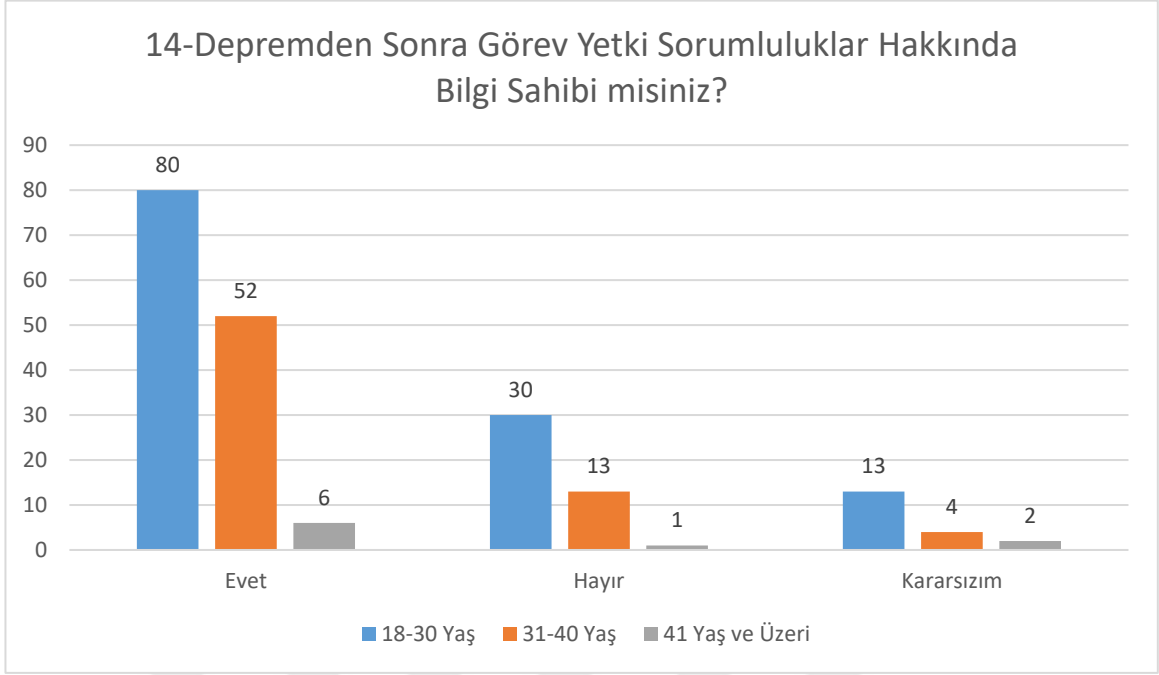
Katılımcılara hastaların deprem öncesi güvenliklerini sağlayıp sağlamadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 62'si evet, 54'ü hayır, 7'si kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 42'si evet, 27'si hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 3'ü hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

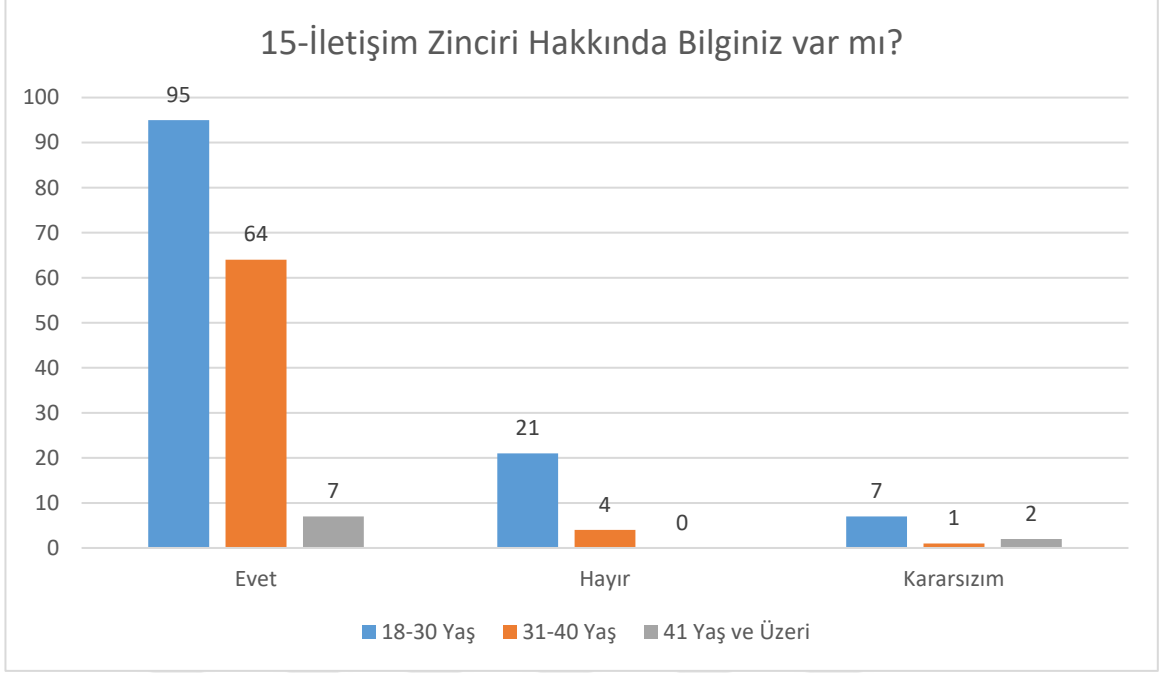
Şekil 68. Katılımcıların yaşlarına göre deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 85'i evet, 28'i hayır, 10'u kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 55'i evet, 12'si hayır, 2'si kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet, 1'i hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

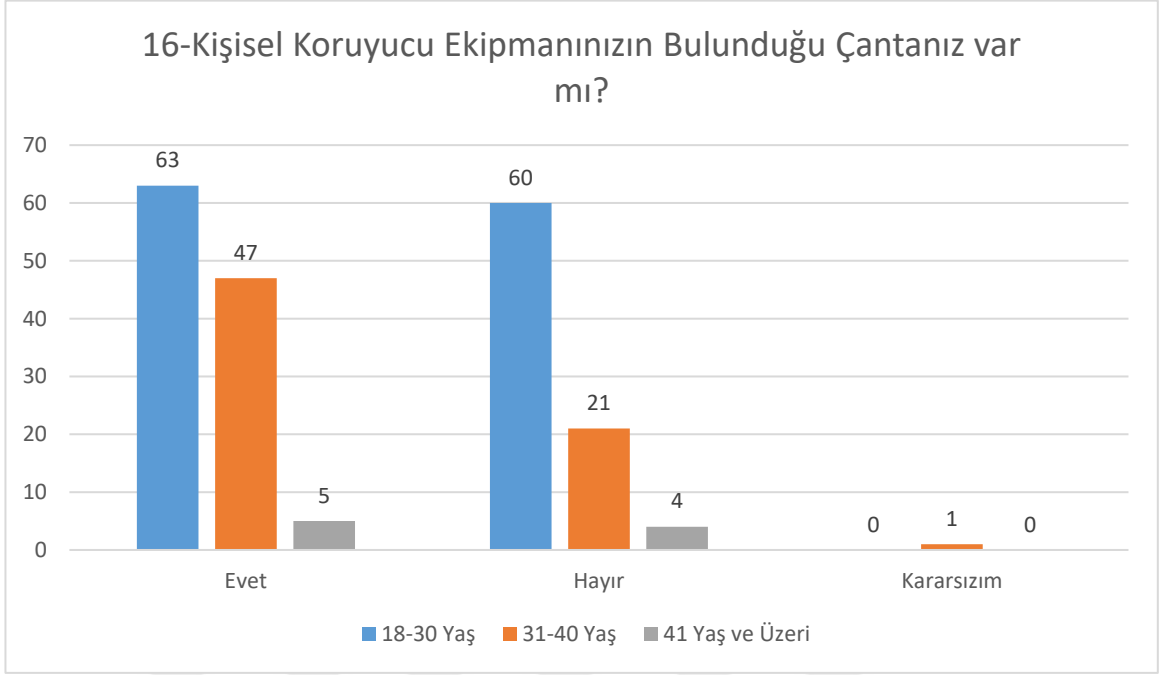
Şekil 69. Katılımcıların yaşlarına göre depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 80’i evet, 30’u hayır, 13’ü kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 52’si evet, 13’ü hayır, 4’ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 6’sı evet, 1’i hayır ve 2’si kararsızım cevabını vermiştir.

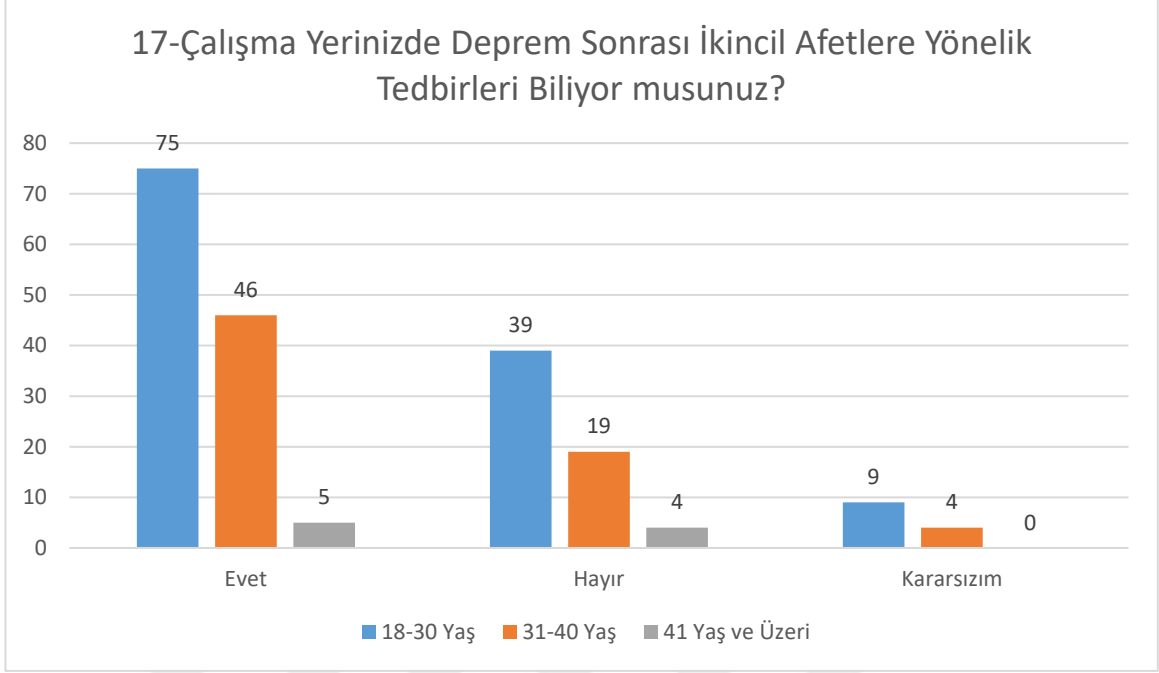
Şekil 70. Katılımcıların yaşlarına göre iletişim zinciri hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara iletişim zinciri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 95'i evet, 21'i hayır, 7'si kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 64'ü evet, 4'ü hayır, 1'i kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

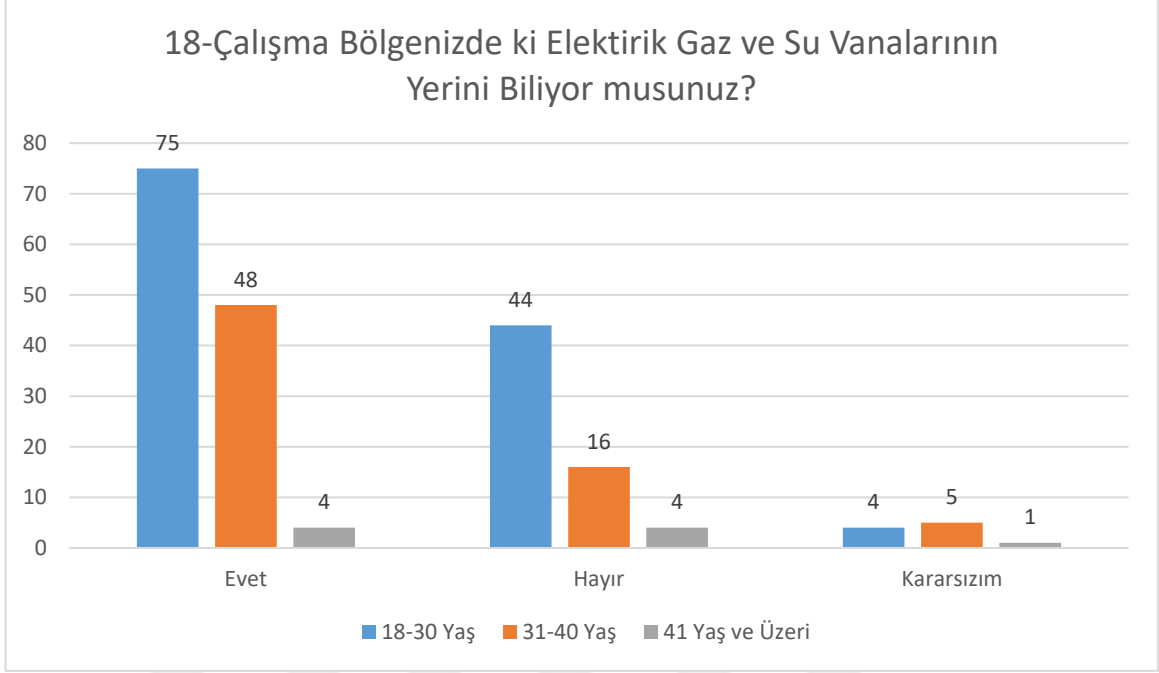
Şekil 71. Katılımcıların yaşlarına göre kişisel koruyucu ekipmanınızın bulunduğu çantanız var mı?

Katılımcılara kişisel koruyucu ekipmanlarının bulunduğu çantaları olup olmadığı sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 63'ü evet, 60'ı hayır, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 47'si evet, 21'i hayır, 1'i kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir.

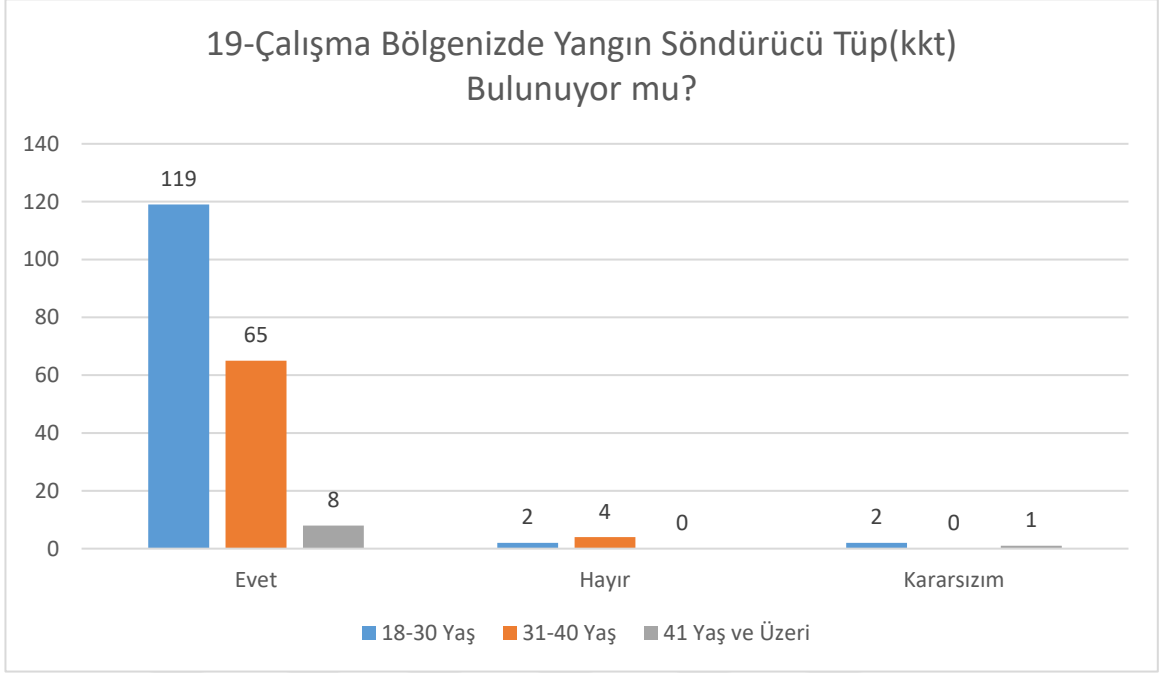
Şekil 72. Katılımcıların yaşlarına göre çalışma yerinizde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma yerlerinde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri bilip bilmedikleri sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 75'i evet, 39'u hayır, 9'u kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 46'sı evet, 19'u hayır, 4'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir.

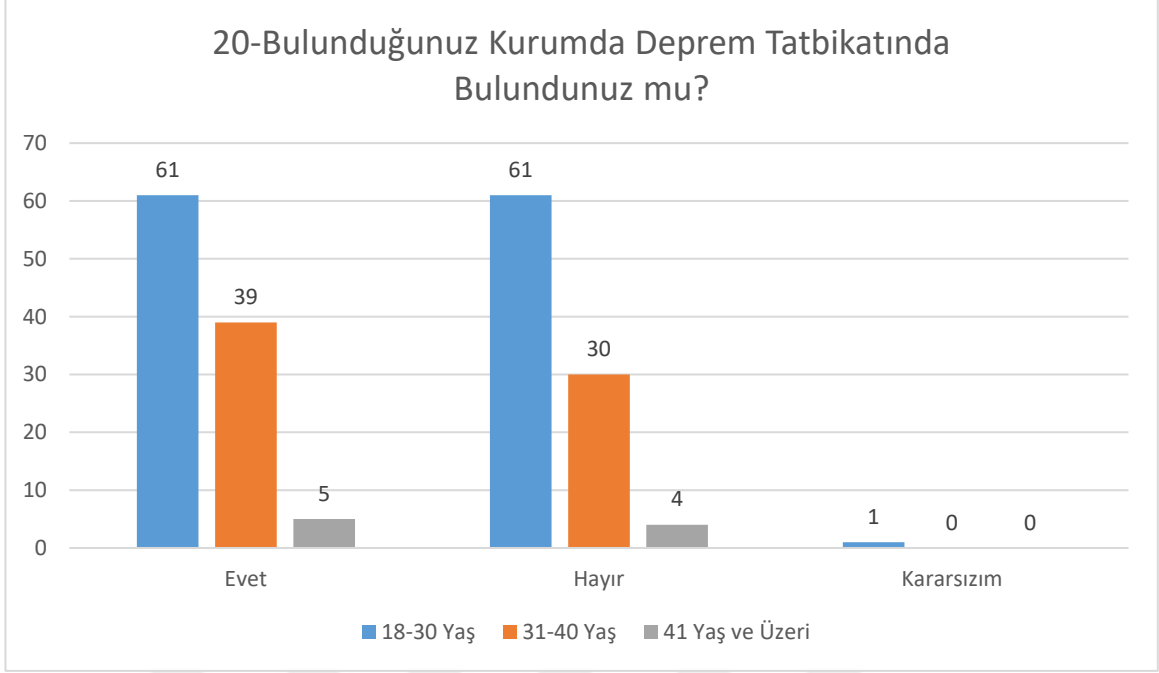
Şekil 73. Katılımcıların yaşlarına göre çalışma bölgenizde ki elektrik gaz ve su vanalarının yerini biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma bölgelerindeki elektrik gaz ve su vanalarının yerlerini bilip bilmedikleri sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 75'i evet, 44'ü hayır, 4'ü kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 48'i evet, 16'sı hayır, 5'i kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 4'ü evet, 4'ü hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 74. Katılımcıların yaşlarına göre çalışma bölgenizde yangın söndürücü(kkt) bulunuyor mu?

Katılımcılara çalışma bölgelerinde yangın söndürücü tüp bulunup bulunmadığı sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 119'u evet, 2'si hayır, 2'si kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 65'i evet, 4'ü hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 8'i evet, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

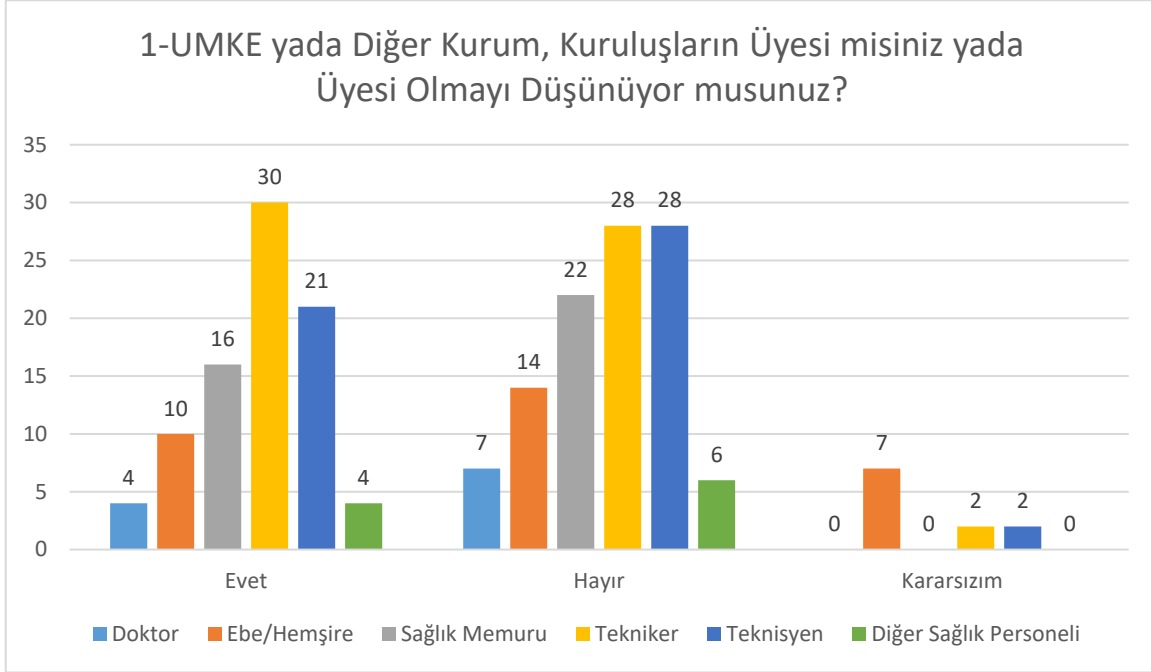

Şekil 75. Katılımcıların yaşlarına göre bulunduğunuz kurumda deprem tatbikatında bulundunuz mu?

Katılımcılara buldukları kurumda deprem tatbikatında bulunup bulunmadıkları sorulduğunda 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 61'i evet, 61'i hayır, 1'i kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 39'u evet, 30'u hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir.

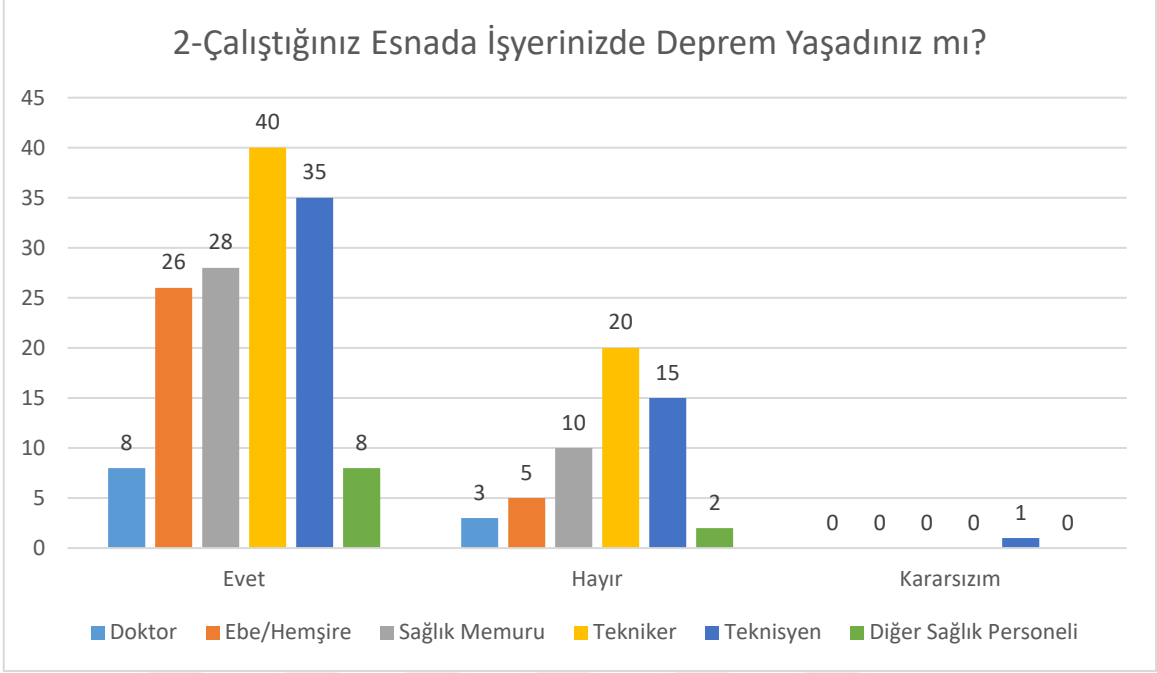

Katılımcıların Mesleklerine Göre Sağlık Personeli Çalışma Alanı ile İlgili Deprem Farkındalık Soruları

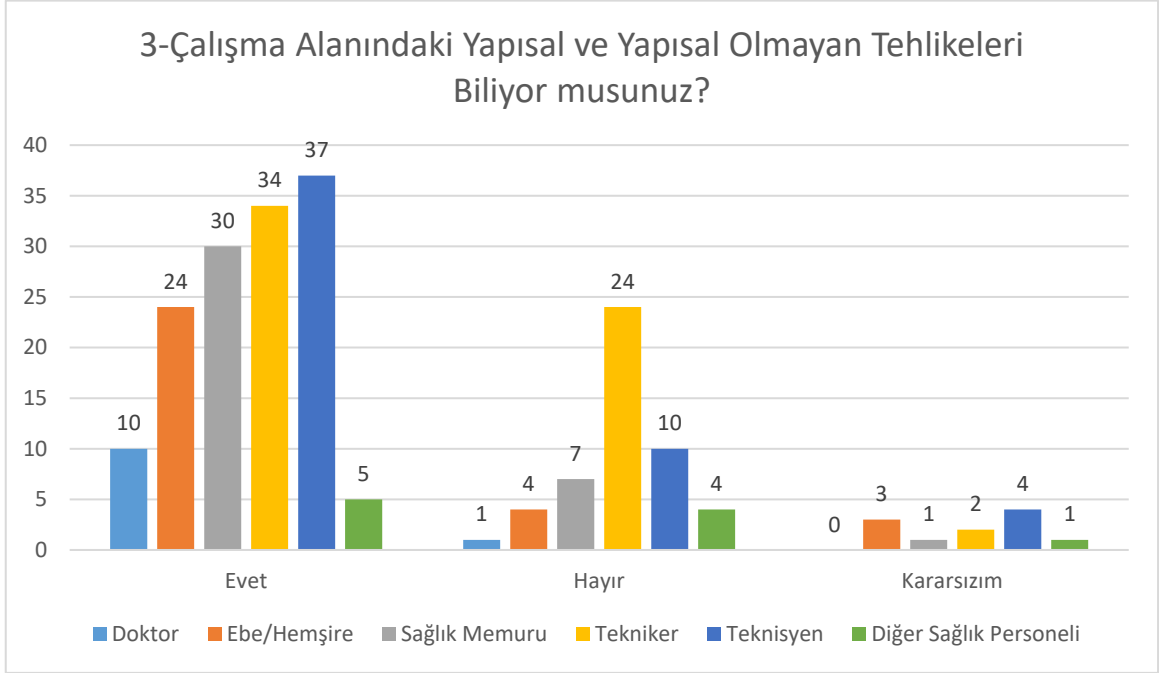
Şekil 76. Katılımcıların mesleklerine göre UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi misiniz ya da üyesi olmayı düşünüyor musunuz?

Katılımcılara UMKE ya da diğer kurum kuruluşların üyesi olup olmadıkları ya da üyesi olmayı düşünüp düşünmedikleri sorulduğunda doktorların 4'ü evet, 7'si hayır, ebe/hemşirelerin 10'u evet, 14'ü hayır, 7'si kararsızım, sağlık memurlarının 16'sı evet, 22'si hayır, teknikerlerin 30'u evet, 28'i hayır, 2'si kararsızım, teknisyenlerin 21'i evet, 28'i hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 4'ü evet, 6'sı hayır cevabını vermiştir.

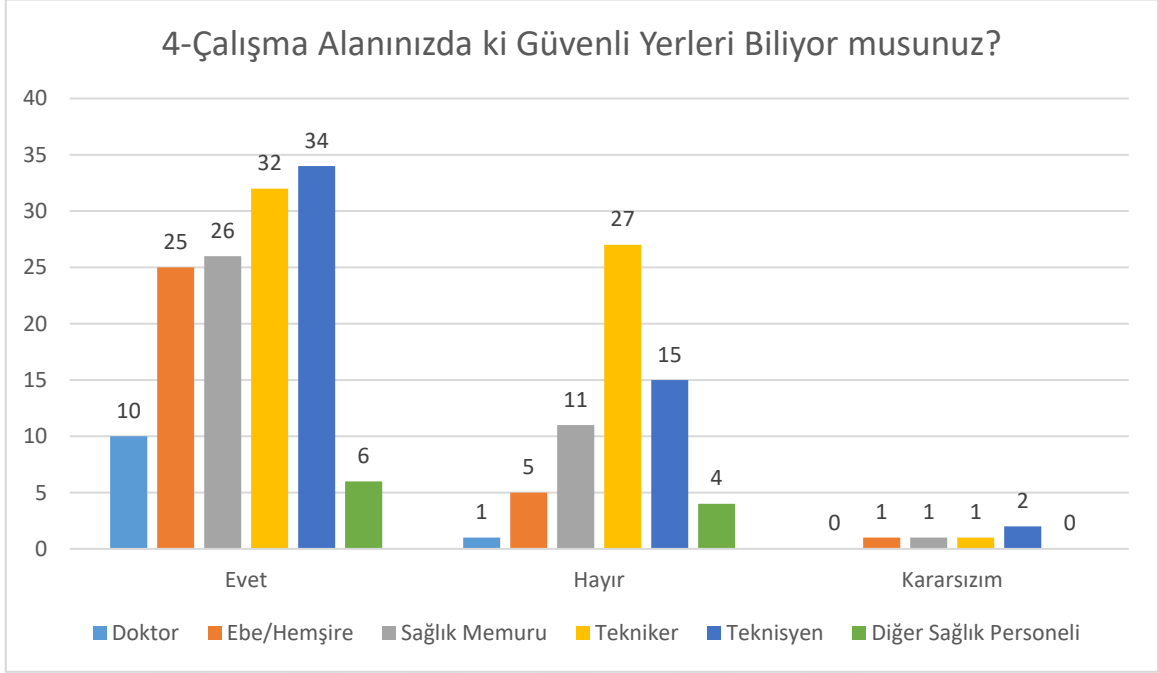
Şekil 77. Katılımcıların mesleklerine göre çalıştığınız esnada işyerinizde deprem yaşadınız mı?

Katılımcılara çalıştıkları esnada iş yerlerinde deprem yaşayıp yaşamadıkları sorulduğunda doktorların 8'i evet, 3'ü hayır, ebe/hemşirelerin 26'sı evet, 5'i hayır, sağlık memurlarının 28'i evet, 10'u hayır, teknikerlerin 40'ı evet, 20'si hayır, teknisyenlerin 35'i evet, 15'i hayır, 1'i kararsızım, diğer sağlık personellerinin 8'i evet, 2'si hayır cevabını vermiştir.

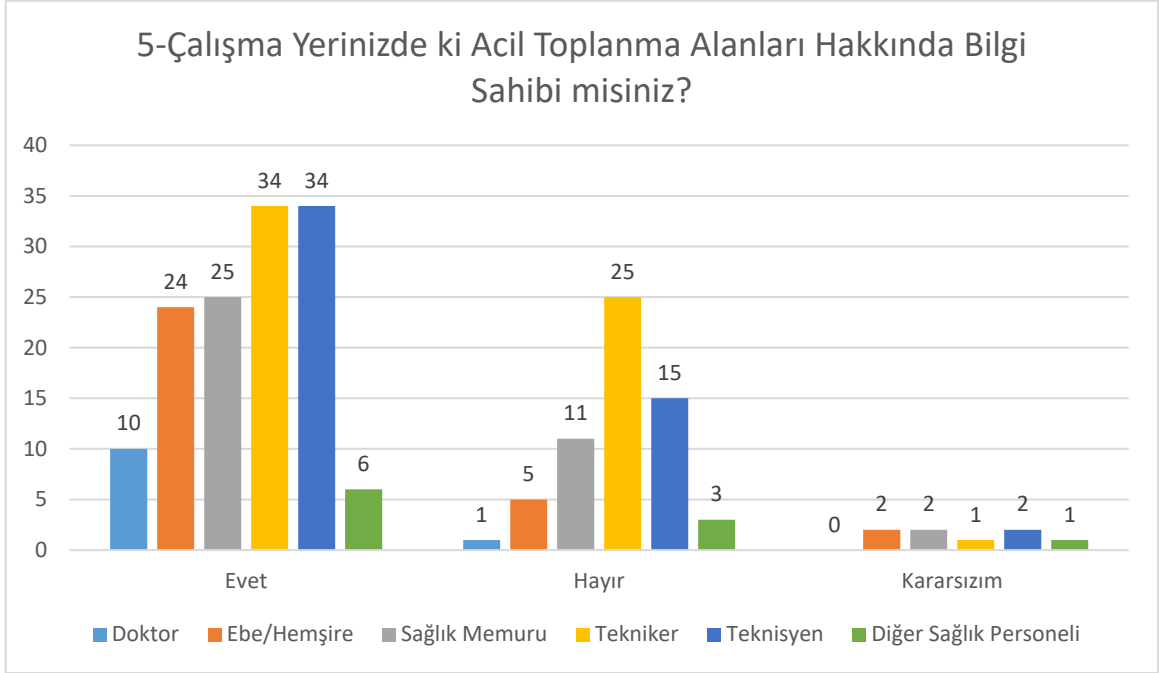
Şekil 78. Katılımcıların mesleklerine göre çalışma alanındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma alanlarındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri bilip bilmedikleri sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 24'ü evet, 4'ü hayır, 3'ü kararsızım, sağlık memurlarının 20'si evet, 7'si hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 34'ü evet, 24'ü hayır, 2'si kararsızım, teknisyenlerin 37'si evet, 10'u hayır, 4'ü kararsızım, diğer sağlık personellerinin 5'i evet, 4'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

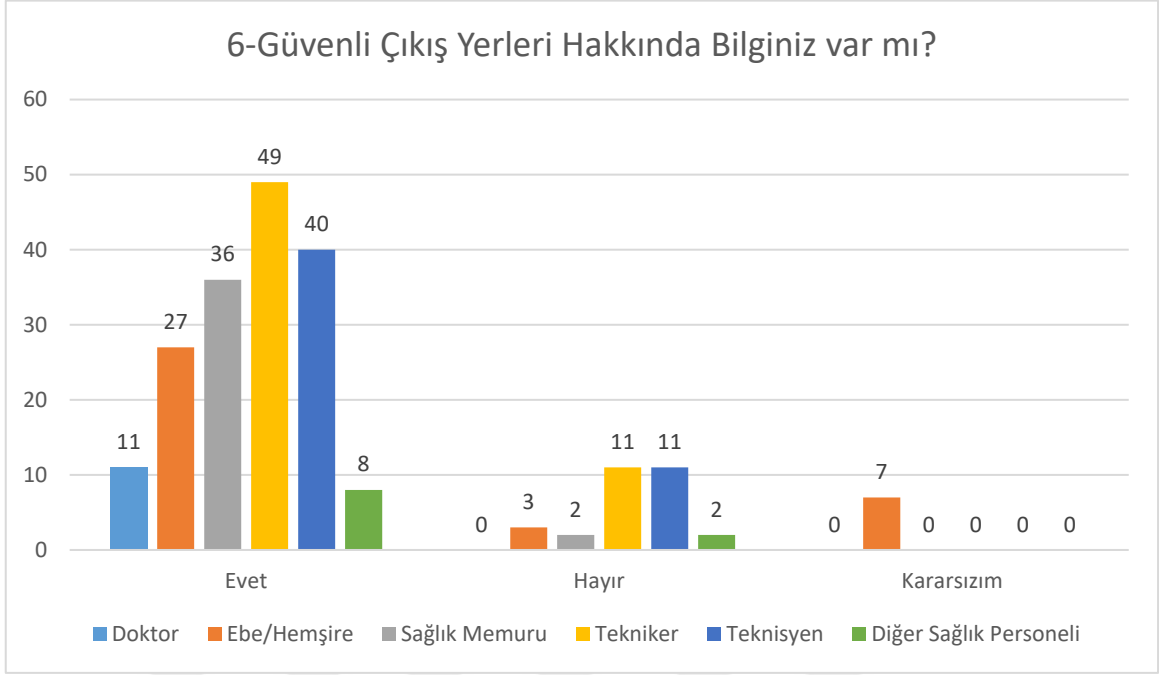
Şekil 79. Katılımcıların mesleklerine göre çalışma alanınızda ki güvenli yerleri biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma alanlarındaki güvenli yerleri bilip bilmedikleri sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 25'i evet, 5'i hayır, 1'i kararsızım, sağlık memurlarının 26'sı evet, 11'i hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 32'si evet, 27'si hayır, 1'i kararsızım, teknisyenlerin 34'ü evet, 15'i hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 4'ü hayır, cevabını vermiştir.

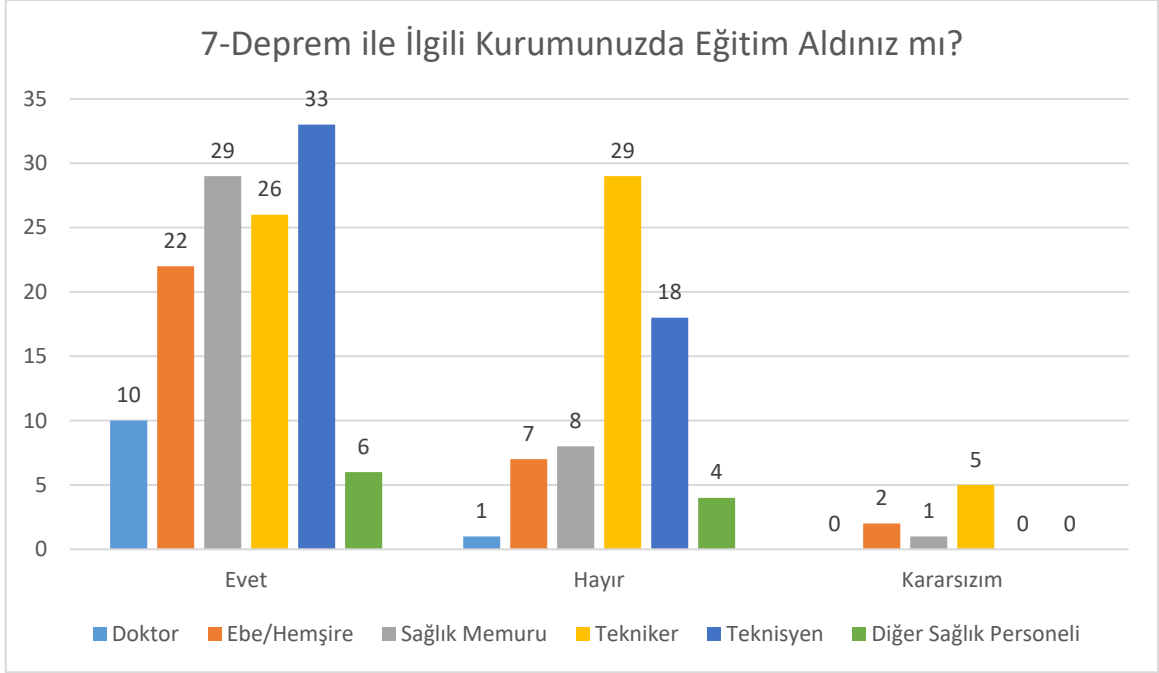
Şekil 80. Katılımcıların mesleklerine göre çalışma yerinizde ki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara çalışma yerlerindeki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 24'ü evet, 5'i hayır, 2'si kararsızım, sağlık memurlarının 25'i evet, 11'i hayır, 2'si kararsızım, teknikerlerin 34'ü evet, 25'i hayır, 1'i kararsızım, teknisyenlerin 34'ü evet, 15'i hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 3'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

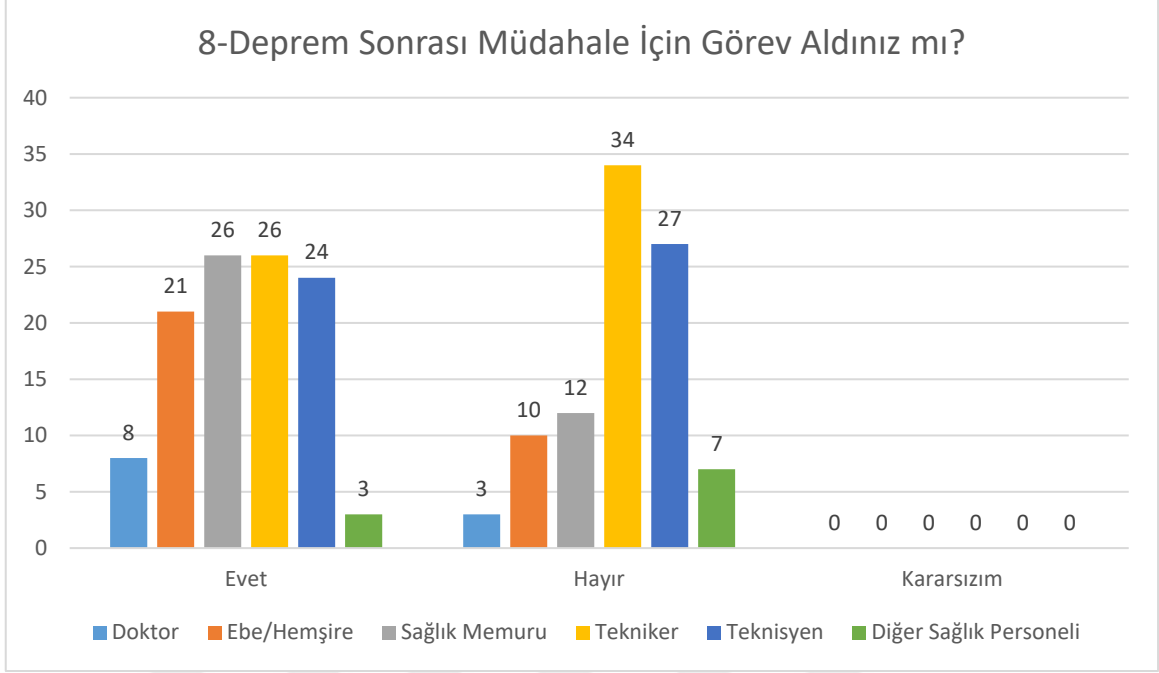
Şekil 81. Katılımcıların mesleklerine göre güvenli çıkış yerleri hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara güvenli çıkış yerleri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda doktorların 11'i evet, ebe/hemşirelerin 27'si evet, 3'ü hayır, 7'si kararsızım, sağlık memurlarının 36'sı evet, 2'si hayır, teknikerlerin 49'u evet, 11'i hayır, teknisyenlerin 40'ı evet, 11'i hayır, diğer sağlık personellerinin 8'i evet, 2'si hayır, cevabını vermiştir.

Şekil 82. Katılımcıların mesleklerine göre deprem ile ilgili kurumunuzda eğitim aldınız mı?

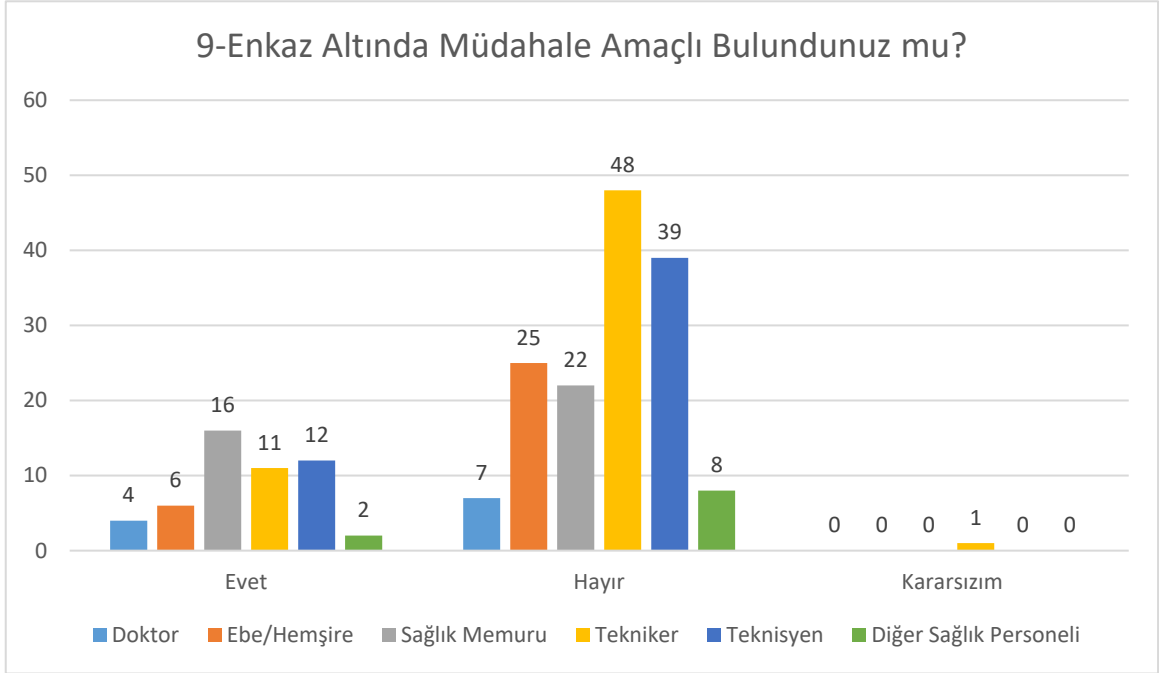
Katılımcılara deprem ile ilgili kurumlarında eğitim alıp almadıkları sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 22'si evet, 7'si hayır, 2'si kararsızım, sağlık memurlarının 29'u evet, 8'i hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 26'sı evet, 29'u hayır, 5'i kararsızım, teknisyenlerin 33'ü evet, 18'i hayır, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 4'ü hayır, cevabını vermiştir.

Şekil 83. Katılımcıların mesleklerine göre deprem sonrası müdahale için görev aldınız mı?

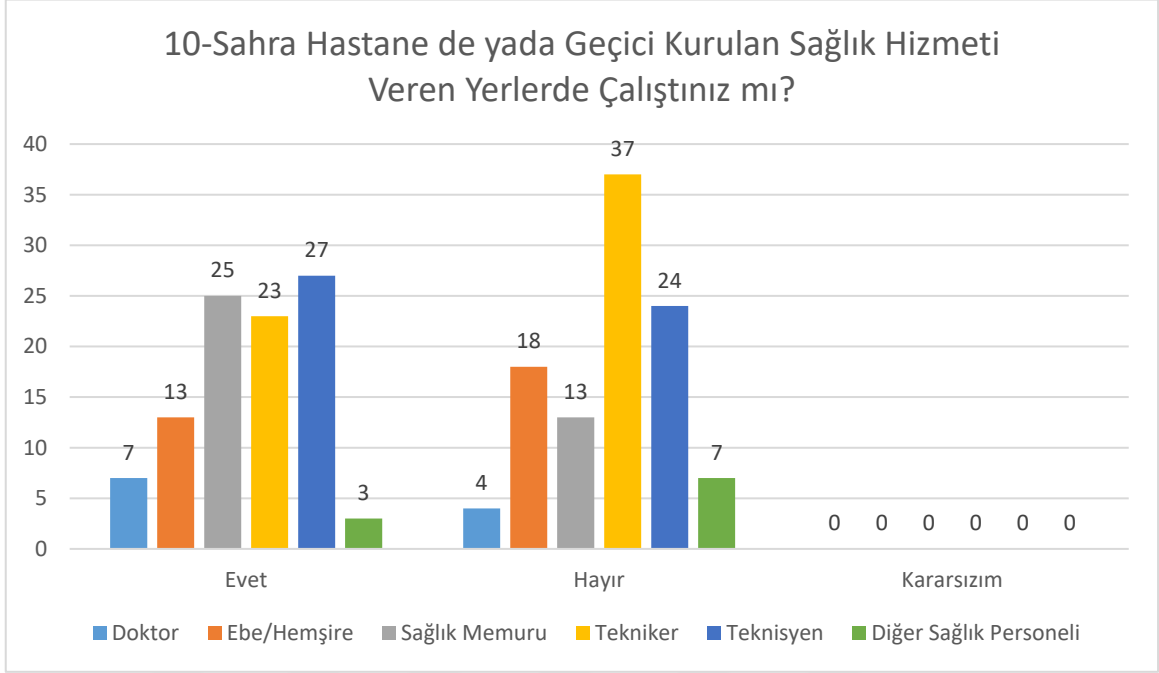
Katılımcılara deprem sonrası müdahale için görev alıp almadıkları sorulduğunda doktorların 8'i evet, 3'ü hayır, ebe/hemşirelerin 21'i evet, 10'u hayır, sağlık memurlarının 26'sı evet, 12'si hayır, teknikerlerin 26'sı evet, 34'ü hayır, teknisyenlerin 24'ü evet, 27'si hayır, diğer sağlık personellerinin 3'ü evet, 7'si hayır cevabını vermiştir.

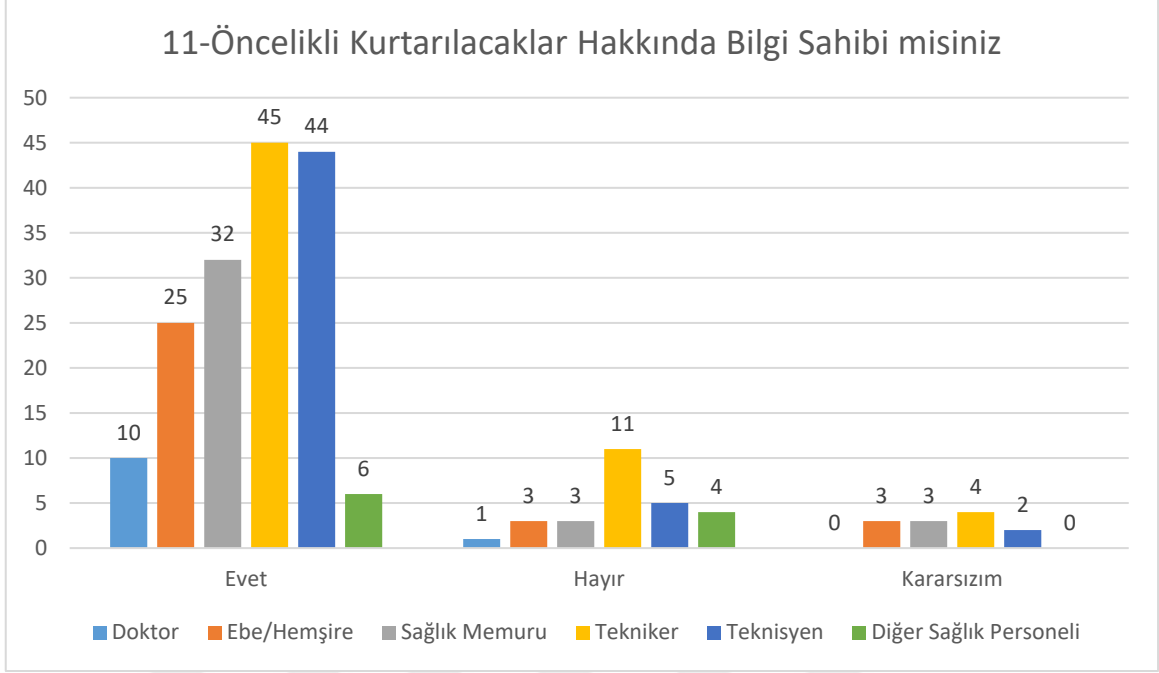
Şekil 84. Katılımcıların mesleklerine göre enkaz altında müdahale amaçlı bulundunuz mu?

Katılımcılara enkaz altında müdahale amaçlı bulunup bulunmadıkları sorulduğunda doktorların 4'ü evet, 7'si hayır, ebe/hemşirelerin 6'sı evet, 25'i hayır, sağlık memurlarının 16'sı evet, 22'si hayır, teknikerlerin 11'i evet, 48'i hayır, 1'i kararsızım, teknisyenlerin 12'si evet, 39'u hayır, diğer sağlık personellerinin 2'si evet, 8'i hayır cevabını vermiştir.

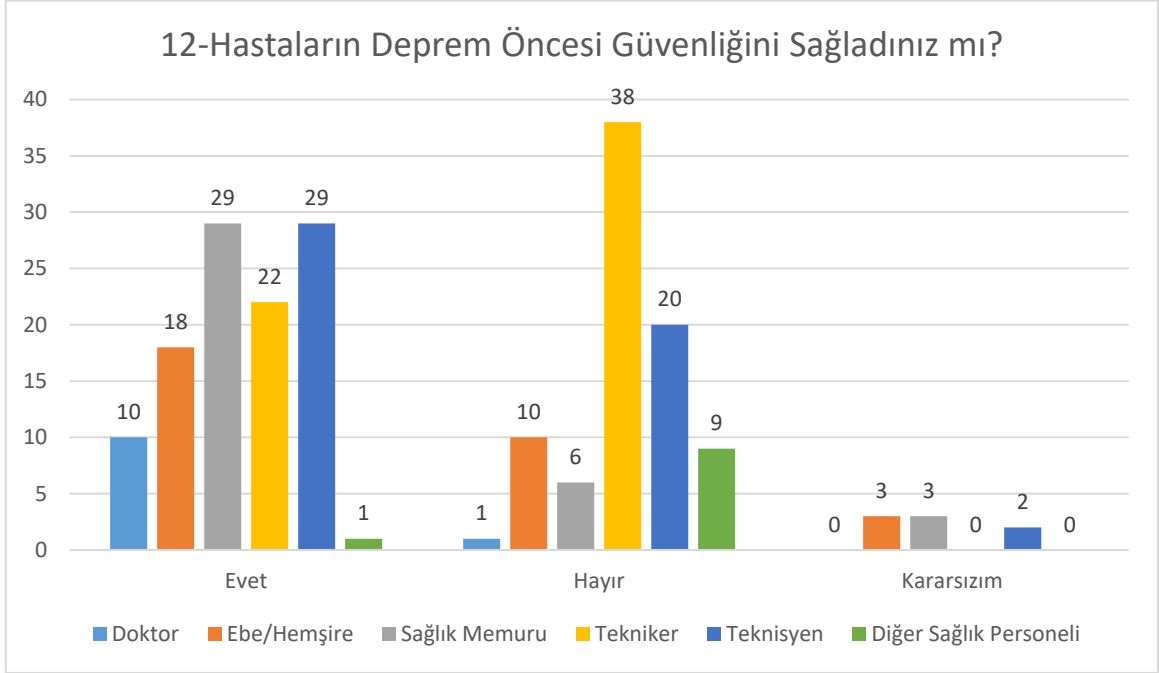
Şekil 85. Katılımcıların mesleklerine göre sahra hastane de ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalıştınız mı?

Katılımcılara sahra hastanede ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalışıp çalışmadıkları sorulduğunda doktorların 7'si evet, 4'ü hayır, ebe/hemşirelerin 13'ü evet, 18'i hayır, sağlık memurlarının 25'i evet, 13'ü hayır, teknikerlerin 23'ü evet, 37'si hayır, teknisyenlerin 27'si evet, 24'ü hayır, diğer sağlık personellerinin 3'ü evet, 7'si hayır cevabını vermiştir.

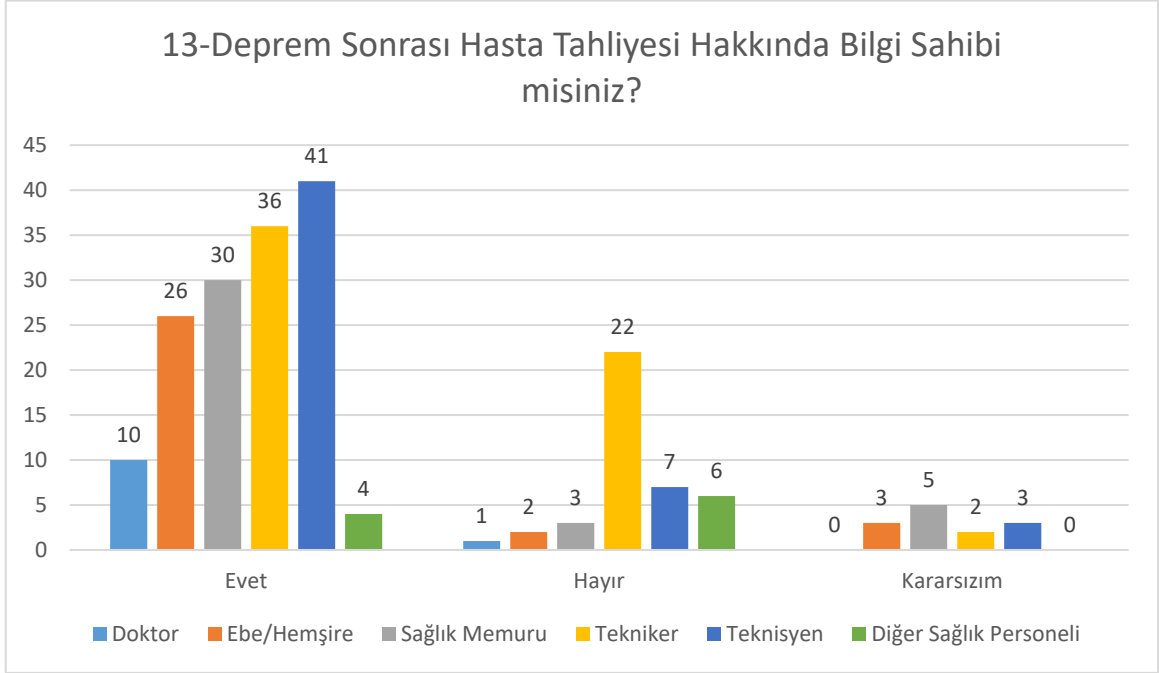
Şekil 86. Katılımcıların mesleklerine göre öncelikli kurtarılabacaklar hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara öncelikli kurtarılabacaklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 25'i evet, 3'ü hayır, 3'ü kararsızım, sağlık memurlarının 32'si evet, 3'ü hayır, 3'ü kararsızım, teknikerlerin 45'i evet, 11'i hayır, 4'ü kararsızım, teknisyenlerin 44'ü evet, 5'i hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir.

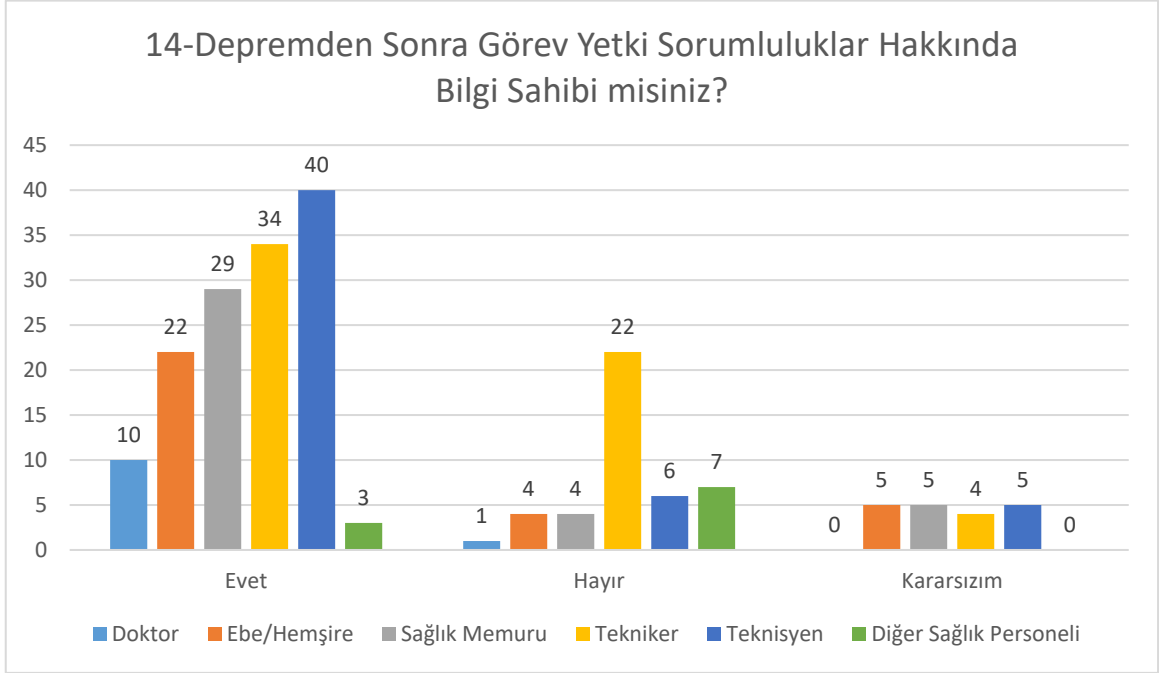
Şekil 87. Katılımcıların mesleklerine göre hastaların deprem öncesi güvenliğini sağladınız mı?

Katılımcılara hastaların deprem öncesi güvenliği sağlayıp sağlamadığı sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 18'i evet, 10'u hayır, 3'ü kararsızım, sağlık memurlarının 29'u evet, 6'sı hayır, 3'ü kararsızım, teknikerlerin 22'si evet, 38'i hayır, teknisyenlerin 29'u evet, 20'si hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 1'i evet, 9'u hayır cevabını vermiştir.

Şekil 88. Katılımcıların mesleklerine göre deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 26'sı evet, 2'si hayır, 3'ü kararsızım, sağlık memurlarının 30'u evet, 3'ü hayır, 5'i kararsızım, teknikerlerin 36'sı evet, 22'si hayır, 2'si kararsızım, teknisyenlerin 41'i evet, 7'si hayır, 3'ü kararsızım, diğer sağlık personellerinin 4'ü evet, 6'sı hayır cevabını vermiştir.

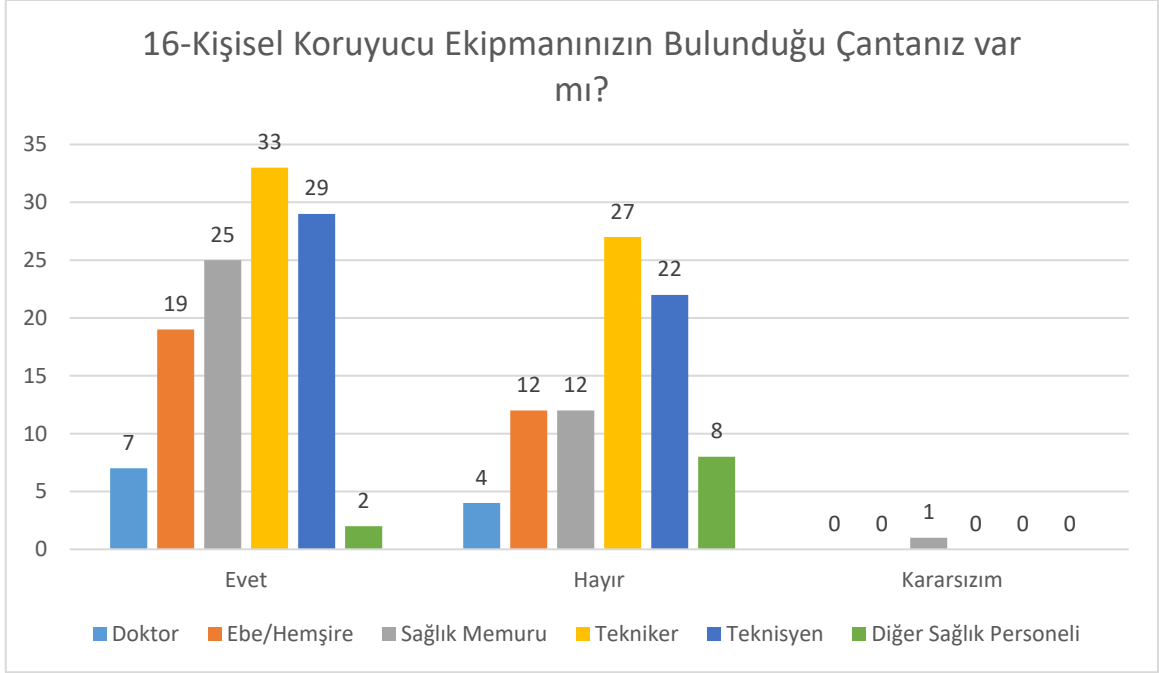
Şekil 89. Katılımcıların mesleklerine göre depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 22'si evet, 4'ü hayır, 5'i kararsızım, sağlık memurlarının 29'u evet, 4'ü hayır, 5'i kararsızım, teknikerlerin 34'ü evet, 22'si hayır, 4'ü kararsızım, teknisyenlerin 40'ı evet, 6'sı hayır, 5'i kararsızım, diğer sağlık personellerinin 3'ü evet, 7'si hayır cevabını vermiştir.

Şekil 90. Katılımcıların mesleklerine göre iletişim zinciri hakkında bilginiz var mı?

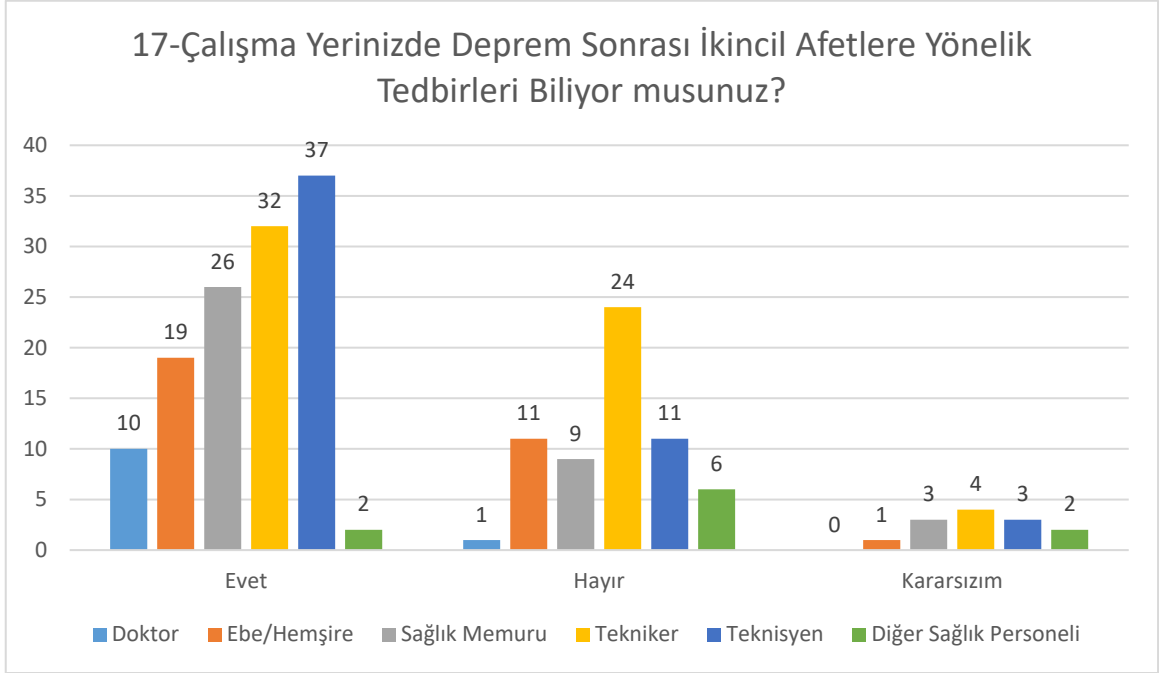
Katılımcılara iletişim zinciri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda doktorların 11'i evet, ebe/hemşirelerin 26'sı evet, 3'ü hayır, 2'si kararsızım, sağlık memurlarının 33'ü evet, 3'ü hayır, 2'si kararsızım, teknikerlerin 46'sı evet, 11'i hayır, 3'ü kararsızım, teknisyenlerin 43'ü evet, 5'i hayır, 3'ü kararsızım, diğer sağlık personellerinin 7'si evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir.

Şekil 91. Katılımcıların mesleklerine göre kişisel koruyucu ekipmanınızın bulunduğu çantanız var mı?

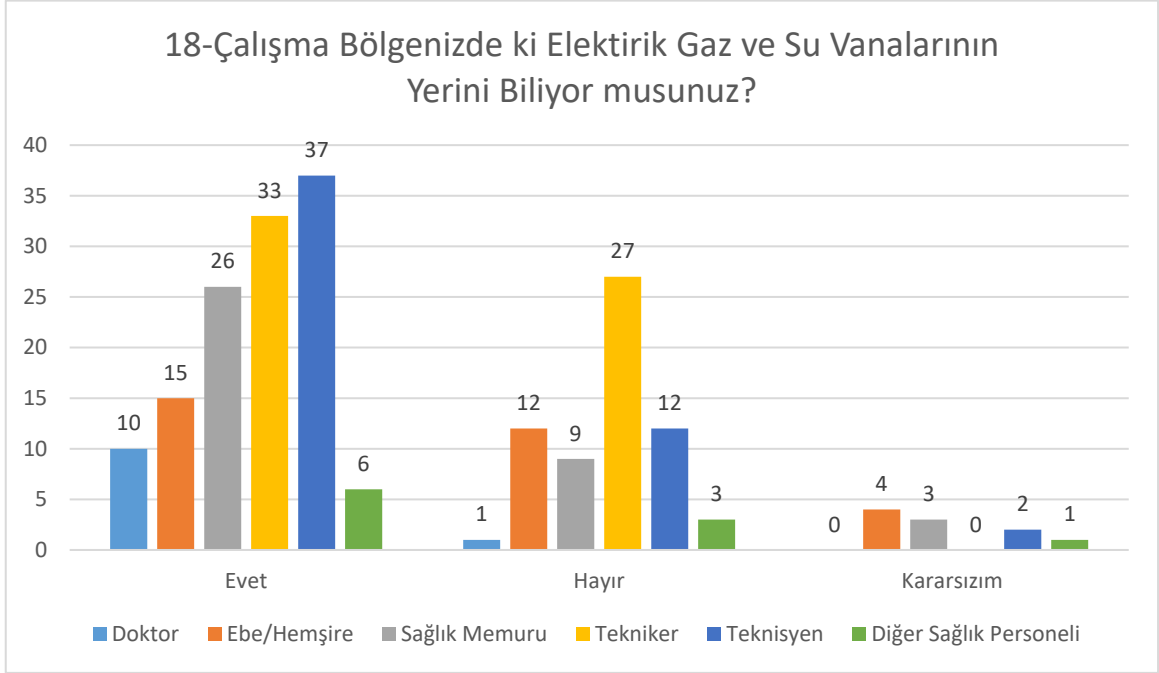
Katılımcılara kişisel koruyucu ekipmanının bulunduğu çantalarının olup olmadığı sorulduğunda doktorların 7'si evet, 4'ü hayır, ebe/hemşirelerin 19'u evet, 12'si hayır, sağlık memurlarının 25'i evet, 12'si hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 33'ü evet, 27'si hayır, teknisyenlerin 29'u evet, 22'si hayır, diğer sağlık personellerinin 2'si evet, 8'i hayır cevabını vermiştir.

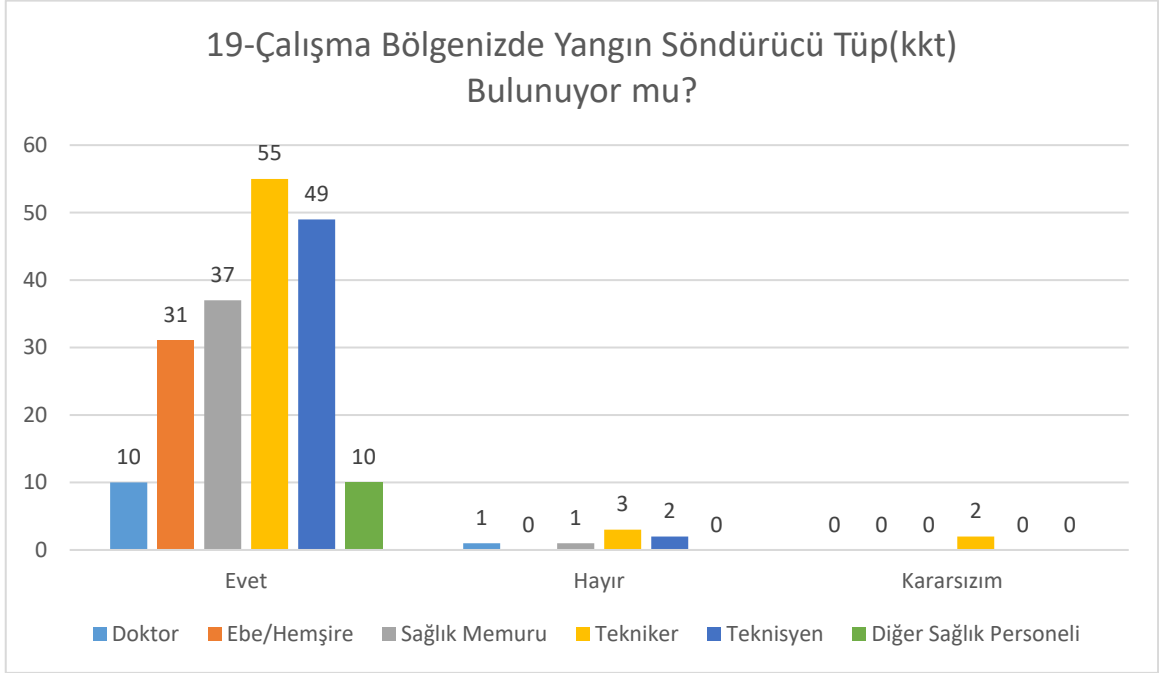
Şekil 92. Katılımcıların mesleklerine göre çalışma yerinizde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma yerlerinde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri bilip bilmedikleri sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 19'u evet, 11'i hayır, 1'i kararsızım, sağlık memurlarının 26'sı evet, 9'u hayır, 3'ü kararsızım, teknikerlerin 32'si evet, 24'ü hayır, 4'ü kararsızım, teknisyenlerin 37'si evet, 11'i hayır, 3'ü kararsızım, diğer sağlık personellerinin 2'si evet, 6'sı hayır, 2'si kararsızım cevabını vermiştir.

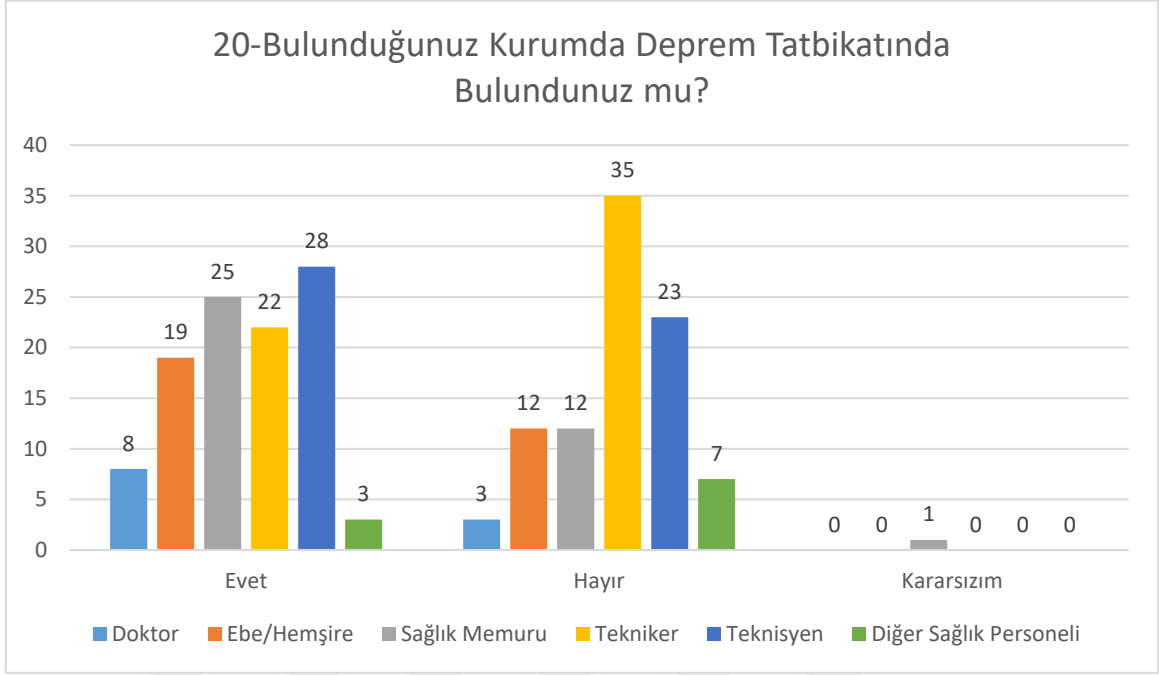
Şekil 93. Katılımcıların mesleklerine göre çalışma bölgenizde ki elektrik gaz ve su vanalarının yerini biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma bölgelerindeki elektrik gaz ve su vanalarının yerlerini bilip bilmedikleri sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 15'i evet, 12'si hayır, 4'ü kararsızım, sağlık memurlarının 26'sı evet, 9'u hayır, 3'ü kararsızım, teknikerlerin 33'ü evet, 27'si hayır, teknisyenlerin 37'si evet, 12'si hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 3'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 94. Katılımcıların mesleklerine göre çalışma bölgenizde yangın söndürücü tüp(kkt) bulunuyor mu?

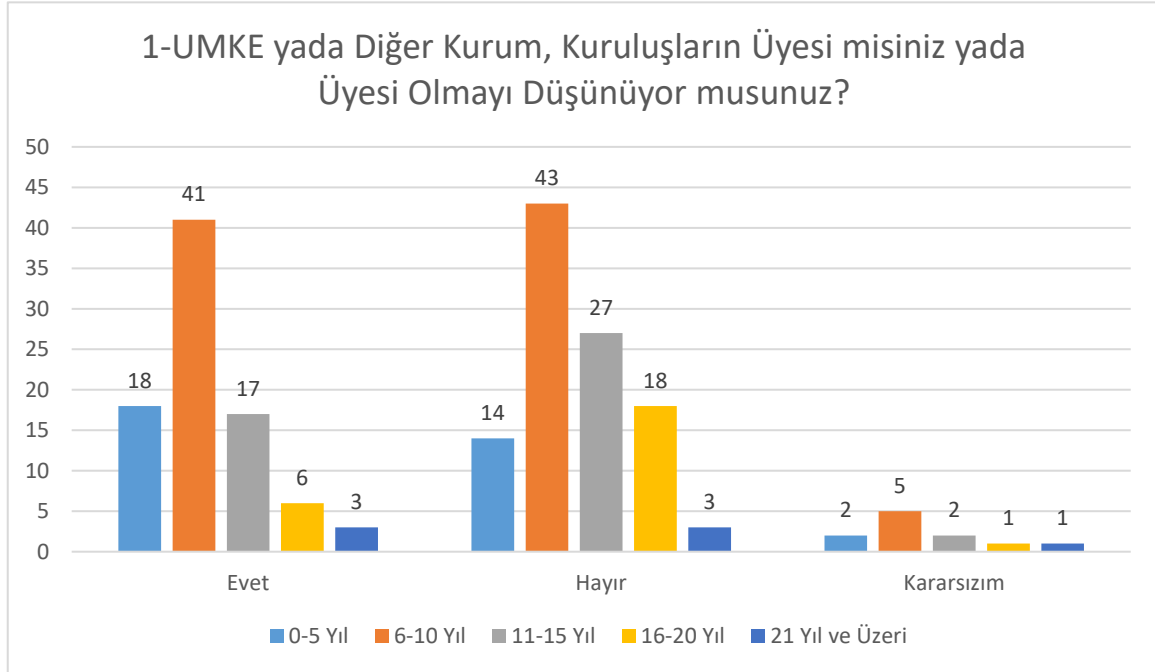
Katılımcılara çalışma yerlerinde yangın söndürücü tüp bulunup bulunmadıkları sorulduğunda doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 31'i evet, 1'i hayır, sağlık memurlarının 37'si evet, 1'i hayır, teknikerlerin 55'i evet, 3'ü hayır, 2'si kararsızım, teknisyenlerin 49'u evet, 2'si hayır, diğer sağlık personellerinin 10'u evet cevabını vermiştir.

Şekil 95. Katılımcıların mesleklerine göre bulunduğunuz kurumda deprem tatbikatında bulundunuz mu?

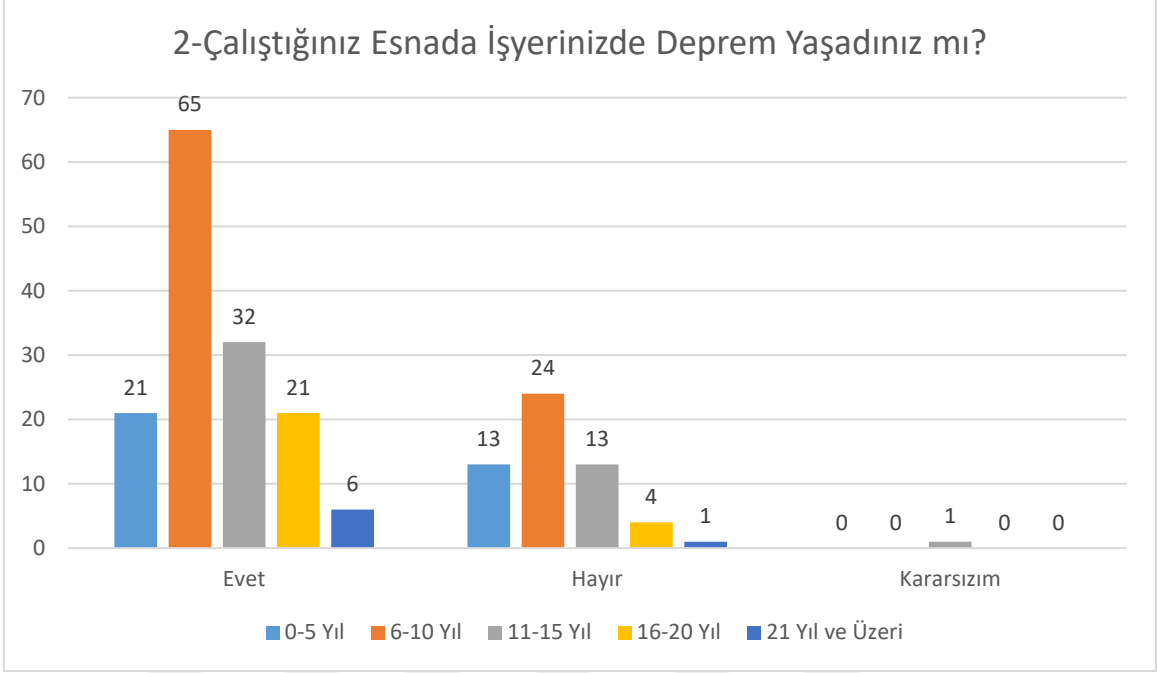
Katılımcılara buldukları kurumda deprem tatbikatında bulunup bulunmadıkları sorulduğunda doktorların 8'i evet, 3'ü hayır, ebe/hemşirelerin 19'u evet, 12'si hayır, sağlık memurlarının 25'i evet, 12'si hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 22'si evet, 35'i hayır, teknisyenlerin 28'i evet, 23'ü hayır, diğer sağlık personellerinin 3'ü evet, 7'si hayır cevabını vermiştir.

Katılımcıların Meslekte Çalışma Sürelerine Göre Sağlık Personeli Çalışma Alanı ile İlgili Deprem Farkındalık Soruları

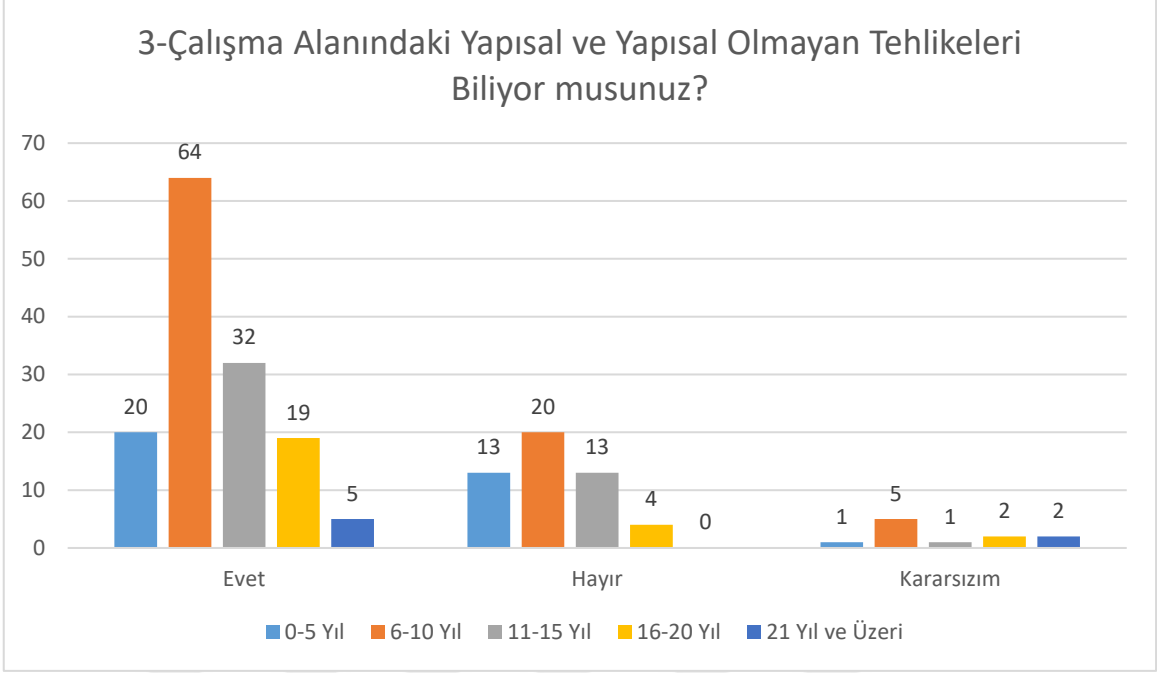
Şekil 96. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi misiniz ya da üyesi olmayı düşünüyor musunuz?

Katılımcılara UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi olup olmadıkları ya da üyesi olmayı düşünüp düşünmedikleri sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 18'i evet, 14'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 41'i evet, 43'ü hayır, 5'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 17'si evet, 27'si hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 6'sı evet, 18'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 3'ü evet, 3'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

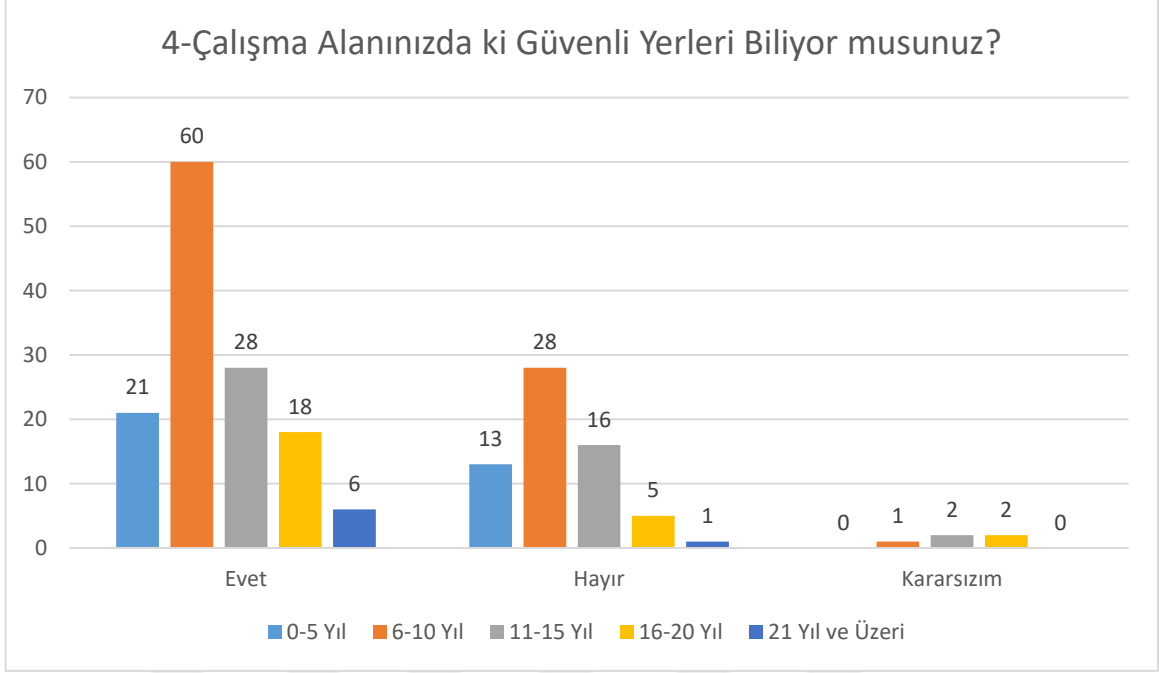
Şekil 97. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalıştığınız esnada işyerinizde deprem yaşadınız mı?

Katılımcılara çalıştığı esnada işyerlerinde deprem yaşayıp yaşamadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 21'i evet, 13'ü hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 65'i evet, 24'ü hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 32'si evet, 13'ü hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 21'i evet, 4'ü hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

Şekil 98. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma alanındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri biliyor musunuz?

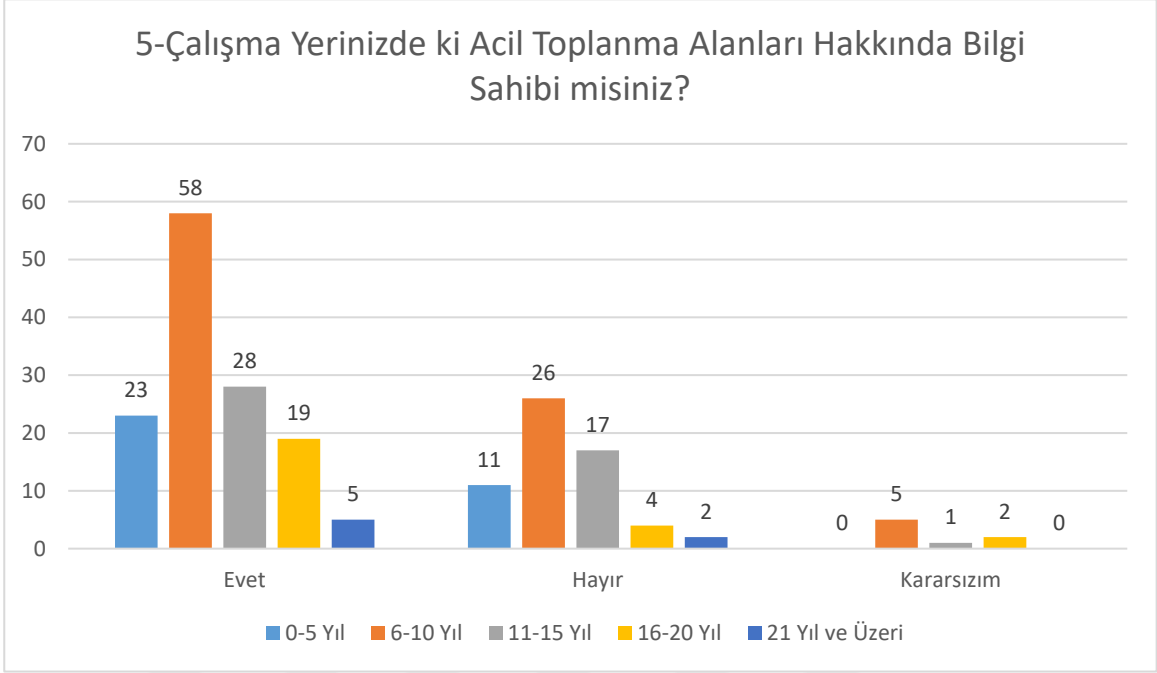
Katılımcılara çalışma alanlarındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri bilip bilmedikleri sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 20'si evet, 13'ü hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 64'ü evet, 20'si hayır, 5'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 32'si evet, 13'ü hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 19'u evet, 4'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 5'i evet, 2'si kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil 99. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma alanınızda ki güvenli yerleri biliyor musunuz?

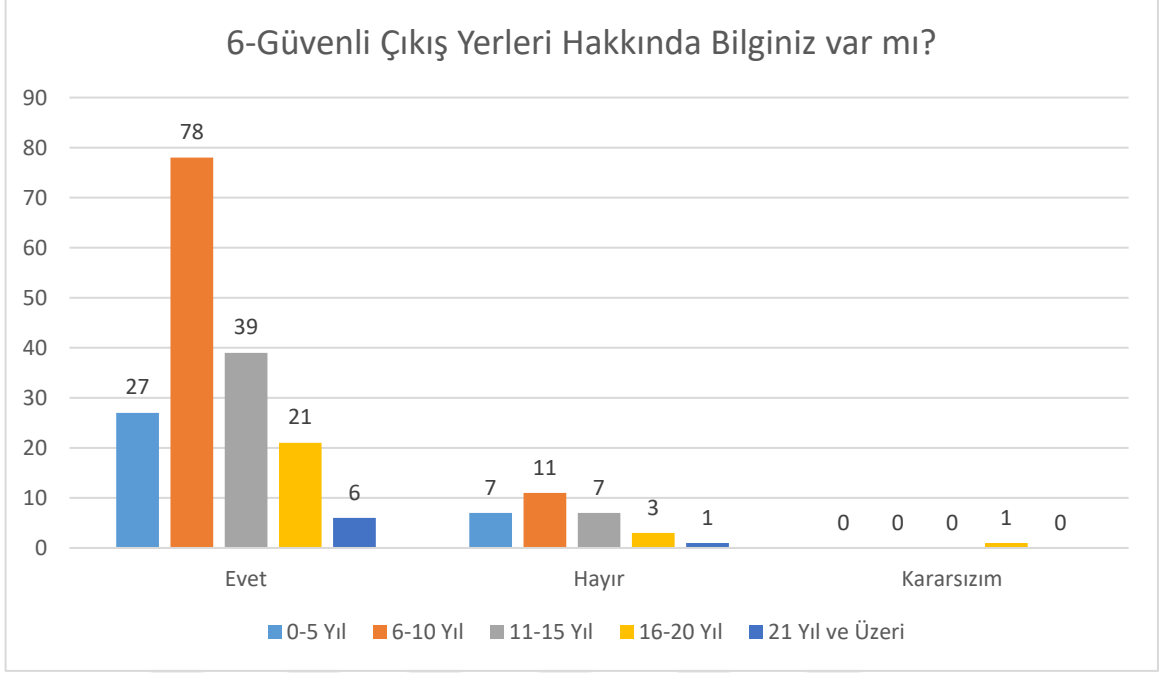
Katılımcılara çalışma alanlarındaki güvenli yerleri bilip bilmedikleri sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 21'i evet, 13'ü hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 60'ı evet, 28'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 28'i evet, 16'sı hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 18'i evet, 5'i hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

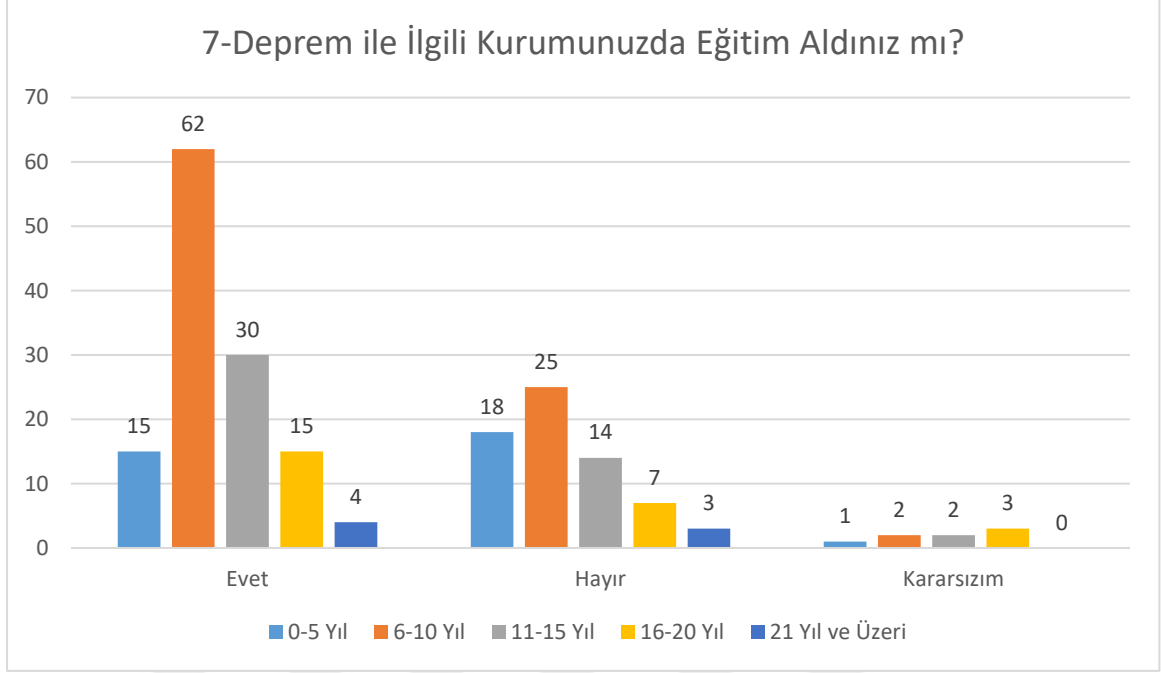
Şekil 100. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma yerinizde ki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara çalışma yerlerindeki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 23'ü evet, 11'i hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 58'i evet, 26'sı hayır, 5'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 28'i evet, 17'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 19'u evet, 4'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 5'i evet, 2'si hayır cevabını vermiştir.

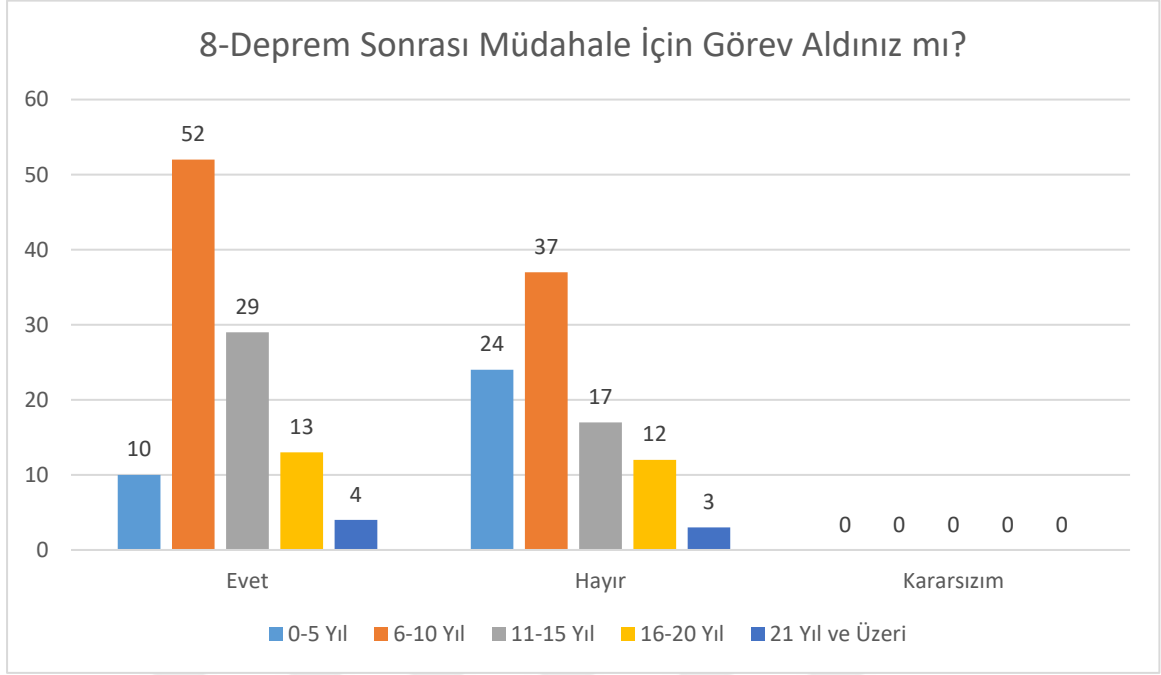
Şekil 101. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre güvenli çıkış yerleri hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara güvenli çıkış yerleri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 27'si evet, 7'si hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 78'i evet, 11'i hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 39'u evet, 7'si hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 21'i evet, 3'ü hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

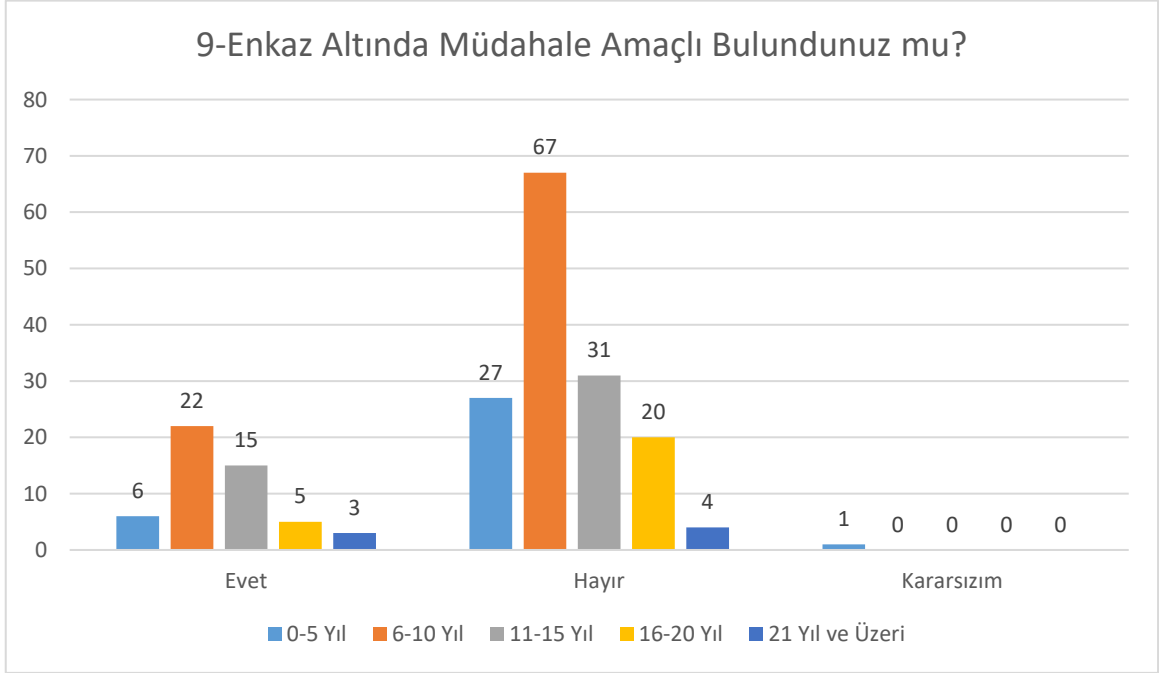
Şekil 102. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre deprem ile ilgili kurumunuzda eğitim aldınız mı?

Katılımcılara deprem ile ilgili kurumlarında eğitim alıp almadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 15'i evet, 18'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 62'si evet, 25'i hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 30'u evet, 14'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 15'i evet, 7'si hayır, 3'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir.

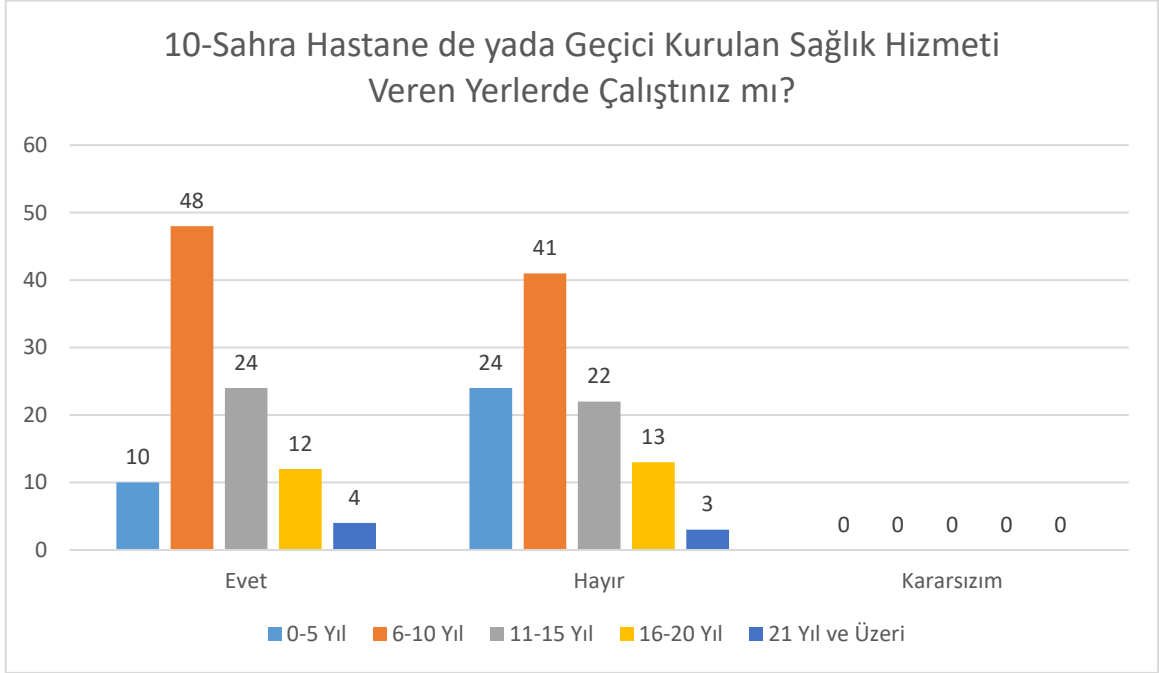
Şekil 103. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre deprem sonrası müdahale için görev aldınız mı?

Katılımcılara deprem sonrası müdahale için görev alıp almadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 10'u evet, 24'ü hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 52'si evet, 37'si hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 29'u evet, 17'si hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 13'ü evet, 12'si hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır, cevabını vermiştir.

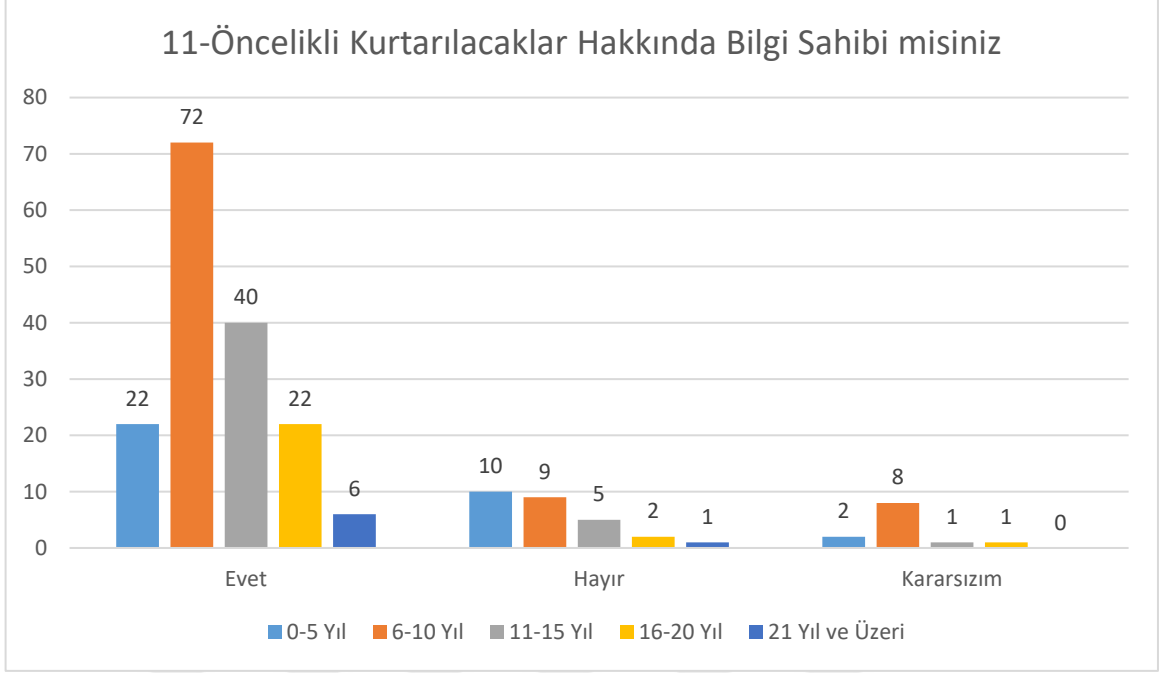
Şekil 104. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre enkaz altında müdahale amaçlı bulundunuz mu?

Katılımcılara enkaz altında müdahale amaçlı bulunup bulunmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 6'sı evet, 27'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 22'si evet, 67'si hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 15'i evet, 31'i hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 5'i evet, 20'si hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 3'ü evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir.

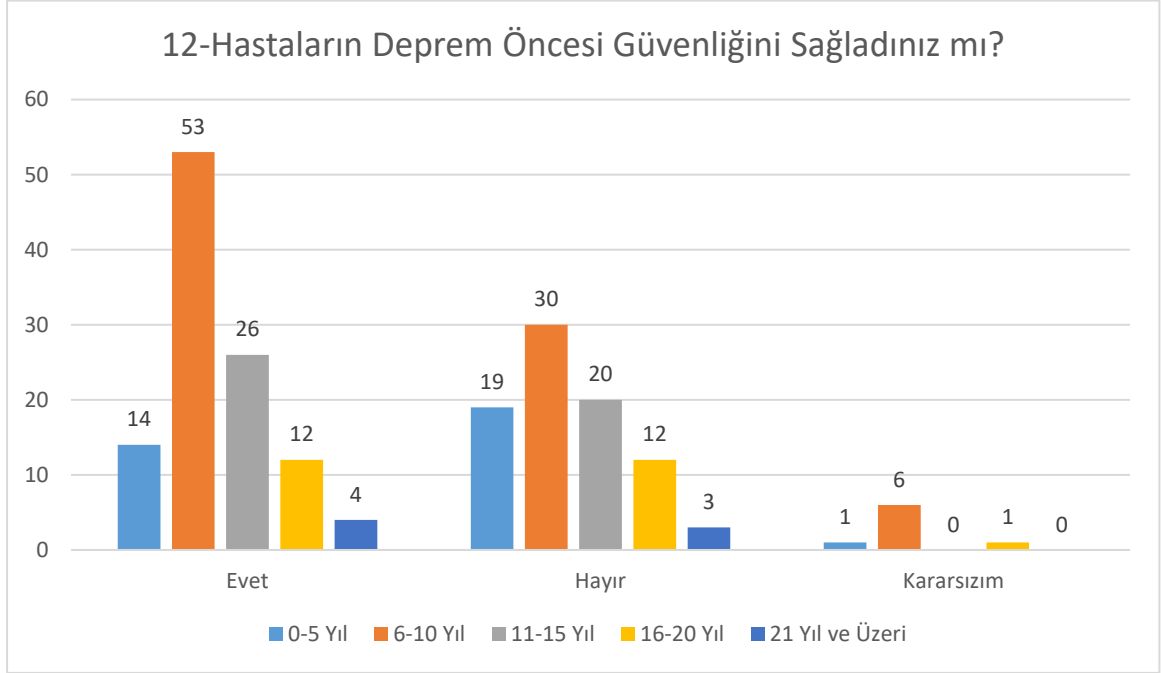
Şekil 105. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre sahra hastane de ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalıştınız mı?

Katılımcılara sahra hastanede ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalışıp çalışmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 10'u evet, 24'ü hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 48'i evet, 41'i hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 24'ü evet, 22'si hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 12'si evet, 13'ü hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir.

Şekil 106. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre öncelikli kurtarılabacaklar hakkında bilgi sahibi misiniz?

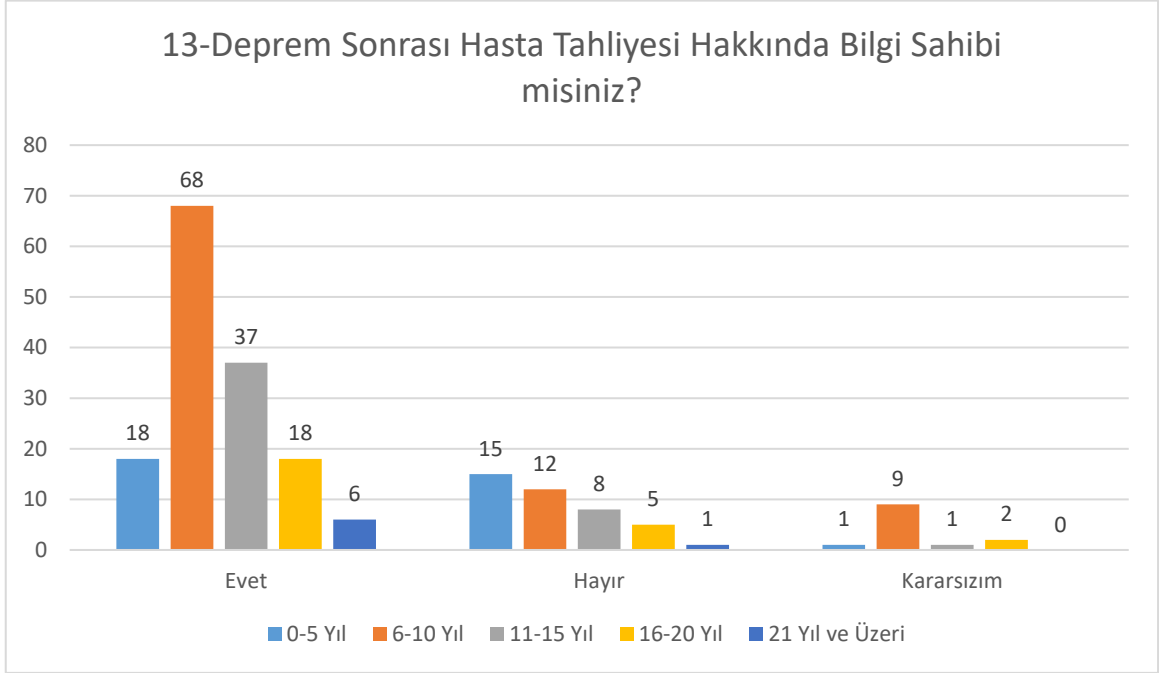
Katılımcılara öncelikli kurtarılabacaklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 22'si evet, 10'u hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 72'si evet, 9'u hayır, 8'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 40'ı evet, 5'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 22'si evet, 2'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

Şekil 107. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre hastaların deprem öncesi güvenliğini sağladınız mı?

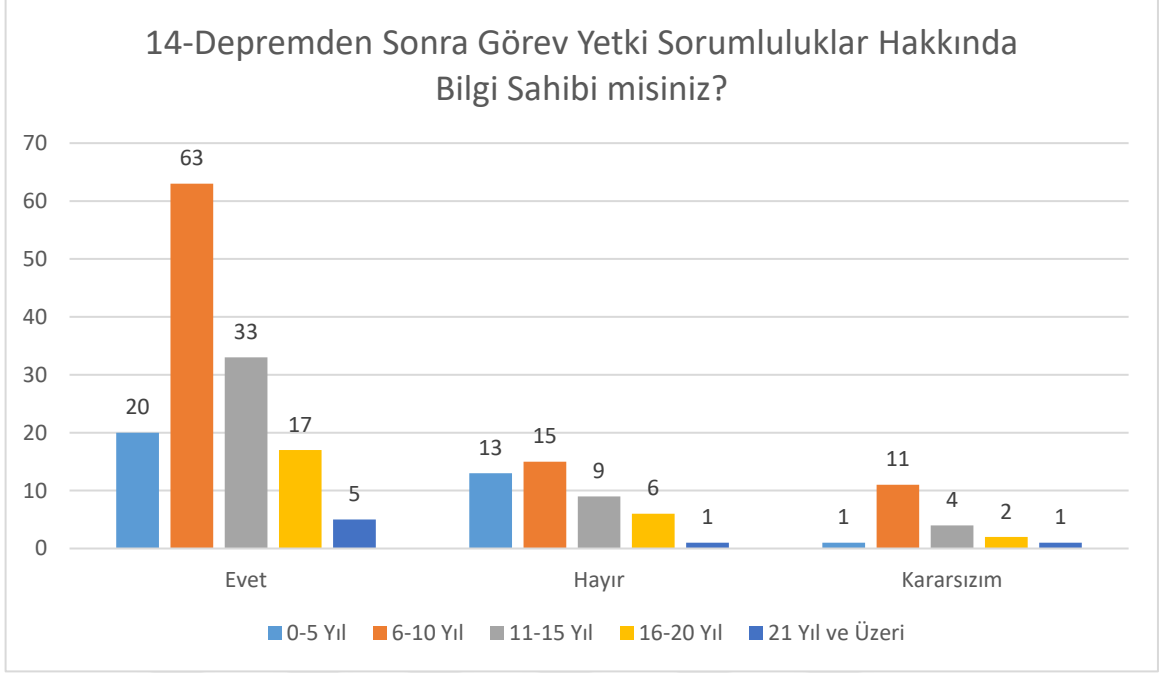
Katılımcılara hastaların deprem öncesi güvenliklerini sağlayıp sağlamadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 14'ü evet, 19'u hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 53'ü evet, 30'u hayır, 6'sı kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 26'sı evet, 20'si hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 12'si evet, 12'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir.

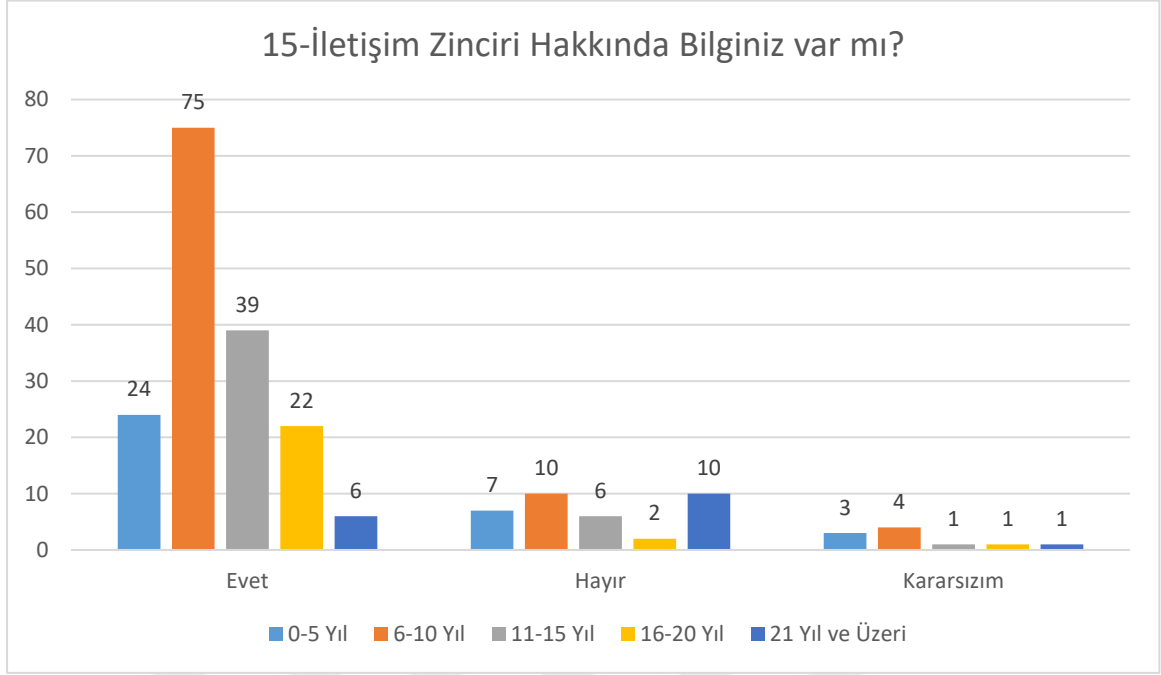
Şekil 108. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara deprem sonrası hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 18'i evet, 15'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 68'i evet, 12'si hayır, 9'u kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 37'si evet, 8'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 18'i evet, 5'i hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

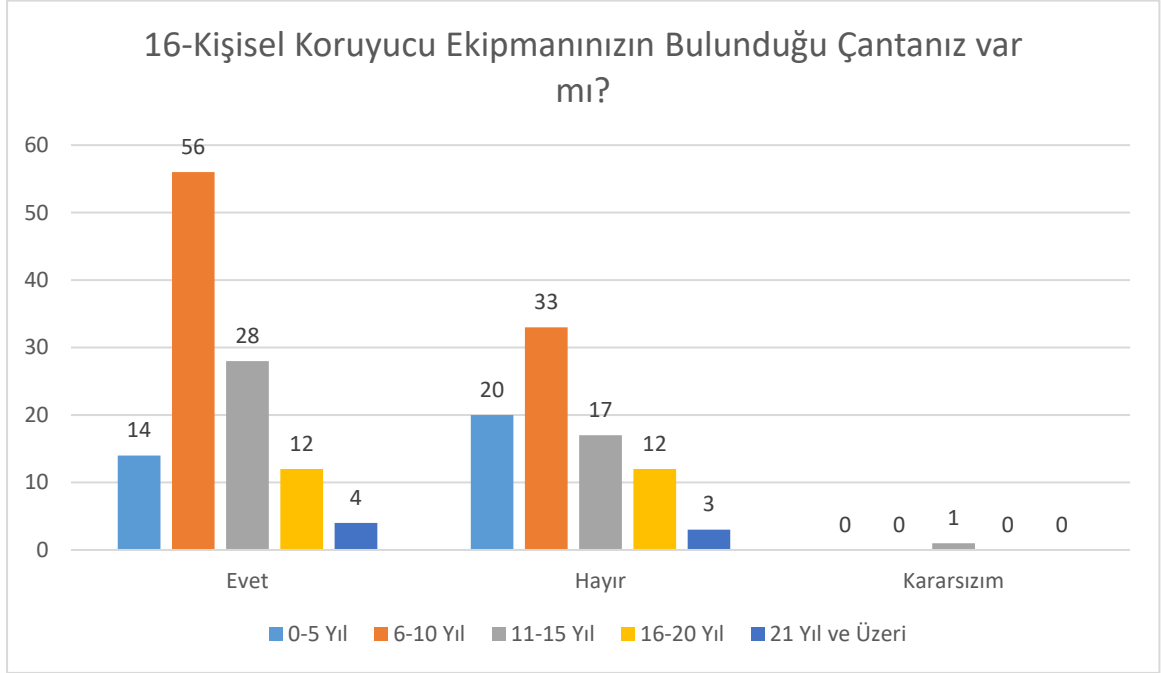
Şekil 109. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre depremde sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi misiniz?

Katılımcılara depremde sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 20'si evet, 13'ü hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 63'ü evet, 15'i hayır, 11'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 33'ü evet, 9'u hayır, 4'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 17'si evet, 6'sı hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 5'i evet, 1'i hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

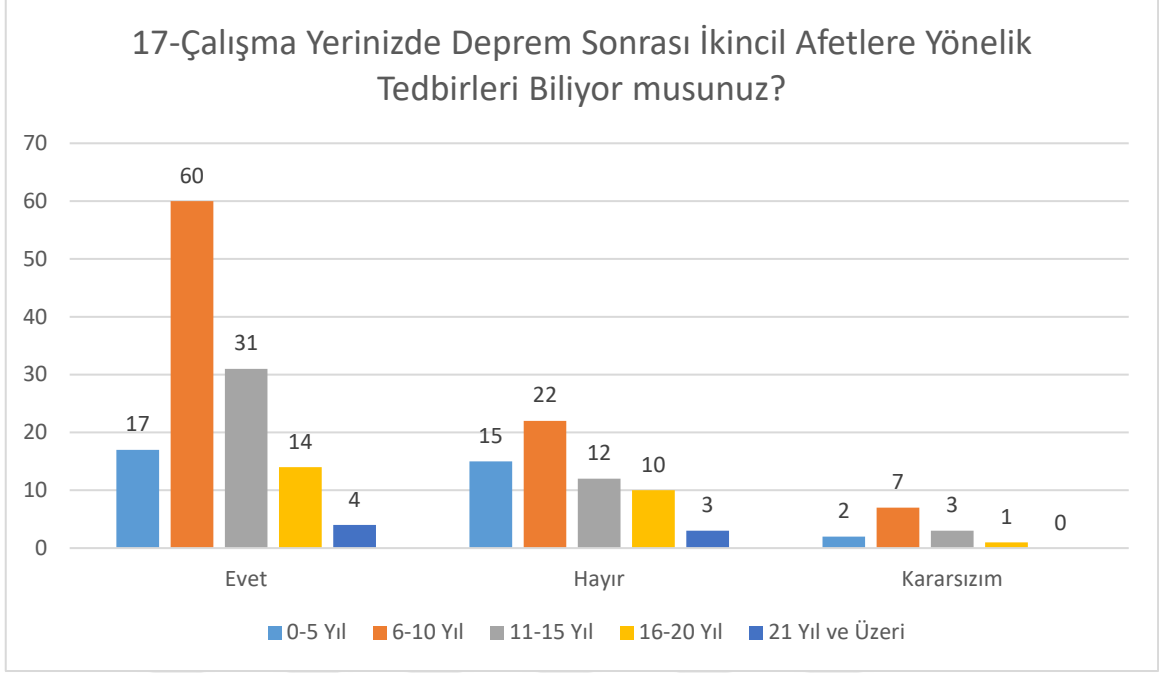
Şekil 110. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre iletişim zinciri hakkında bilginiz var mı?

Katılımcılara iletişim zinciri hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 24'ü evet, 7'si hayır, 3'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 75'i evet, 10'u hayır, 4'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 39'u evet, 6'sı hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 22'si evet, 2'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 10'u hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

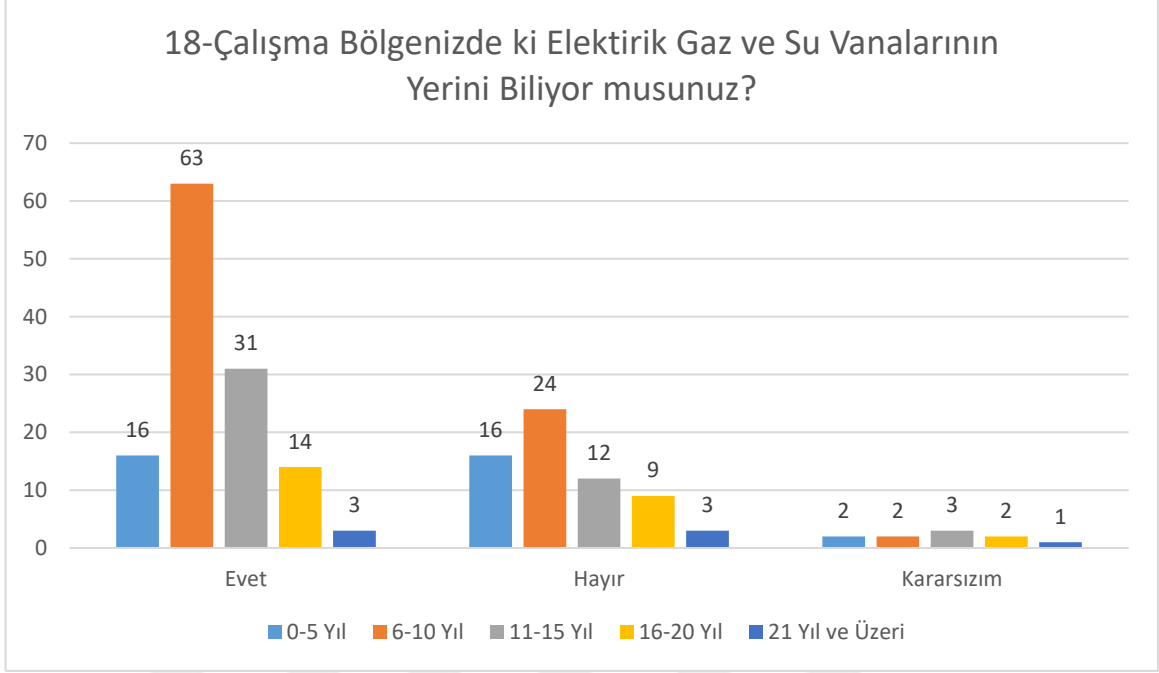
Şekil 111. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre kişisel koruyucu ekipmanınızın bulunduğu çantanız var mı?

Katılımcılara kişisel koruyucu ekipmanlarının bulunduğu çantaya sahip olup olmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 14'ü evet, 20'si hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 56'sı evet, 33'ü hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 28'i evet, 17'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 12'si evet, 12'si hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir.

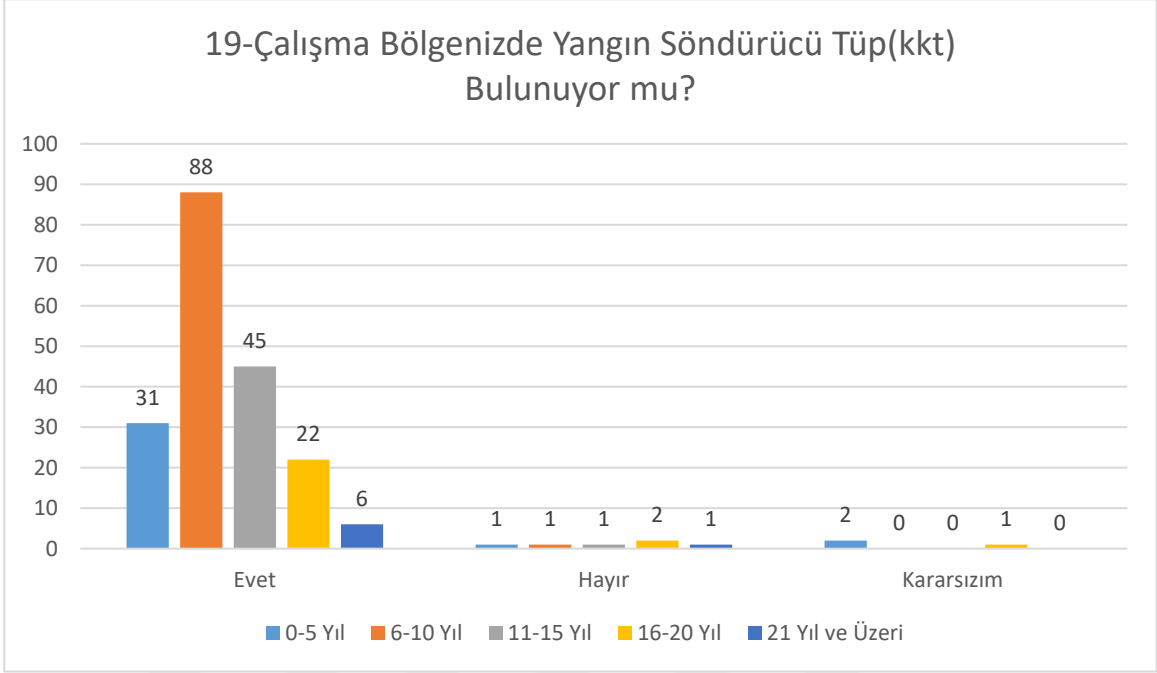
Şekil 112. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma yerinizde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma yerlerinde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri bilip bilmedikleri sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 17'si evet, 15'i hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 60'ı evet, 22'si hayır, 7'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 31'i evet, 12'si hayır, 3'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 14'ü evet, 10'u hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir.

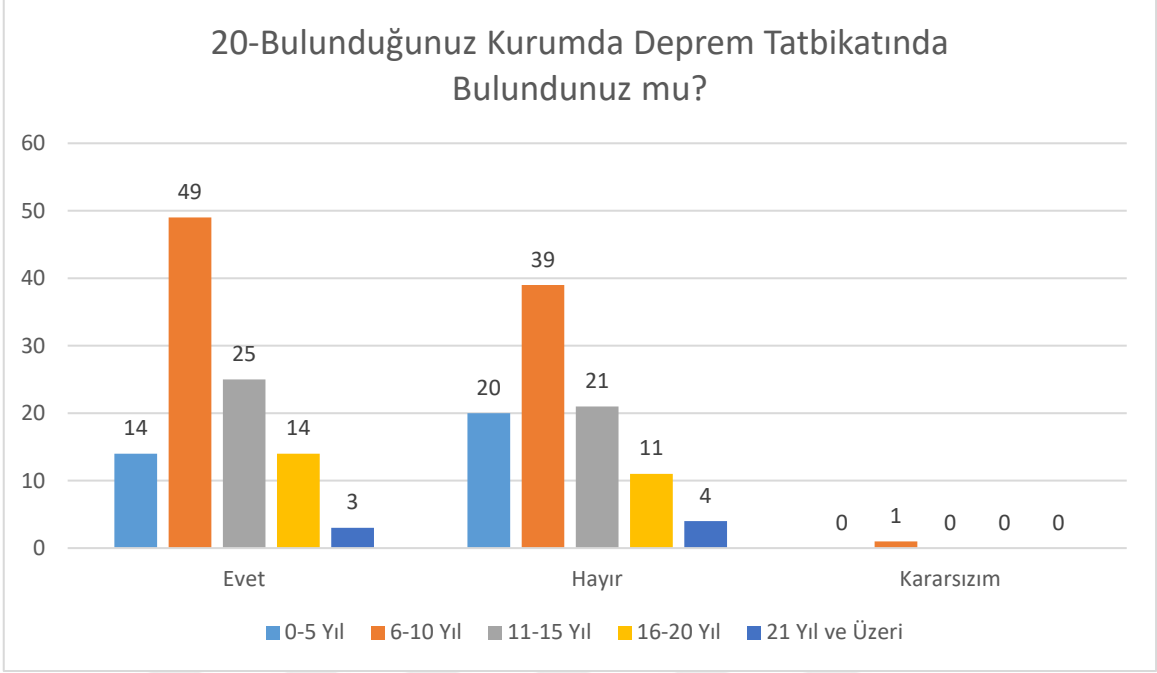
Şekil 113. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma bölgenizde ki elektrik gaz ve su vanalarının yerini biliyor musunuz?

Katılımcılara çalışma bölgelerindeki elektrik gaz ve su vanalarının yerlerini bilip bilmedikleri sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 16'sı evet, 16'sı hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 63'ü evet, 24'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 31'i evet, 12'si hayır, 3'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 14'ü evet, 9'u hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 3'ü evet, 3'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

Şekil114. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre çalışma bölgenizde yangın söndürücü tüp(kkt) bulunuyor mu?

Katılımcılara çalışma bölgelerinde yangın söndürücü tüp bulunup bulunmadığı sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 31'i evet, 1'i hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 88'i evet, 1'i hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 45'i evet, 1'i hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 22'si evet, 2'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

Şekil 115. Katılımcıların meslekte çalışma sürelerine göre bulunduğu kurumda deprem tatbikatında bulundunuz mu?

Katılımcılara buldukları kurumda deprem tatbikatında bulunup bulunmadıkları sorulduğunda meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 14'ü evet, 20'si hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 49'u evet, 39'u hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 25'i evet, 21'i hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 14'ü evet, 11'i hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 3'ü evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

- Katılımcılara yaşadıkları binada yapısal ve yapısal olmayan riskler hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 129 kişi (%64,2) evet, 58 kişi (%28,9) hayır ve 14 kişi (%7,0) kararsızım cevabını vermiştir.
- Katılımcılara depremden zarar görmemek için yaşadıkları yerde önlemler alıp almadıkları sorulduğunda 129 kişi (%64,2) evet, 53 kişi (%26,4) hayır ve 19 kişi (%9,5) kararsızım cevabını vermiştir.
- Katılımcılara deprem sonrası güvenli toplanma alanları hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 152 kişi (%75,6) evet, 31 kişi (%15,4) hayır ve 18 kişi (%9,0) kararsızım cevabını vermiştir.
- Katılımcılara evlerinin içinde güvenli alanlar belirleyip belirlemedikleri sorulduğunda 143 kişi (%71,1) evet, 48 kişi (%23,9) hayır ve 10 kişi (%5,0) kararsızım cevabını vermiştir.
- Katılımcılara aile bireyleri içerisinde acil durum planı yapıp yapmadıkları sorulduğunda 108 kişi (%53,7) evet, 82 kişi (%40,8) hayır ve 11 kişi (%5,5) kararsızım cevabını vermiştir.
- Katılımcılara yaşadıkları bölgede depremler ile ilgili eğitim vb. etkinliklere kurslara katılıp katılmadıkları sorulduğunda 133 kişi (%66,2) evet, 61 kişi (%30,3) hayır ve 7 kişi (%3,5) kararsızım cevabını vermiştir.
- Katılımcılara deprem ile ilgili müdahale amaçlı eğitim alıp almadıkları sorulduğunda 149 kişi (%74,1) evet, 52 kişi (%25,9) hayır cevabını vermiştir.
- Katılımcılara temel afet bilinci eğitimi alıp almadıkları sorulduğunda 160 kişi (%79,6) evet, 35 kişi (%17,4) hayır ve 6 kişi (%3,0) kararsızım cevabını vermiştir.
- Katılımcılara DASK haricinde farklı bir sigorta yaptırap yaptırmadıkları sorulduğunda 74 kişi (%36,8) evet, 121 kişi (%60,2) hayır ve 6 kişi (%3,0) kararsızım cevabını vermiştir.

Ankete katılan Çanakkale il sağlık müdürlüğüne bağlı çeşitli birimlerde çalışan, çeşitli branşlarda ki 201 sağlık çalışanına yapılan internet tabanlı ankette 1. bölüm temel afet bilgisi ile ilgili cevaplardan deprem farkındalık bilinç ve bilgi düzeyinin istatistiksel olarak temel deprem farkındalık düzeyinin yeterli derece olduğu anlaşılmıştır.

- Katılımcılara UMKE ya da diğer kurum, kuruluşların üyesi olup olmadıkları ya da üyesi olmayı düşünüp düşünmedikleri sorulduğunda 85 kişi (%42,3) evet, 105 kişi (%52,2) hayır ve 11 kişi (%5,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 65'i evet, 52'si hayır 6'sı kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 17'si evet, 49'u hayır, 3'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 3'ü evet, 4'ü hayır ve 2'si kararsızım cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 18'i evet, 14'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 41'i evet, 43'ü hayır, 5'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 17'si evet, 27'si hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 6'sı evet, 18'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 3'ü evet, 3'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Doktorların 4'ü evet, 7'si hayır, ebe/hemşirelerin 10'u evet, 14'ü hayır, 7'si kararsızım, sağlık memurlarının 16'sı evet, 22'si hayır, teknikerlerin 30'u evet, 28'i hayır, 2'si kararsızım, teknisyenlerin 21'i evet, 28'i hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 4'ü evet, 6'sı hayır cevabını vermiştir. Sağlık personellerinin, UMKE temel eğitimleri ile depremler konusunda bilgi düzeylerinde artış sağlanmakta ve bu eğitimi alan personeller olay yerinde etkin müdahalede bulunabilmektedir.
- Katılımcılara çalıştıkları sırada işyerinde deprem yaşayıp yaşamadıkları sorulduğunda 145 kişi (%72,1) evet, 55 kişi (%27,4) hayır ve 1 kişi (%0,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 86'i evet, 37'si hayır, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 51'i evet, 17'si hayır, 1'i kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 8'i evet, 1'i hayır cevabını vermiştir. Doktorların 8'i evet, 3'ü hayır, ebe/hemşirelerin 26'sı evet, 5'i hayır, sağlık memurlarının 28'i evet, 10'u hayır, teknikerlerin 40'ı evet, 20'si hayır, teknisyenlerin 35'i evet, 15'i hayır, 1'i kararsızım, diğer sağlık personellerinin 8'i evet, 2'si hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 21'i evet, 13'ü hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 65'i evet, 24'ü hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 32'si evet, 13'ü hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl

olanların 21'i evet, 4'ü hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

- Katılımcılara çalışma alanındaki yapısal ve yapısal olmayan tehlikeleri bilip bilmedikleri sorulduğunda 140 kişi (%69,7) evet, 50 kişi (%24,9) hayır ve 11 kişi (%5,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 82'si evet, 35'i hayır 6'sı kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 51'i evet, 15'i hayır, 3'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet ve 2'si kararsızım cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 24'ü evet, 4'ü hayır, 3'ü kararsızım, sağlık memurlarının 20'u evet, 7'si hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 34'ü evet, 24'ü hayır, 2'si kararsızım, teknisyenlerin 37'si evet, 10'u hayır, 4'ü kararsızım, diğer sağlık personellerinin 5'i evet, 4'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 20'si evet, 13'ü hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 64'ü evet, 20'si hayır, 5'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 32'si evet, 13'ü hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 19'u evet, 4'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 5'i evet, 2'si kararsızım cevabını vermiştir.
- Katılımcılara çalışma alanındaki güvenli yerleri bilip bilmedikleri sorulduğunda 133 kişi (%66,2) evet, 63 kişi (%31,3) hayır ve 5 kişi (%2,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 77'si evet, 45'i hayır 1'i kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 49'u evet, 17'si hayır, 3'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet, 1'i hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 25'i evet, 5'i hayır, 1'i kararsızım, sağlık memurlarının 26'sı evet, 11'i hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 32'si evet, 27'si hayır, 1'i kararsızım, teknisyenlerin 34'ü evet, 15'i hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 4'ü hayır, cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 21'i evet, 13'ü hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 60'ı evet, 28'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 28'i evet, 16'sı hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 18'i evet, 5'i hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.

- Katılımcılara çalışma alanındaki acil toplanma alanları hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 133 kişi (%66,2) evet, 60 kişi (%29,9) hayır ve 8 kişi (%4,0) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 78'i evet, 40'i hayır, 5'i kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 48'i evet, 19'u hayır, 2'si kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet, 1'i hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 24'ü evet, 5'i hayır, 2'si kararsızım, sağlık memurlarının 25'i evet, 11'i hayır, 2'si kararsızım, teknikerlerin 34'ü evet, 25'i hayır, 1'i kararsızım, teknisyenlerin 34'ü evet, 15'i hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 3'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 23'ü evet, 11'i hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 58'i evet, 26'sı hayır, 5'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 28'i evet, 17'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 19'u evet, 4'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 5'i evet, 2'si hayır cevabını vermiştir.
- Katılımcılara deprem ile ilgili kurumlarında eğitim alıp almadıkları sorulduğunda 126 kişi (%62,7) evet, 67 kişi (%33,3) hayır ve 8 kişi (%4,0) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 76'sı evet, 44'ü hayır, 3'ü kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 44'ü evet, 21'i hayır, 4'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 6'sı evet, 2'si hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 22'si evet, 7'si hayır, 2'si kararsızım, sağlık memurlarının 29'u evet, 8'i hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 26'sı evet, 29'u hayır, 5'i kararsızım, teknisyenlerin 33'ü evet, 18'i hayır, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 4'ü hayır, cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 15'i evet, 18'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 62'si evet, 25'i hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 30'u evet, 14'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 15'i evet, 7'si hayır, 3'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir.
- Katılımcılara deprem sonrasında müdahale için görev alıp almadıkları sorulduğunda 108 kişi (%53,7) evet, 93 kişi (%46,3) hayır cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 56'sı evet, 67'si hayır, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 47'si evet, 22'si hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 4'ü

hayır cevabını vermiştir. Doktorların 8'i evet, 3'ü hayır, ebe/hemşirelerin 21'i evet, 10'u hayır, sağlık memurlarının 26'sı evet, 12'si hayır, teknikerlerin 26'sı evet, 34'ü hayır, teknisyenlerin 24'ü evet, 27'si hayır, diğer sağlık personellerinin 3'ü evet, 7'si hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 10'u evet, 24'ü hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 52'si evet, 37'si hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 29'u evet, 17'si hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 13'ü evet, 12'si hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır, cevabını vermiştir.

- Katılımcılara enkaz altında müdahale için bulunup bulunmadıkları sorulduğunda 51 kişi (%25,4) evet, 149 kişi (%74,1) hayır ve 1 kişi (%0,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 29'u evet, 93'ü hayır, 1'i kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 19'u evet, 50'si hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 3'ü evet, 6'sı hayır cevabını vermiştir. Doktorların 4'ü evet, 7'si hayır, ebe/hemşirelerin 6'sı evet, 25'i hayır, sağlık memurlarının 16'sı evet, 22'si hayır, teknikerlerin 11'i evet, 48'i hayır, 1'i kararsızım, teknisyenlerin 12'si evet, 39'u hayır, diğer sağlık personellerinin 2'si evet, 8'i hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 6'sı evet, 27'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 22'si evet, 67'si hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 15'i evet, 31'i hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 5'i evet, 20'si hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 3'ü evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir. Enkaz alanları genellikle sıcak bölge olduğu için sağlık personellerinin gerekli eğitimleri almadan bu bölgelere girmeleri risklidir. Özellikle deprem kaynaklı enkazlardan, kazazede kurtarma çalışmalarında ikincil depremlerden kaynaklı tekrar enkazlar oluşabilir ve kurtarma ekipleri de enkaz altında kalabilir. Bu bölgelere yeterli eğitimi almış donanımlı personeller girmelidir.
- Katılımcılara sahra hastane de ya da geçici kurulan sağlık hizmeti veren yerlerde çalışıp çalışmadıkları sorulduğunda 98 kişi (%48,8) evet, 103 kişi (%51,2) hayır cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 58'i evet, 65'i hayır, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 37'si evet, 32'si hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 3'ü evet, 6'sı hayır cevabını vermiştir. Doktorların 7'si evet, 4'ü hayır, ebe/hemşirelerin 13'ü evet, 18'i hayır, sağlık memurlarının 25'i evet, 13'ü hayır, teknikerlerin 23'ü evet, 37'si hayır, teknisyenlerin 27'si evet, 24'ü hayır, diğer sağlık personellerinin 3'ü evet, 7'si hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi

0-5 yıl olanların 10'u evet, 24'ü hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 48'i evet, 41'i hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 24'ü evet, 22'si hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 12'si evet, 13'ü hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir. Sahra hastaneleri genellikle afetlerden sonra kurulan o bölgede geçici sağlık hizmeti vermeyi amaçlayan donanımlı hastanelerdir. Burada görevlendirilecek personelin gerekli eğitimi almış olması gerekmektedir.

- Katılımcılara öncelikli kurtarılacaklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 162 kişi (%80,6) evet, 27 kişi (%13,4) hayır ve 12 kişi (%6,0) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 96'sı evet, 17'si hayır, 10'u kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 58'i evet, 9'u hayır, 2'si kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 8'i evet, 1'i hayır cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 25'i evet, 3'ü hayır, 3'ü kararsızım, sağlık memurlarının 32'si evet, 3'ü hayır, 3'ü kararsızım, teknikerlerin 45'i evet, 11'i hayır, 4'ü kararsızım, teknisyenlerin 44'ü evet, 5'i hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 22'si evet, 10'u hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 72'si evet, 9'u hayır, 8'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 40'i evet, 5'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 22'si evet, 2'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.
- Katılımcılara hastaların deprem öncesinde güvenliklerini sağlayıp sağlamadıkları sorulduğunda 109 kişi (%54,2) evet, 84 kişi (%41,8) hayır ve 8 kişi (%4,0) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 62'si evet, 54'ü hayır, 7'si kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 42'si evet, 27'si hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 3'ü hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 18'i evet, 10'u hayır, 3'ü kararsızım, sağlık memurlarının 29'u evet, 6'sı hayır, 3'ü kararsızım, teknikerlerin 22'si evet, 38'i hayır, teknisyenlerin 29'u evet, 20'si hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 1'i evet, 9'u hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 14'ü evet, 19'u hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 53'ü evet, 30'u hayır, 6'sı kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 26'sı evet, 20'si hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 12'si

evet, 12'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir. Sağlık kurumlarında tedavi gören her hastanın tedaviye başlamadan önce her türlü acil duruma karşı güvenlikleri sağlanmalıdır. Sağlık personelleri hastaların güvenliğinden sorumludur.

- Katılımcılara deprem sonrasında hasta tahliyesi hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 147 kişi (%73,1) evet, 41 kişi (%20,4) hayır ve 13 kişi (%6,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 85'i evet, 28'i hayır, 10'u kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 55'i evet, 12'si hayır, 2'si kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 7'si evet, 1'i hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 26'sı evet, 2'si hayır, 3'ü kararsızım, sağlık memurlarının 30'u evet, 3'ü hayır, 5'i kararsızım, teknikerlerin 36'sı evet, 22'si hayır, 2'si kararsızım, teknisyenlerin 41'i evet, 7'si hayır, 3'ü kararsızım, diğer sağlık personellerinin 4'ü evet, 6'sı hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 18'i evet, 15'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 68'i evet, 12'si hayır, 9'u kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 37'si evet, 8'i hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 18'i evet, 5'i hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 6'sı evet, 1'i hayır cevabını vermiştir.
- Katılımcılara depremden sonra görev yetki sorumluluklar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulduğunda 138 kişi (%68,7) evet, 44 kişi (%21,9) hayır ve 19 kişi (%9,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 80'i evet, 30'u hayır, 13'ü kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 52'si evet, 13'ü hayır, 4'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 6'sı evet, 1'i hayır ve 2'si kararsızım cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 22'si evet, 4'ü hayır, 5'i kararsızım, sağlık memurlarının 29'u evet, 4'ü hayır, 5'i kararsızım, teknikerlerin 34'ü evet, 22'si hayır, 4'ü kararsızım, teknisyenlerin 40'ı evet, 6'sı hayır, 5'i kararsızım, diğer sağlık personellerinin 3'ü evet, 7'si hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 20'si evet, 13'ü hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 63'ü evet, 15'i hayır, 11'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 33'ü evet, 9'u hayır, 4'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 17'si evet, 6'sı hayır, 2'si

kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 5'i evet, 1'i hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir.

- Katılımcılara kişisel koruyucu ekipmanlarının bulunduğu çantalarının olup olmadıkları sorulduğunda 115 kişi (%57,2) evet, 85 kişi (%42,3) hayır ve 1 kişi (%0,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 63'ü evet, 60'ı hayır, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 47'si evet, 21'i hayır, 1'i kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir. Doktorların 7'si evet, 4'ü hayır, ebe/hemşirelerin 19'u evet, 12'si hayır, sağlık memurlarının 25'i evet, 12'si hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 33'ü evet, 27'si hayır, teknisyenlerin 29'u evet, 22'si hayır, diğer sağlık personellerinin 2'si evet, 8'i hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 14'ü evet, 20'si hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 56'sı evet, 33'ü hayır, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 28'i evet, 17'si hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 12'si evet, 12'si hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir.
- Katılımcılara çalışma yerlerinde deprem sonrası ikincil afetlere yönelik tedbirleri bilip bilmedikleri sorulduğunda 126 kişi (%62,7) evet, 62 kişi (%30,8) hayır ve 13 kişi (%6,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 75'i evet, 39'u hayır, 9'u kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 46'sı evet, 19'u hayır, 4'ü kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 19'u evet, 11'i hayır, 1'i kararsızım, sağlık memurlarının 26'sı evet, 9'u hayır, 3'ü kararsızım, teknikerlerin 32'si evet, 24'ü hayır, 4'ü kararsızım, teknisyenlerin 37'si evet, 11'i hayır, 3'ü kararsızım, diğer sağlık personellerinin 2'si evet, 6'sı hayır, 2'si kararsızım cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 17'si evet, 15'i hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 60'ı evet, 22'si hayır, 7'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 31'i evet, 12'si hayır, 3'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 14'ü evet, 10'u hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 4'ü evet, 3'ü hayır cevabını vermiştir.
- Katılımcılara çalışma yerlerindeki elektrik gaz ve su vanalarının yerlerini bilip bilmedikleri sorulduğunda 127 kişi (%63,2) evet, 64 kişi (%31,8) hayır ve 10 kişi (%5,0) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 75'i

evet, 44'ü hayır, 4'ü kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 48'i evet, 16'sı hayır, 5'i kararsızım, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 4'ü evet, 4'ü hayır ve 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Doktorların 10'u evet, 1'i hayır, ebe/hemşirelerin 15'i evet, 12'si hayır, 4'ü kararsızım, sağlık memurlarının 26'sı evet, 9'u hayır, 3'ü kararsızım, teknikerlerin 33'ü evet, 27'si hayır, teknisyenlerin 37'si evet, 12'si hayır, 2'si kararsızım, diğer sağlık personellerinin 6'sı evet, 3'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 16'sı evet, 16'sı hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 63'ü evet, 24'ü hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 31'i evet, 12'si hayır, 3'ü kararsızım, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 14'ü evet, 9'u hayır, 2'si kararsızım, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 3'ü evet, 3'ü hayır, 1'i kararsızım cevabını vermiştir. Çalışma bölgesinde gerekli vanaların yerlerini bilmek ikincil afetlere karşı önlem almamızı sağlar.

- Katılımcılara çalışma yerlerindeki deprem tatbikatında bulunup bulunmadıkları sorulduğunda 105 kişi (%52,2) evet, 95 kişi (%47,3) hayır ve 1 kişi (%0,5) kararsızım cevabını vermiştir. 18-30 yaş aralığındaki katılımcılardan 61'i evet, 61'i hayır, 1'i kararsızım, 31-40 yaş aralığındaki katılımcılardan 39'u evet, 30'u hayır, 41 yaş ve üzeri katılımcılardan 5'i evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir. Doktorların 8'i evet, 3'ü hayır, ebe/hemşirelerin 19'u evet, 12'si hayır, sağlık memurlarının 25'i evet, 12'si hayır, 1'i kararsızım, teknikerlerin 22'si evet, 35'i hayır, teknisyenlerin 28'i evet, 23'ü hayır, diğer sağlık personellerinin 3'ü evet, 7'si hayır cevabını vermiştir. Meslekte çalışma süresi 0-5 yıl olanların 14'ü evet, 20'si hayır, meslekte çalışma süresi 6-10 yıl olanların 49'u evet, 39'u hayır, 1'i kararsızım, meslekte çalışma süresi 11-15 yıl olanların 25'i evet, 21'i hayır, meslekte çalışma süresi 16-20 yıl olanların 14'ü evet, 11'i hayır, meslekte çalışma süresi 21 yıl ve üzeri olanların 3'ü evet, 4'ü hayır cevabını vermiştir.

Ankete katılan Çanakkale il sağlık müdürlüğüne bağlı çeşitli birimlerde çalışan, çeşitli branşlarda ki 201 sağlık çalışanına yapılan internet tabanlı ankette 2. bölüm sağlık personeli çalışma alanı ile ilgili deprem farkındalık sorularının cevaplarından personellerin kurumlarında yeterli düzeyde deprem farkındalık eğitimi

verilemediği ve tatbikatların yeterli düzeyde yapılamadığı için orta düzeyde farkındalık sonucuna varılmıştır.

Öneri olarak kurumda düzenli aralıklarla afet ve deprem eğitimi verilerek farkındalık düzeyinde artış sağlanması, depremler hakkında farkındalık oluşturulması böylece ister normal gündelik yaşamda olsun ister çalışma anında afetlerin özellikle depremlerin yıkıcı etkisinin en aza indirmesi hedeflenerek can ve mal kaybı en aza indirgenir.

KAYNAKÇA

- Adaş, G., Turgut, N. ve Akçakaya A. (2012). “Büyük afetlerde sağlık hizmetlerinin planlanması organizasyonu ve triaj”. *Okmeydanı Tıp Dergisi*, 28(2), 124-134.
- AFAD (2022a). T.C. İçişleri Bakanlığı-Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. *Afet türleri* Erişim: 15.06.2022, Afet Türleri (afad.gov.tr).
- AFAD (2022b). T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. Türkiye deprem tehlike haritası Erişim: 15.06.2022, <https://deprem.afad.gov.tr/deprem-tehlike-haritasi>.
- AFAD (2018). T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. *Deprem öncesi, anında ve sonrasında yapılması gerekenler* Erişim: 15.06.2022 Deprem Öncesi, Anı ve Sonrası Alabileceğiniz Önlemleri Biliyor Musunuz? (Afad.gov.tr).
- AKUT (2021). *Deprem anında yapılması gerekenler nelerdir?* Erişim: 25.06.2022, Deprem Nedir? | Deprem Önlemleri | AKUT Arama Kurtarma Derneği.
- Ağahan, M. (2018). Çanakkale 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonlarında Görev Yapan Sağlık Personellerinin Afet Farkındalığı ve Afetlere Hazırlık Düzeyleri. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.
- Akdur, R. (2000). Afetler ve afetlerde sağlık hizmetleri. Ankara: *Türkiye Sorunlarına Çözüm Konferansı-3*, 21, 25-27.
- Akdur, R. (2005) “Afetlere karşı sağlık hizmetleri senaryoları yazma deprem örneği”, Afet Tıbbı (Birinci Baskı). Eryılmaz, M, Dizer, U. (ed.), *Ünsal Yayınları*, Ankara, 213-225.
- Akengin, H., Dölek, İ., (2016). “Türkiye`nin Fiziki Coğrafyası (pp.311-364)”. Pegem Akademi, 1. Baskı, Ankara.
- Akol, B. (2009). Çanakkale ve Çevresini Deprem Riskinin İncelenmesi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.
- Arıoğlu, E., Arıoğlu, N., Yılmaz, A. O. ve Girgin, C. (2000). Deprem ve kurtarma ilkeleri. Evrim Yayınevi: İstanbul.

- Aydiner, T. (2014). Doğal Afet Yönetimi: Türkiye’de Doğal Afet Yönetimi Uygulamalarının Tarihsel Bağlamda Değerlendirilmesi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Denizli.
- Bahadır, H. ve Uçku, R. (2018). Uluslararası acil durum veri tabanına göre Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki afetler. *Doğal Afetler ve Çevre Dergisi*, 4(1), 28-33.
- Sarı, B. (2016). Türkiye’de Afet Eğitimi Uygulamalarının Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tezi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.
- Civaner, M., Vatansever, K., Balcıoğlu, H., Yavuz, C. I. ve Sarıkaya, Ö. (2011). “Olağandışı durumlarda sağlık hizmetleri eğitimi: mezuniyet öncesi tıp eğitimi için önemli bir gereklilik”. *Balkan Medical Journal*, 2011(3), 344-350.
- Çamarası, E. (2019). Marmara Bölgesi’nin Depremselliği ve Beklenen Marmara Depreminde, İstanbul’a Çevre İllerden Gelecek Kurtarma Ekiplerinin Afet Anındaki Koordinasyonu: Ulusal Medikal Kurtarma Ekibine Yönelik Bir Uygulama Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.
- Çelebi, İ. (2016). Çanakkale 112 acil sağlık hizmetleri istasyonlarında görev yapan sağlık çalışanlarının şiddetle karşılaşma durumu ve bu durumun tükenmişlik sendromu üzerine etkisi. *Hastane Öncesi Dergisi*, 1(2), 1-13.
- EMDAT (2022). The International Disaster Database. Erişim:15.05.2022, EM-DAT | The international disasters database (emdat.be).
- Ergünay, O. (2005). Afet Yönetiminde İş birliği ve Koordinasyonun Önemi: (Kadıoğlu, M. ve Özdamar, E. (ed.) “Afet Yönetiminin Temel İlkeleri” içinde (9-18) *JICA Türkiye Ofisi Yayını* (1), Ankara.
- Ergünay, O., Gülkan, P. ve Güler, H. H. (2008). Afet yönetimi ile ilgili terimler. M. Kadıoğlu ve E. Özdamar (Ed.), *Afet Zararlarını Azaltmanın Temel İlkeleri* (s. 301-353). Ankara: *JICA Türkiye Ofisi Yayınları* (2).
- Erkal, T. ve Değerliyurt, M. (2009). “Türkiye’de afet yönetimi”. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(22), 147-164.

- Ersoy, Ş. (2017). “The history of the world disasters and what we learned (Dünya Afet Tarihi ve Öğrendiklerimiz)”, *1st Middle East Congress on Disaster and Prehospital Management*, 08 Ekim 2017, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Estrela, T. and Vargas, E. (2012). “Drought management plans in the European Union. The case of Spain”. *Water Resour Manage*, 26(6), 1537–1553.
- Genç, R. ve Pekey, H. (2014). “Endüstriyel tesislerde ortaya çıkabilecek yangın risklerinin bir değerlendirmesi: Kocaeli örneği”. *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırmalar Dergisi*, 2(Özel Sayı), 55-66.
- Işık, Ö., Aydınlioğlu, H. M., Koç, S., Gündoğdu, O., Korkmaz, G., ve Ay, A. (2012). “Afet yönetimi ve afet odaklı sağlık hizmetleri”. *Okmeydanı Tıp Dergisi*, 28(2), 82-123.
- Kadıoğlu, M. (2008). Sel, heyelan ve çığ için risk yönetimi. Kadıoğlu, M. ve Özdamar, E., (ed.). “Afet Zararlarını Azaltmanın Temel İlkeleri”, s. 251-276, *JICA Türkiye Ofisi Yayınları*, (2), Ankara.
- Kanlı, İ. B. ve Ünal, Y. (2004). “Üst düzey planlama sistemi ve afet yönetimi ilişkileri”. *İTÜ Dergisi Seri A: Mimarlık, Planlama, Tasarım*, 3(1), 103- 112.
- Karakoyun, F. ve Kavak, M.T. (2008). “Web Anketin Yararları ve Bir Uygulama Örneği Olarak Fizik Tutum Ölçeğine Uygulanması”. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(11), 129-141.
- Kızıloğlu, F. M., Okuroğlu, M. ve Örüng, İ. (2006). “Kırsal yerleşimler ve doğal afetler”. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Dergisi*, 23(2), 53-58.
- Memiş, L., ve Babaoğlu, C. (2020). “Acil durum ve afet yönetiminde süreç yaklaşımı ve teknoloji”. *Omer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(4).
- Mishra, A. K. and Singh, V. P. (2010). “A review of drought concepts”. *Journal of hydrology*, 391(1-2), 202-216.
- MTA (2022). Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, *Türkiye Aktif Fay Haritası*. Erişim: 15.05.2022, <https://www.mta.gov.tr/>.

- OGM (2021). Yanan orman alanları, 2016-2021. *T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü* Erişim: 25.07.2022, <https://www.ogm.gov.tr/tr/e-kutuphane/resmi-istatistikler>.
- OGM (2021). Yangın sayıları, 2016-2021. *T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü* Erişim: 25.07.2022, <https://www.ogm.gov.tr/tr/e-kutuphane/resmi-istatistikler>.
- OGM (2021). Çıkış nedenlerine göre yangın adetleri, 2016-2021. *T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü* Erişim: 25.07.2022, <https://www.ogm.gov.tr/tr/e-kutuphane/resmi-istatistikler>.
- Özey, R. (2006). *Afetler coğrafyası*. Aktif Yayınevi: İstanbul.
- Öztürk, N. (2003). “Türkiye’de afet yönetimi: Karşılaşılan sorunlar ve çözüm”. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 12(4), 42- 64.
- Sayıl, N. ve Osmanşahin, İ. (2005). “Marmara Bölgesinin Depremselliğinin İncelenmesi”. *Kocaeli 2005 Deprem Sempozyumu*, (s. 1417-1426).
- Şahin, C. (1991). *Türkiye afetler coğrafyası*. Gazi Üniversitesi Yayını: Ankara (21).
- Şahin, C. (2001). “Yurt dışı göçün bireyin psikolojik sağlığı üzerindeki etkisine ilişkin kuramsal bir inceleme”. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 57-67.
- Şahin, C. ve Sipahioğlu, Ş. (2003). *Doğal Afetler ve Türkiye, Genişletilmiş 2. Baskı*, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık: Ankara.
- Şahin, Ş. (2019). “Türkiye’de afet yönetimi ve 2023 hedefleri”. *Türk Deprem Araştırma Dergisi*, 1(2), 180-196.
- Şaroğlu, F., Emre, Ö., Kuşçu, İ. 1992. Türkiye Diri Fay Haritası. *MTA Genel Müdürlüğü*, Ankara.
- Taş, N. (2003). “Yerleşim alanlarında olası deprem zararlarının azaltılması”. *Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 8(1), 225-231.
- TDK (2011). Türk Dil Kurumu Sözlükleri. *Güncel Türkçe sözlük* Erişim:14.06.2022, afet ne demek TDK Sözlük Anlamı (sozluk.gov.tr).

- TDK (2011). Türk Dil Kurumu Sözlükleri. *Güncel Türkçe sözlük* Erişim:14.06.2022, olay ne demek TDK Sözlük Anlamı (sozluk.gov.tr).
- TÜİK (2022). Türkiye İstatistik Kurumu. *Coğrafi istatistik portalı toplan nüfus 2022* Erişim: 19.06.2022, TÜİK- Veri Portalı (tuik.gov.tr).
- Türkiye Bilimler Akademisi, (2022). *Tüba Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü*. Erişim: 19.06.2022, <http://www.tubaterim.gov.tr/>.
- Usta, E. (2019). Afet Yönetiminde Risk Azaltmanın Önemi, Tecrübeler ve Türkiye’deki Uygulama Örnekleri Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Utkucu, M., Budakoğlu, E. ve Kızılbuğa, S. (2017). Şubat 2017 Ayvacık (Çanakkale) deprem silsilesinin sismolojik ön değerlendirme raporu (Tek. Rap. No. 2017-1). T.C. Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü Afet Yönetim ve Araştırma Merkezi, Sakarya.
- Ünal, Y., Işık, E., Şahin, S. ve Yeşil, S. (2017). “Sağlık afet çalışanlarının depremlere ilişkin bireysel hazırlık düzeylerinin değerlendirilmesi: Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri (UMKE) Derneği örneği”. *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 31(2), 71-80.
- Ünsal, H. ve Atabey, S. E. (2016). “Türkiye’de acil durum ve doğal afetlerde sunulan sağlık hizmetlerinin finansmanı”. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(4), 1127-1138.
- Varol, N. ve Gültekin, T. (2016). “Afet antropolojisi”. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(59).
- Yıldırım, K. (2008). “Göçün aile üzerindeki etkisi”. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu, 965-978.

EKLER

EK 1
ÇOMÜ ETİK KURUL ONAYI

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu

Sayı : E-84026528-050.01.04-2100033075
Konu : Başvuru İncelenmesi

03.03.2021

Sayın Cenk GÖKÇE

Yürütücülüğünüzü yapmış olduğunuz 2021-YÖNP-0074 nolu projeniz ile ilgili Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun almış olduğu 25.02.2021 tarih ve 04/39 sayılı kararı aşağıdadır.

Bilgilerinize rica ederim.

KARAR:39- Cenk GÖKÇE'nin sorumlu yürütücülüğünü yaptığı "Sağlık Çalışanlarının Deprem Farkındalıkları Çanakkale İli Örneği" başlıklı araştırmasının, Bilimsel Araştırmalar Etik Kurul ilkelerine **uygun olduğuna** oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ
Kurul Başkanı

Belge Doğrulama Kodu: UA7UUDM

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: dogrulama.comu.edu.tr

Adres: Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi Çanakkale

Telefon No: (0 286) 2180018

e-Posta:

Keş Adresi: gomu@hs01.kep.tr

Faks No:

İnternet Adresi:

Bilgi için :

Vildan Kapucu

Fen Bilimleri Enstitüsü Etik

Kurulu Memur

Telefon No:

(0 286) 2180018 - 14071

EK 2
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ ONAY

T.C.
ÇANAKKALE VALİLİĞİ
İl Sağlık Müdürlüğü

Sayı : E-97769597-799
Konu : Tez Çalışmanız Hk.

Sayın Cenk GÖKÇE

Müdürlüğümüze yapılan başvurunuzda yer alan "**Sağlık Çalışanlarının Deprem Farkındalıkları Çanakkale İli Örneği**" başlıklı tez çalışmanız kapsamında İl Sağlık Müdürlüğümüz ve bağlı kuruluşlarda çalışan personele yönelik anket uygulaması yapma talebiniz 08/04/2022 tarihinde toplanan Sağlık Hizmetleri Araştırma İzin Talepleri Değerlendirme Komisyonunda değerlendirilmiş ve uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

Op. Dr. Gökhan BAŞTÜRK
İl Sağlık Müdürü

Sağlık Hizmetleri Başkanlığı
Telefon: Faks No: 02862170074

Bilgi için: Gülsemin ALPASLAN
EBE

e-Posta: gulsemin.alpaslan@saglik.gov.tr İnternet Adresi: canakkaleism.saglik.gov.tr

Telefon No: (0 286) 217 11 58

Belge Doğrulama Kodu: 8f426e37-60fb-4227-ba11-4755d8bc011a

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/saglik-bakanligi-ebys>

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.